

Följande villkor är inkluderade:

Läsanvisning - övrig information	3
Hur du läser de försäkringshandlingar du fått	3
Korrekt försäkring?	3
Om du tycker If gjort fel	4
Efterköpsinformation	5
Information om de försäkringsprodukter avtalet omfattar	5
Allmänna avtalsvillkor	7
1 Försäkringsavtalet	7
2 Vid skada	11
3 Allmän information	15
4 Säkerhetsföreskrifter	16
Försäkringsvillkor för Egendom och Avbrott	17
1 Vem försäkringen gäller för	17
2 När försäkringen gäller	17
3 Var försäkringen gäller	17
4 Vad som är försäkrat	17
5 Försäkringens omfattning	18
6 Försäkringsbelopp	25
7 Självrisk	26
8 Säkerhetsföreskrifter	27
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	33
10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler	33
Försäkringsvillkor för allriskförsäkrad lös egendom	38
1 Vem försäkringen gäller för	38
2 När försäkringen gäller	38
3 Var försäkringen gäller	38
4 Vad som är försäkrat	38
5 Försäkringens omfattning	38
6 Försäkringsbelopp	39
7 Självrisk	39
8 Säkerhetsföreskrifter	39
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	40
10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler	41
Ansvarsförsäkring	43
1 Vem försäkringen gäller för	43
2 När försäkringen gäller	43

3 Var försäkringen gäller	43
4 Vad som är försäkrat	43
5 Försäkringens omfattning	44
6 Försäkringsbelopp	49
7 Självrisk	50
8 Säkerhetsföreskrifter	50
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	50
10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler	51
Rättsskyddsförsäkring	53
1 Vem försäkringen gäller för	53
2 När försäkringen gäller	53
3 Var försäkringen gäller	53
4 Vad som är försäkrat	54
5 Försäkringens omfattning	54
6 Försäkringsbelopp	55
7 Självrisk	55
8 Säkerhetsföreskrifter	55
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	56
10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler	56
Försäkringsvillkor för Olycksfall	57
1 Vem försäkringen gäller för	57
2 När försäkringen gäller	57
3 Var försäkringen gäller	57
4 Vad som är försäkrat	57
5 Försäkringens omfattning	57
6 Försäkringsbelopp	62
7 Självrisk	62
8 Säkerhetsföreskrifter	62
9 Den försäkrades skyldigheter vid skada	62
10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler	62
Definitioner	63
Ansvarsförsäkring	63
Arbetsmiljörättsmål	63
Arbetsområde	63
Arbetskada	63
Arbetstagares lösöre	63
Avbrottsförsäkring vid egendomsskada	63
Avlämnade arbeten	63
Brottslig handling	63
Byggherre	63
Byggnad	63
Dator	63
Egendomsförsäkring	64

Information angående villkorstexter

Försäkringsnummer SP1004368.1.2

22 september 2015

2 (70)

Elektrisk utrustning	64	Skattemål	68
Entreprenadverksamhet	64	Skytt	68
Ersättningstid	64	Stödbegärliga varor	69
Europa	64	Svensk Standard	69
Fastighetsinventarier	64	Tekniskt värde	69
Fordon	64	Terrorhandling	69
Förbrukningsmaterial	64	Tillverkningskostnad	69
Företagsförsäkring	64	Trafikförsäkring	69
Förmögenhetsbrottskada	64	Tvistemål	69
Förstarisk	64	Varor	70
Försäkrad	64	Värmekulvert	70
Försäkrad verksamhet	64	Återanskaffningsvärde – byggnad	70
Försäkringslokal	64	Återanskaffningsvärde – maskiner och inventarier samt hjälpmedel	70
Försäkringsställe	64	Äventyrsaktiviteter	70
Försäkringstagare	65	Överfall	70
Hjälpmedel	65		
Hyrd lokal	65		
Inre orsak	65		
Konsultuppdrag	65		
Konsumentförsäkring	65		
Kunders egendom	65		
Källarlokal	65		
Lagrad information	65		
Larmklass 2	66		
Larmklass 3	66		
Levererad produkt	66		
Marinförsäkring	66		
Marknadsvärde	66		
Maskiner och inventarier	66		
Miljöbrottmål	67		
Motorförsäkring	67		
Nära anhörig	67		
Objekttyper	67		
Omsättning	67		
Patientskada	67		
Pengar, värdehandlingar och värdebevis	67		
Personförsäkring	67		
Prisbasbelopp	68		
Produkt	68		
Ren förmögenhetsskada	68		
Rån	68		
Rättsskyddsförsäkring	68		
Sambo	68		
Serieskada	68		
Sjö- och annan transportförsäkring	68		
Skadedjur	68		

Hur du läser de försäkringshandlingar du fått

Här följer en kort information om vad som gäller för din försäkring. Läs igenom denna information tillsammans med försäkringsbrevet och övriga försäkringshandlingar så snart du kan. Du får också information vart du kan vända dig om du inte nöjd med beslut som If fattat i ett ärende.

Försäkringshandlingar

Dina försäkringshandlingar består av

- information om hur du läser dina försäkringshandlingar och vart du kan vända dig om du inte är nöjd med beslut som If fattat (detta dokument),
- efterköpsinformation som innehåller en kort beskrivning av försäkringens omfattning,
- försäkringsbrev som i detalj anger hur försäkringen gäller för just dig. Notera att det i försäkringsbrevet kan finnas texter som begränsar eller utökar villkorens omfattning,
- allmänna avtalsvillkor som innehåller bl.a. regler om premiebetalning, upplysningsplikt om ändrade förhållanden som kan påverka försäkringen och vad du ska göra om skada inträffar,
- produktvillkor som anger de specifika villkoren för respektive typ av försäkring du köpt. I dessa villkor framgår bl.a. vem som är försäkrad, försäkringens omfattning samt hur skada värderas och på vilket sätt ersättning beräknas,
- definitioner som är en ordlista för vissa termer i försäkringsvillkoren och i försäkringsbrevet. I försäkringsvillkoren är dessa skrivna i kursiv stil och
- premiefaktura som anger premien per försäkringsområde, den totala premien och när den senast ska betalas.

Medförsäkring

För det fall du har valt att medförsäkra någon annan part i försäkringen, dvs. att försäkringen gäller helt eller delvis även för den medförsäkrade, så framgår detta av försäkringsbrevet. Särskilda försäkringsvillkor som gäller enbart för den medförsäkrade kan då förekomma (t.ex. för medförsäkrad återförsäljare, s.k. vendor.)

Försäkringsvillkor

Försäkringen gäller alltid med ett allmänt försäkringsvillkor som är gemensamt för alla försäkringsprodukter du köpt.

Varje försäkringsprodukt har också ett eget produktvillkor som beskriver vad som gäller för just denna typ av försäkring.

När du köper en ny försäkring får du samtliga försäkringsvillkor. När försäkringen förnyas får du villkor endast om det har skett förändringar i tidigare villkor eller om nya villkor har tillkommit.

Hur ska produktvillkoren läsas?

Produktvillkoren är indelade i avsnitt med underrubriker. De olika avsnitten är

1. Vem försäkringen gäller för
2. När försäkringen gäller
3. Var försäkringen gäller
4. Vad som är försäkrat
5. Försäkringens omfattning
6. Försäkringsbelopp
7. Självrisk
8. Säkerhetsföreskrifter
9. Den försäkrades skyldigheter vid skada
10. Skadevärderings- och skadeersättningsregler

För Marinförsäkring kan annan indelning förekomma.

Korrekt försäkring?

Läs noga igenom försäkringshandlingarna och kontrollera att innehållet överensstämmer med dina önskemål. Om din verksamhet får ändrade förhållanden måste du meddela oss detta. Felaktiga eller utelämnade uppgifter kan leda till minskad eller utebliven skadeersättning.

22 september 2015

4 (70)

Om du tycker If gjort fel

Ta alltid först kontakt med den som handlagt ärendet. Ett samtal kan ge kompletterande uppgifter och eventuella missförstånd kan på så sätt klaras upp.

Kundombudsman

Är du inte nöjd kan du inom sex månader från Ifs beslut vända dig till kundombudsmannen hos If som utan kostnad prövar de flesta klagomål.

Kontakta Kundombudsmannen på telefon 0771-43 00 00 eller maila till kundombudsmannen@if.se. Postadressen är Ifs Kundombudsman, 106 80 Stockholm.

Kundpanel

Om du inte håller med Kundombudsmannen kan du i vissa fall gå vidare till vår Kundpanel, där ett antal vanliga kunder är med och bedömer hur skadeärendet bör avgöras.

Du vänder dig till Kundpanelen genom att skriva till Ifs Kundpanel, 106 80 Stockholm.

Personförsäkringsnämnden

Nämnden har till uppgift att på begäran av försäkringstagare avge rådgivande yttrande i tvister utom rättegång inom sjuk-, olycksfalls- och livförsäkring. Nämnden behandlar endast ärenden där stöd av rådgivande läkare i försäkringsmedicinska frågor är nödvändigt. Prövningen är kostnadsfri för dig. Du begär överprövning genom att kontakta nämnden. Det måste ske inom sex månader från vårt beslut. Telefon: 08-783 98 00, fax: 08-783 98 35, postadress: Klara Norra Kyrkogata 33, 111 22 Stockholm.

Allmänna reklamationsnämnden

ARN har en särskild avdelning för privatpersoners försäkringsfrågor. Prövningen är kostnadsfri. Nämnden behandlar inte vållande frågor och personskador som har samband med trafikolycka. Vill du ha ett ärende prövat av ARN vänder du dig till ARN:s kansli, telefon 08-555 017 00. Adressen är ARN, Box 174, 101 23 Stockholm.

Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor

Du kan vända dig till denna nämnd när det gäller överklagande av beslut som gäller din rättsskyddsförsäkring. Telefon: 08 - 522 787 20, hemsida: www.forsakringsnamnder.se.

Postadress: Box 24067, 104 50 STOCKHOLM.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Privatpersoner kan också få upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor av Konsumenternas försäkringsbyrå.

Telefon: 08-22 58 00, fax: 08-24 88 91, besöksadress: Klara Norra Kyrkogata 33, postadress: 111 22 Stockholm, hemsida: www.konsumenternasforsakringsbyra.se.

Domstol

Som i alla andra tvister kan du också vända sig till domstol för att få din sak prövad. Ta kontakt med närmaste tingsrätt för mer information.

Information om de försäkringsprodukter avtalet omfattar

Vi har valt ut några särskilt viktiga regler och bestämmelser som du bör läsa snarast. Det är den fullständiga texten under respektive avsnitt i försäkringsvillkoren tillsammans med uppgifterna i försäkringsbrevet som bestämmer innehållet i ditt försäkringsskydd.

Anmälan om skada

För att vi ska kunna hjälpa dig så effektivt som möjligt ska en eventuell skada anmälas till If utan dröjsmål. Om skadan inte anmäls i tid kan det i vissa fall påverka ersättningen. Mer om detta står att läsa i villkoren. Anmälan kan göras på telefonnummer 0771-81 58 18 hela dygnet alla dagar på året eller via mail till skadeservice@if.se. Vid större skador är vi - oavsett tidpunkt på dygnet - snabbt på plats och vidtar åtgärder för att rädda värden och få verksamheten att komma igång igen så snabbt som möjligt.

Begränsningar i försäkringen

Försäkringsvillkoren talar om vad försäkringen gäller och inte gäller för. Det kan finnas undantag under vissa ersättningsmoment. I så fall framgår det av villkoren under det moment som berörs.

Viktiga säkerhetsföreskrifter

I villkoren finns det säkerhetsföreskrifter som måste följas. Syftet med dessa föreskrifter är att förhindra att du drabbas av skador. Om dessa inte följs kan ersättningen sättas ned.

Egendomsförsäkring

Försäkringen skyddar din verksamhet mot de vanligaste skadehändelserna men det finns vissa begränsningar och säkerhetsföreskrifter. Exempel på sådana begränsningar och säkerhetsföreskrifter är följande.

Begränsningar i försäkringsskyddet

Inbrott

- Stöld ur fordon. Försäkringen gäller vid stöldskada enbart vid kortare uppehåll. Verktyg och utrustning som normalt finns i fordonet och stölbegärliga varor omfattas inte av försäkringen
- Inbrotts- och rånförsäkringen omfattar inte stölbegärliga varor, t.ex. mobiltelefoner, datorer, tobak etc. om du inte speciellt försäkrar sådan egendom.

Vattenskada i badrum, duschrum eller annat våtutrymme

- Vid vattenskada i badrum, duschrum eller annat våtutrymme gäller försäkringen endast om utrymmet har golvbrunn och om utförandet skett enligt de myndighetsföreskrifter och branschregler samt branschens råd och anvisningar som gällde vid byggnads- eller installationstillfället. Detsamma gäller för andra utrymmen, t.ex. fläktrum med krav på tätskikt.
- Försäkringen gäller inte för kostnad för utbytet av golv- och väggbeklädnad med tillhörande tätskikt som läckt och orsakat vattenskadan (golv- och väggbeklädnad inkl. tätskikt anses som en enhet). Om det läckande tätskiktet är äldre än 35 år när skadan upptäcks omfattas vattenskadan inte till någon del av försäkringen.

Säkerhetsföreskrifter

I försäkringsvillkoren finns flera säkerhetsföreskrifter som du, dina anställda och företag som du anlitar måste följa. Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att förhindra att företaget drabbas av skada. Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller helt utebli.

Speciellt vill vi göra dig uppmärksam på nedanstående föreskrifter.

Generellt

Säkerhetskopior av lagrad information som är datainformation ska framställas dagligen. Original och kopia ska förvaras i skilda byggnader

Brand

- Föreskrifter för heta arbeten, dvs. skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning på tillfällig arbetsplats
- Brännbart material som förvaras utomhus ska på annan tid än under normal arbetstid eller öppethållande förvaras minst sex meter från byggnaden, såvida inte materialet förvaras i en sluten och låst container eller stängd, låst lastkaj
- Sådana anordningar där risk för överhettning föreligger, t.ex. bastuaggregat, trinettkök och kaffebryggare, och som är placerad i gemensamt utrymme, t.ex. fikarum, ska vara försedda med timer som inte går att koppla ur

Inbrott

- Din försäkringslokal måste uppfylla de krav på inbrottskydd som anges i säkerhetsföreskrifterna i försäkringsvillkoren och i försäkringsbrevet. Om föreskrifterna inte är uppfyllda vid ett inbrott, kan ersättningen vid skada minskas eller helt utebli. Vid tveksamhet om din försäkringslokal uppfyller kraven på inbrottskydd, kan det vara lämpligt att en lättsmed kontrollerar inbrottskyddet, gärna en lättsmed som är medlem i Sveriges Lås och Säkerhetsleverantörers Riksförbund (SLR).

Allriskförsäkring för lös egendom

Försäkringen för lös egendom är en allriskförsäkring som gäller för en plötslig och oförutsedd skada som inträffar inom Norden om ingen annan geografisk omfattning avtalats. Det finns få undantag i försäkringen, t.ex. betalas inte skador som är en följd av förslitning och förbrukning.

Säkerhetsföreskrifter vid stöld och skadegörelse

Vid stöld och skadegörelse utan samband med inbrott gäller kravet att du övervakat egendomen med normal aktsamhet eller – om egendomen förvarats i fordon som du lämnat – att du låst fordonet.

Om du inte följt säkerhetsföreskriften görs avdrag med 30 % av skadebeloppet, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor.

För egendom som är avsedd att permanent förvaras utomhus gäller inga speciella säkerhetsföreskrifter. Detsamma gäller för konstverk, om inget annat anges i försäkringsbrevet.

22 september 2015

6 (70)

Verksamhetsansvarsförsäkring

Verksamhetsansvarsförsäkringen omfattar skadeståndskrav som framställs mot företaget till följd av person- eller sakskada och även för vissa rena förmögenhetsskador, som har orsakats i den försäkrade verksamheten. (I verksamhetsansvarsförsäkringen omfattas inte det ansvar man kan ha till följd av avlämnade arbeten eller levererad vara. Detta försäkras istället genom produktansvarsförsäkringen.

Om det framställs ett skadeståndskrav mot företaget tar vi hand om detta och

- utreder om företaget är skyldigt att betala skadestånd
- förhandlar med den som kräver skadestånd
- för företagets talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande samt betalar rättegångs- och skiljemannakostnaderna
- betalar skadeståndet.

Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller med vissa begränsningar. Till exempel gäller försäkringen inte för

- skada på egendom som hyrts eller leasats
- böter och viten
- rådgivning och konsultuppdrag (särskild professionsansvarsförsäkring kan tecknas).

Försäkringens fullständiga omfattning och begränsningar framgår av försäkringsvillkoren.

Rättsskyddsförsäkring (tvistemål & skattemål)

Rättsskyddsförsäkringen ersätter kostnader för juridiskt ombud i tvister och skattemål samt även kostnader för sakkunniga och annan bevisning. För det fall att den försäkrade förlorar målet och döms att betala motpartens rättegångskostnader så omfattas även dessa av försäkringen.

Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen har vissa begränsningar. Till exempel gäller försäkringen inte för

- tvister om anställningsförhållanden
- tvister om patent
- tvist som berör talan om personligt betalningsansvar och som väcks mer än 3 år från uppkomsten av förpliktelsen
- tvist som berör personligt betalningsansvar där fordran understiger 50 000 kronor
- förhandsbesked vid skattemål
- skiljemäns arvoden vid skiljedom
- kostnader som försäkrad kan få ersätta av sitt ombud, t.ex. genom självriskeliminering eller liknande som innebär att ombudet, helt eller delvis, svarar för kostnaden eller avstår arvode motsvarande försäkrads självrisk.

Försäkringens fullständiga omfattning och begränsningar framgår av försäkringsvillkoren.

Rättsskyddsförsäkring (miljöbrott & arbetsmiljöbrott)

Vår Rättsskyddsförsäkring vid miljöbrott ersätter rättegångskostnader i miljöbrotts- och arbetsmiljöbrottsmål. Försäkringen betalar nödvändiga kostnader för försvar av den skyddsansvarige inom företaget som åtalats för ett miljö- eller arbetsmiljöbrott. Försäkringen gäller dock med vissa begränsningar. Till exempel omfattar inte försäkringen medvetna, brottsliga handlingar och inte heller böter eller kostnader som kan ersättas av staten.

Försäkringens fullständiga omfattning och begränsningar framgår av försäkringsvillkoren.

Olycksfallsförsäkring

Särskilda situationer

Det finns vissa situationer som ökar den risk du utsätter dig för, t.ex. om du idrottar på en hög nivå, om du utövar särskilt riskfyllda aktiviteter eller arbetar i ett särskilt riskfyllt arbete. Om du vill vara skyddad även i dessa situationer ska du höra av dig till If för att köpa ett tilläggsavtal. Om du har tecknat ett tilläggsavtal framgår det av försäkringsbrevet.

Viktigt att komma ihåg

Även om olycksfallsförsäkringen gäller i hela världen är det viktigt att komplettera ditt skydd med en reseförsäkring för ett komplett skydd vid resa.

Om försäkringen ska utökas att gälla för fler personer ska ni höra av er till If, så går vi gemensamt igenom ert försäkringsskydd för att säkerställa att personalen får rätt skydd.

1 Försäkringsavtalet

1.1 Försäkringsavtalet, avtalsparter och försäkrad

1.1.1 Försäkringsbolaget

If Skadeförsäkring AB (publ). Anges i det följande som If.

För dödsfallsersättning är If Livförsäkring AB försäkringsgivare om försäkringsbeloppet överstiger 80.000 kronor. För aktuellt försäkringsbelopp, se försäkringsbrevet.

1.1.2 Försäkringstagaren

Den som tecknat försäkringsavtal med If. Vem som är försäkringstagare framgår av försäkringsbrevet.

1.1.3 Den försäkrade

Vid *företagsförsäkring* och *konsumentförsäkring* den vars intresse är försäkrat mot skadan.

Vid *personförsäkring* den på vars liv eller hälsa en försäkring gäller.

1.2 Avtalets ingående (första avtalstiden)

1.2.1 Avtals- och ansvarstid

Om inte annat avtalats eller framgår av omständigheterna är avtalstiden ett år räknat från klockan 00.00 (svensk tid) den begynnelse dag som If och försäkringstagaren avtalat om.

Ingås försäkringsavtalet på begynnelse dagen räknas avtalstiden från den tidpunkt på dagen då försäkringsavtalet tecknas.

Tiden när If är ansvarigt för försäkringsfall (ansvarstid) anges i respektive produktvillkor.

If kan föreskriva att ansvarstiden inträder först när premien kommit If tillhanda (kontantklausul).

1.2.2 Upplyningsplikt

De uppgifter som har betydelse för Ifs riskbedömning framgår av försäkringsbrevet och/eller annan försäkringshandling i förekommande fall.

Försäkringstagaren ska

- på begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas, och
- ge riktiga och fullständiga svar på Ifs frågor.

Om det är *företagsförsäkring* ska försäkringstagaren också

- utan förfrågan lämna uppgift om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, och
- under avtalstiden på begäran ge upplysning om förhållanden som anges ovan.

Vid försäkring som inte är *personförsäkring* ska försäkringstagaren också

- utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna, om försäkringstagaren inser att If tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen. Detta gäller även uppgifter som If fått av annan än försäkringstagaren.

Vid *personförsäkring* är försäkringstagaren och försäkrade skyldiga att under avtalstiden medverka till att If får upplysningar om ekonomiska förhållanden som efterfrågats av If.

1.2.3 Upplysningar avseende försäkrads förhållanden

Försäkringstagarens upplysningsplikt omfattar även samtliga försäkrades förhållanden.

Vid *personförsäkring* är den försäkrade skyldig att lämna upplysningar i samma uträckning som försäkringstagaren om försäkringen har tecknats med den försäkrades kännedom eller på dennes uppdrag.

1.2.4 Konsekvenser om upplysningsplikten inte fullgörs

1.2.4.1 Svikligt förfarande eller förfarande i strid mot tro och heder

Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt förfar svikligt eller i strid mot tro och heder är försäkringsavtalet ogiltigt och If fritt från ansvar för skadehändelse. If äger rätt till den betalade premien fram till dess ogiltigheten upptäcktes.

22 september 2015

8 (70)

1.2.4.2 Uppsåttligt eller oaktsamt eftersättande av upplysningsplikten

Om försäkringstagaren på annat sätt uppsåttligen eller av oaktsamhet har eftersatt sin upplysningsplikt är If fritt från ansvar om If inte skulle ha meddelat försäkring om upplysningsplikten hade fullgjorts. Om If skulle ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor, är Ifs ansvar begränsat till vad som svarar mot betald premie eller de villkor som egentligen skulle ha gällt. Har If inte tagit återförsäkring som annars skulle ha tecknats ska ansvaret anpassas efter detta.

Ansvarsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som eftersatt sin upplysningsplikt. Detta gäller inte borgenärer med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

För *trafikförsäkring* gäller att If enbart har rätt till resterande premie om oriktiga eller ofullständiga uppgifter har medfört för låg premie.

Vid *konsumentförsäkring* tillämpar If försäkringsavtalslagen 4 kap. 2 §.

1.2.4.3 När det inte blir konsekvenser

Konsekvenserna enligt ovan inträder inte om If, när upplysningsplikten eftersattes, insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de förhållanden som upplysningarna avsåg saknade betydelse eller senare har upphört att ha betydelse.

1.2.5 Premiebetalning

Den första premien ska betalas senast på avtalstidens första dag eller på annan senare dag som anges på fakturan. Premien behöver dock inte betalas tidigare än 14 dagar efter det att If sänder faktura till försäkringstagaren. Betalas premien inte inom denna tid är försäkringstagaren i dröjsmål.

Premie för en senare premieperiod behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag If sände ett krav på premien till försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren inte betalar hela premiefakturan avkortas avtalsperioden till att svara mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats. Samma regel tillämpas om försäkringstagaren under avtalstiden utvidgar försäkringen men inte betalar tilläggspremien. Vid den förkortade avtalsperiodens slut kommer försäkringsavtalet från denna tidpunkt att förnyas under ett år om inget annat avtalas.

Betalas premien efter förfallodagen har If rätt att erhålla dröjsmålsränta enligt räntelagen samt ersättning för kostnader enligt lag på grund av dröjsmålet.

Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

1.3 Riskökning

1.3.1 Upplysningsplikt vid riskökning

Företagsförsäkring och konsumentförsäkring

Försäkringstagaren ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till If om risken för försäkringsfall ökat genom ändring

- av ett förhållande som anges i försäkringsavtalet och beträffande *konsumentförsäkring* som är av väsentlig betydelse för risken.
- av ett sådant förhållande som försäkringstagaren uppgett för If i samband med avtalslutet.

För *konsumentförsäkring* gäller endast punkten a).

Personförsäkring

Försäkringstagaren ska utan oskäligt uppehåll anmäla till If om försäkringstagaren eller försäkrad inom den försäkrade omfattningen ändrar levnadsförhållanden såsom, yrkesverksamhet, bostadsort eller liknande.

1.3.2 Konsekvenser om upplysningsplikten inte fullgörs

Har risken för försäkringsfall ökat och försäkringstagaren inte fullgjort sin upplysningsplikt vid riskökning är If helt eller delvis fritt från ansvar enligt vad som sägs i försäkringsavtalslagen.

Ansvarsbegränsningen i föregående stycke gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som inte fullgjort sin upplysningsplikt vid riskökning. Detta gäller inte borgenärer med förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt.

Vid *personförsäkring* påverkas inte Ifs ansvar av att den försäkrades hälsotillstånd försämras.

1.4 Utvidgningar eller inskränkningar under avtalstiden

1.4.1 Försäkringstagarens ändringsrätt

Om försäkringstagaren under avtalstiden vill

- att försäkringen ska utvidgas gäller i tillämpliga delar vad som sägs om nyteckning i kapitel 1.2.
- begränsa försäkringens omfattning gäller i tillämpliga delar vad som sägs om avslut av försäkringsavtalet i kapitel 1.6.

22 september 2015

9 (70)

1.5 Förnyelse av försäkringsavtalet

1.5.1 Ändring i försäkringen i samband med förnyelse

Reglerna om försäkringstagarens upplysningsplikt och upplysningar gällande försäkrads förhållanden i samband med nyteckning gäller även vid förnyelse.

Vill If ändra försäkringen i samband med en förnyelse, ska If skriftligen ange ändringen senast samtidigt med kravet på premie för den förnyade försäkringen. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som If har angett.

Ändring av *personförsäkring* regleras, förutom av bestämmelsen ovan, av försäkringsavtalslagen 11 kap. och förbehåll i produktvillkor.

1.5.2 Avtals- och ansvarstid

Har inte en giltig uppsägning skett förnyas försäkringen med en avtalstid om ett år, på de villkor i övrigt som har gällt innan förnyelsen. Detta gäller dock inte om annat har avtalats eller framgår av omständigheterna. Vid *företagsförsäkring* har If rätt att inte förnya försäkringen om försäkringstagaren är i dröjsmål med premiebetalningen från föregående avtalstid.

Avtalstiden för en förnyad försäkring börjar när den föregående upphör.

Tiden när If är ansvarigt för försäkringsfall (ansvarstid) anges i respektive produktvillkor.

If kan i försäkringsbrevet förbehålla sig rätten att ansvarighetstiden inträder först när premien kommit If tillhanda (kontantklausul).

1.5.3 Premiebetalning

Förnyelsepremien ska betalas senast på den nya avtalstidens första dag eller på annan senare dag som anges på fakturan. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att If sänder premiefaktura till försäkringstagaren. Betalas premien inte inom denna tid är försäkringstagaren i dröjsmål.

Premie för en senare premieperiod behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag If sänder ett krav på premien till försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren inte betalar hela premiefakturan avkortas avtalsperioden till att svara mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats. Samma regel tillämpas om försäkringstagaren under avtalstiden utvidgar försäkringen men inte betalar tilläggspremien. Vid den förkortade avtalsperiodens slut kommer försäkringsavtalet från denna tidpunkt att förnyas under ett år om inget annat avtalas.

Betalas premien efter förfallodagen har If rätt att erhålla dröjsmålsränta enligt räntelagen samt ersättning för kostnader enligt lag på grund av dröjsmålet.

Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

1.5.4 Återupplivning samt premiebetalning som begäran om ny försäkring

Om det inte är *personförsäkring* och försäkringstagaren betalar en premie efter det att försäkringen har upphört på grund av uppsägning till följd av obetald premie, ska detta anses som en begäran om en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter den då premien betalades. Vill If inte meddela försäkring enligt försäkringstagarens begäran, ska en underrättelse om detta sändas till försäkringstagaren inom 14 dagar från den dag då premien betalades. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med försäkringstagarens begäran.

Om det är *personförsäkring* och försäkringstagaren betalar en premie inom tre månader efter det att försäkringen har upphört på grund av uppsägning till följd av obetald premie, återupplivas försäkringen på oförändrade villkor. Ansvarstiden börjar då dagen efter det att premien betalas.

1.6 Avslut av försäkringsavtal

1.6.1 Uppsägning till avtalstidens utgång

1.6.1.1 Försäkringstagarens uppsägning

Om försäkringstagaren inte vill förnya försäkringen ska If meddelas detta senast en månad före avtalstidens slut. Om det är *konsumentförsäkring* eller *personförsäkring* får försäkringstagaren när som helst säga upp försäkringen att upphöra vid avtalstidens utgång.

Om det är *företagsförsäkring* och If i samband med förnyelse vill ändra i försäkringen har försäkringstagaren rätt att senast 14 dagar efter det att meddelandet om ändringen sänts säga upp försäkringsavtalet. Försäkringsavtalet upphör då att gälla vid avtalstidens utgång eller, om försäkringsavtalet förnyats, med omedelbar verkan.

1.6.1.2 Ifs uppsägning

Om If inte vill förnya försäkringen gäller följande.

a) Om det är *företagsförsäkring* får If säga upp försäkringen att upphöra vid avtalstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligen och sändas till försäkringstagaren senast en månad innan avtalstiden går ut.

b) Om det är *konsumentförsäkring* eller *personförsäkring* får If säga upp försäkringen att upphöra vid avtalstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligen och sändas till försäkringstagaren senast en månad innan avtalstiden går ut. Den ska för att få verkan innehålla en förfrågan om försäkringstagaren vill ha försäkringen förnyad. Begär försäkringstagaren att försäkringen förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra försäkring med hänsyn till sådana omständigheter som anges i försäkringsavtalslagen 3 kap. 1 § (*konsumentförsäkring*) respektive försäkringsavtalslagen 11 kap. 1 § (*personförsäkring*).

22 september 2015

10 (70)

1.6.2 Förtida uppsägning

1.6.2.1 Försäkringstagarens uppsägning

Försäkringstagaren får säga upp försäkringen att upphöra före avtalstidens utgång, om

- If väsentligt åsidosätter sina skyldigheter enligt försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsavtalet,
- försäkringsbehovet faller bort, dock inte genom att försäkringstagaren tecknat eller avser att teckna försäkring i annat försäkringsbolag, eller det inträffar någon annan liknande omständighet,
- If har ändrat försäkringsavtalet under avtalstiden,

samt om det är *konsumentförsäkring* även om

- försäkringen har förnyats och försäkringstagaren ännu inte har betalat premie för den nya premieperioden,
- försäkringstagaren efter förnyelse tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat försäkringsbolag utan att betala premie för den förnyade försäkringen, anses denna uppsagd med omedelbar verkan eller
- det i annat fall föreligger en ny omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet.

Om inte annat anges, får uppsägningen verkan dagen efter den dag då If mottog uppsägningen. Försäkringen kan också sägas upp med verkan från och med en viss dag i framtiden.

Om det är *personförsäkring* får försäkringstagaren när som helst säga upp försäkringen att upphöra omedelbart.

Försäkringstagaren får säga upp försäkringen i förtid också i några andra situationer som anges i försäkringsavtalslagen (t ex konkurs och likvidation).

1.6.2.2 Ifs uppsägning

If får säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag uppsägningen sändes

- vid dröjsmål med premiebetalning som inte är av ringa betydelse
- om försäkringstagaren eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot If eller om det annars finns synnerliga skäl,

samt om det är *företagsförsäkring* dessutom

- om försäkringstagaren eller den försäkrade har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot If, eller
- om ett i villkoren angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som If inte kan antas ha tagit i beräkning.

Uppsägningen ska ske utan oskäligt dröjsmål från det att If fick kännedom om det förhållande som den grundas på. Annars förlorar If rätten att säga upp försäkringen på grund av förhållandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

Om det är *konsumentförsäkring* eller *personförsäkring* får inte If åberopa dröjsmål vid vissa hinder för premiebetalning enligt försäkringsavtalslagen 5 kap. 2 § respektive försäkringsavtalslagen 13 kap. 2 §.

Om det är *personförsäkring* har If inte rätt att säga upp försäkringen på grund av att den försäkrades hälsotillstånd försämrats.

Om det är *personförsäkring* förbehåller sig If rätt till uppsägning i enlighet med vad som sägs i respektive produktvillkor, om förbehållet behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet. En uppsägning eller ett meddelande om ändring med stöd av förbehållet får verkan en månad efter det att If sände uppsägningen eller meddelandet.

Om If under avtalstiden får kännedom om att upplysningsplikten vid tecknandet av *personförsäkring* har åsidosatts, får If säga upp försäkringen för upphörande eller ändring. Uppsägningen ska göras skriftligen och med tre månaders uppsägningstid, räknat från det att If sände den. Skulle If, om upplysningsplikten hade fullgjorts, ha meddelat försäkring mot högre premie eller i övrigt på andra villkor än som avtalats, har försäkringstagaren rätt till fortsatt försäkring med det försäkringsbelopp som svarar mot den premie och de villkor i övrigt som avtalats. Begäran om fortsatt försäkring ska framställas före uppsägningstidens utgång. I uppsägningen ska anges under vilka förutsättningar en försäkringstagare har rätt till fortsatt försäkring, annars får uppsägningen ingen verkan.

Samtliga försäkringsavtal förutom personförsäkringsavtal som gäller mellan If och försäkringstagaren och denne närstående juridiska personer får, vid svek eller förfarande i strid mot tro och heder, sägas upp av If med 14 dagars varsel. Med närstående avses sådana juridiska personer i vilka försäkringstagaren har betydande beslutande- eller äganderätt.

1.6.3 Premie när försäkringsavtalet upphör

Upphör försäkringen i förtid, har If rätt till den premie som skulle ha betalats om avtal hade slutits för den tid under vilken If har varit ansvarigt. Har högre premie betalats, ska If betala tillbaka det överskjutande beloppet. If återbetalar inte automatiskt belopp som understiger 50 kronor, såvida försäkringstagaren inte begär detta.

Är försäkringsavtalet ogiltigt får If ändå behålla betald premie för förfluten tid.

22 september 2015

11 (70)

2 Vid skada

2.1 Framkallande av försäkringsfall

Om den försäkrade framkallat ett försäkringsfall

- a) uppsåtligt betalas ingen ersättning.
- b) genom grov vårdslöshet eller genom att den försäkrade måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa och det är
 - *företagsförsäkring* betalas ingen ersättning.
 - *konsumentförsäkring* eller *personförsäkring*, kan ersättningen sättas ned såvitt angår denne efter vad som är skäligt med hänsyn till dennes förhållanden och omständigheterna i övrigt.
- c) genom vårdslöshet som inte är grov kan detta medföra nedsättning i den mån det särskilt anges i ett produktvillkor.

Om den försäkrade förvärrat följderna av en skada gäller vad som sägs i föregående stycke i den utsträckning förhållandet har påverkat skadan.

För sjukförsäkrings- och olycksfallsskada som drabbar underårig samt för självmord finns särskilda regler i försäkringsavtalslagen 12 kap. 8 § och 9 §.

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

2.2 Förhindra eller minska skadan

2.2.1 Räddningsplikt

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, dvs även när händelse som kan förväntas föranleda skadeståndskrav inträffar, ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan.

Anmärkning:

För *egendomsförsäkring* och *avbrottsförsäkring vid egendomsskada* innebär ovanstående till exempel att den försäkrade

- snarast möjligt ska omhänderta och skydda skadad och oskadad egendom
- utan uppskov ska vidta lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade verksamhetens drift
- ska söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit arbetslösa, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften.

Den försäkrade ska snarast möjligt underrätta If och är skyldig att följa de föreskrifter som If kan lämna med anledning av skadehändelsen.

2.2.2 Bevara lfs regressrätt

Om någon som inte är part i försäkringsavtalet är ersättningskyldig ska den försäkrade också vidta åtgärder för att bevara den rätt If kan ha mot denne.

2.2.3 Medgivande av ansvar

Den försäkrade får inte utan lfs godkännande betala krav eller medge ansvar som kan föranleda anspråk mot If.

2.2.4 Vid olycksfall eller sjukdom

Om den försäkrade råkar ut för ett olycksfall eller drabbas av sjukdom ska den försäkrade

- snarast anlita läkare
- följa läkares föreskrifter
- följa lfs anvisningar,

2.2.5 Räddningskostnad

If ersätter skäliga kostnader för åtgärd för att hindra eller minska skada som omfattas eller skulle ha omfattats av försäkringen, under förutsättning att If föreskrivit åtgärden eller den med hänsyn till omständigheterna är försvarlig. Ersättning lämnas dock inte om den försäkrade har rätt till ersättning från annan enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

För *företagsförsäkring* som är *egendomsförsäkring* och *ansvarsförsäkring* gäller dock att den sammanlagda ersättningen för skada och räddningskostnad begränsas till försäkringsbeloppet. För *egendomsförsäkring* utan försäkringsbelopp är högsta ersättning för räddningskostnad 20 % av skadebeloppet, dock högst 1 000 000 kronor.

Ersättning betalas inte för att avvärja befarad skada på grund av säkerhetsbrist eller defekt hos *produkt* som den försäkrade levererat.

22 september 2015

12 (70)

2.2.6 Konsekvenser vid åsidosättande av 2.2.1-2.2.3

Har den försäkrade uppsätligen åsidosatt sina skyldigheter enligt 2.2.1-2.2.3 och detta medfört skada för If, kan ersättningen sättas ned såvitt angår denne efter vad som är skäligt med hänsyn till dennes förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade har åsidosatt sina skyldigheter enligt 2.2.1-2.2.3 med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet. Redan utbetald försäkringsersättning ska återbetalas till If i samma utsträckning som nedsättning skulle ha skett.

Om det är *företagsförsäkring* gäller första stycket även om den försäkrade handlat med försummelse som inte är ringa.

I vissa produktvillkor kan närmare anvisningar finnas för när och med vilka belopp nedsättning ska ske.

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

2.3 Skadeanmälan och begäran om försäkringsersättning

2.3.1 Skyldigheten att dokumentera skada och medverka i skadereglering

Det åligger den försäkrade att dokumentera skadan i syfte att fastställa dess orsak och omfattning.

Den försäkrade ska på begäran av If lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg, dödsfallsintyg, originalkvitton, och andra handlingar som If behöver för att reglera skadan.

Skadad egendom ska sparas och om If så begär överlämnas till If.

Den försäkrade är skyldig att följa Ifs anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering.

Vid *ansvarsförsäkring* är den försäkrade skyldig att utan ersättning utföra de utredningar, analyser och undersökningar som är av betydelse för att bedöma skadefallet och den försäkrades ansvarighet och som kan genomföras inom den försäkrades verksamhet. I händelse av rättegång ska den försäkrade tillse att i erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal.

Den som begär försäkringsersättning är skyldig att medverka till besiktning som If vill utföra i anledning av inträffad skada.

Dokumentations- och medverkansskyldigheten gäller även i den utsträckning det behövs för Ifs regress.

Den försäkrades dokumentation av skadan och medverkan i skaderegleringen ska ske utan ersättning.

If betalar inte heller ersättning för den försäkrades kostnader för utomstående experter såsom ekonomer, jurister eller tekniker, om inget annat avtalats.

2.3.2 Skadeanmälan

Skadehändelse som

- har inträffat
 - den försäkrade inser eller borde inse kommer att inträffa eller
 - den försäkrade befärs eller borde befärs komma att inträffa
- ska anmälas till If utan dröjsmål.

2.3.3 Begäran om försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd

Den som begär försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd ska

- a) visa att försäkringsfall föreligger
- b) lämna specificerat krav på ersättning enligt Ifs anvisningar
- c) om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa If om detta
- d) göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat samt sända anmälan till If vid
 - stöld eller annat tillgrepp,
 - inbrott,
 - rån, hot eller överfall,
 - förmögenhetsbrott eller
 - i tillämpliga fall, misstanke om eller försök till sådana brott.

Anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd ska anmälas till If senast ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskydd inträde. Det som anges i detta stycke påverkar inte en skadelidandes rätt att rikta direktkrav mot If enligt 9 kap. 7 § första stycket 1 försäkringsavtalslagen (2005:104)

För *motorförsäkring* och *konsumentförsäkring* gäller endast preskriptionsreglerna i 2.8.

22 september 2015

13 (70)

2.3.4 Konsekvenser om skadeanmälan och begäran om ersättning är fel

Om den försäkrade har försummat att följa bestämmelserna om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering, dokumentation, medverkan, besiktning, skadeanmälan eller hur ersättningsanspråk ska framställas till If gäller följande.

Om försummelsen har medfört skada för If, kan den ersättning som annars skulle ha betalats sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid *ansvarsförsäkring* gäller dessutom att, om If har utbetalt ersättning till den skadelidande, If har rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad If utbetalt.

Nedsättning sker inte om försummelsen har varit ringa.

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

Om den försäkrade försummat att följa bestämmelsen om när ersättningsanspråk ska anmälas till If är If fritt från ansvar.

2.3.5 Oriktiga uppgifter i samband med skada

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av If efter ett försäkringsfall uppsåtligt eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgett, förtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

2.4 Ifs hantering av skada

När If har mottagit skadeanmälan ska If vidta de åtgärder som behövs för att skadan utan oskäligt dröjsmål ska kunna regleras.

2.4.1 Skaderegistrering

If har rätt att registrera skador i försäkringsbranschens gemensamma skadeanmälningsregister (GSR). Registret används endast i samband med skadereglering. Personuppgiftsansvarig för det gemensamma skadeanmälningsregistret är föreningen Svensk Försäkring.

2.4.2 Regressrätt

I samma utsträckning som If har betalat ersättning för skada, övertar If den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan eller enligt åtagande svarar för skadan.

Vid regress avseende trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

Om Ifs skadeersättning avser försäkringstagarens ersättningskyldighet gentemot annan försäkrad eller hans åtagande att teckna försäkring anses den skada som If betalat uppkommen enbart hos försäkringstagaren.

För *personförsäkring* gäller bestämmelserna i försäkringsavtalslagen 16 kap. 10 §, istället för vad som anges ovan.

Ifs rätt att framställa regress innebär inte en skyldighet för If att framställa sådant krav.

2.4.3 Reglering av skada mellan försäkringsbolag

Krav från ansvarsförsäkringsgivare i enlighet med den mellan försäkringsbolagen träffade regressöverenskommelsen regleras av If utan att skadeanmälan från den försäkrade krävs.

2.4.4 Dubbelförsäkring

Om det är *företagsförsäkring* och samma intresse har försäkrats mot samma risk hos flera försäkringsgivare, är varje försäkringsgivare ansvarig mot den försäkrade som om den försäkringsgivaren ensam hade meddelat försäkring. Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning från försäkringsgivarna än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ersättningarna skadan, fördelas ansvarigheten mellan försäkringsgivarna efter förhållandet mellan ersättningsbeloppen.

Är det som omfattas av denna försäkring även försäkrat genom annan försäkring och det finns förbehåll i den om dubbelförsäkring, gäller samma förbehåll för denna försäkring. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på sätt som anges i tillämplig försäkringsavtalslag.

För vissa fall av dubbelförsäkring tillämpas fördelning i enlighet med en mellan försäkringsbolagen träffad dubbelförsäkringsöverenskommelse (DÖ).

22 september 2015

14 (70)

2.5 Mervärdesskatt (Moms)

If betalar inte moms när

- försäkringstagaren,
- den försäkrade,
- den skadelidande eller
- ägaren eller uthyraren av den försäkrade egendomen

är redovisningsskyldig för sådan skatt.

Försäkringstagaren och den försäkrade ska på begäran utnyttja sin avlyftningsrätt och till If betala moms som If betalt till skadelidande.

2.6 Självrisk och karens

2.6.1 Självrisk

Från ersättningen görs vid varje skada avdrag med den självrisk som framgår av försäkringsbrevet. I vissa fall kan självrisken vara högre eller lägre än vad som anges där och extra självrisk kan tillkomma, detta framgår i så fall av villkorsavsnittet för försäkringsformen.

Om ersättning i en skada ska betalas genom flera av försäkringstagarens företagsförsäkringar hos If avgår endast en självrisk – den högsta – från det sammanlagda skadebeloppet.

2.6.2 Procentuell självrisk

Procentuella självrisken är antingen i procent av basbeloppet eller i procent av skadekostnaden. I det senare fallet beräknas självrisken på den del av skadekostnaden som överstiger grundsjälvrisken. Självrisken i procent av basbeloppet avrundas nedåt till jämnt hundratal kronor.

2.6.3 Karens

Under karenstid lämnas ingen ersättning. Karenstiden räknas från och med första arbetsdagen utom för avbrottsförsäkring vid uthyrning av bostäder eller lokaler då den räknas från dagen efter skadan.

2.7 Försäkringsersättning

2.7.1 Tidpunkt för betalning av ersättning

If ska betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade gjort vad som åligger denne.

Har den som begär ersättning uppenbarligen rätt till åtminstone ett visst belopp ska detta genast betalas ut i avräkning på den slutgiltiga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas ska If betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Om polisutredning eller värdering av värderingsman avvaktas eller om myndighet meddelar beslut eller annan liknande händelse inträffar som påverkar Ifs möjlighet att betala ersättning, betalar If ersättning senast en månad efter det att hindret har upphört.

Livränta betalas successivt.

2.7.2 Ränta på försäkringsersättning vid dröjsmål

Betalas ersättning senare än vad som sagts i 2.7.1 betalas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

Under tid som hinder för utbetalning föreligger i form av polisutredning, värdering av värderingsman, myndighetsbeslut eller annan liknande händelse betalas ränta enligt riksbankens referensränta.

Vid *företagsförsäkring* betalas inte ränteersättning om den understiger 500 kronor.

2.7.3 Force majeure

If är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om skadeutredning, utbetalning av ersättning eller återställande av skadad egendom fördröjs på grund av

- krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplöpp
- arbetsmarknadskonflikt, även om If vidtagit eller är föremål för konfliktåtgärder
- konfiskation eller nationalisering
- rekvisition, destruktion av eller skada på egendom genom order från regering eller myndighet.

2.7.4 Ifs kvittningsrätt

If har rätt, men inte skyldighet, att kvitta varje förfallet belopp som If har att fordra från den försäkrade mot varje fordran som denne har mot If.

Vid personskadeersättning kan Ifs kvittningsrätt vara begränsad genom lag.

22 september 2015

15 (70)

2.8 Preskription

Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot If inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om det är *företagsförsäkring* kan If, för att påskynda att slutlig uppgörelse träffas, skriftligen förelägga den försäkrade att väcka talan mot If inom ett år från den dag den försäkrade fick del av föreläggandet. Det som anges i detta stycke påverkar inte en skadelidandes rätt att rikta direktkrav mot If enligt 9 kap. 7 § första stycket 1 försäkringsavtalslagen (2005:104).

Har den försäkrade framställt ersättningsanspråk till If i tid, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan If lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

2.9 Värdering

2.9.1 Tid och plats för värdering

Värdering ska göras med utgångspunkt från prisläget i Sverige vid skadetillfället.

2.9.2 Ärrersättning

Maximal ersättning för ärr lämnas enligt en av If fastställd tabell i förhållande till försäkringsbeloppet för Medicinsk invaliditet.

2.10 Sanktionsbegränsning och undantagsklausul

Försäringen gäller inte för skada eller utbetalning av någon förmån i den utsträckning villkoret för sådant skydd, betalning av sådan skada eller villkor för sådan förmån skulle exponera If för någon sanktion, förbud eller inskränkning under en resolution från FN eller handels- eller ekonomiska sektioner, lagar eller föreskrifter från EU, Norge eller USA.

3 Allmän information

3.1 Personuppgiftslagen (PuL)

De personuppgifter som vi hämtar in om dig är nödvändiga för att vi ska kunna administrera ditt försäkringsengagemang, fullgöra våra avtalsförpliktelser och tillgodose dina önskemål som kund. Uppgifterna kan också komma att användas för marknadsföring genom t.ex. mejl eller SMS.

Vi kan även komma att lämna personuppgifter till juridiska personer som vi samarbetar med. If inhämtar personuppgifter om närstående till juridiska personer, t.ex. styrelsemedlemmar i aktiebolag, att användas i prissättningen.

Personuppgifter lagras inte längre än nödvändigt. För marknadsföringsändamål kan uppgifterna komma att lagras upp till tre år efter att avtalet upphört att gälla.

Enligt PuL har du rätt att begära information om och rättelse av de personuppgifter som finns om dig. För utdrag enligt § 26 PuL skriver du till If, Registerutdrag, 106 80 Stockholm. Du kan också mejla in en förfrågan via if.se.

Personuppgiftsansvarig är If Skadeförsäkring AB (publ), 106 80 Stockholm.

3.2 Om vi inte kommer överens

3.2.1 Tvist om försäkringsavtalet

Tvist om tolkning och tillämpning av detta försäkringsavtal ska prövas av svensk domstol med tillämpning av svensk lag.

3.2.2 Tvist om värde på skadad försäkrad egendom

Vid tvist om värdet av skada på försäkrad egendom ska, om If och den försäkrade kommer överens om det, en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara auktoriserad av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur denne beräknat skadans värde. Värderingsmannen ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan denne blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen ska den försäkrade betala 50 % av värderingsmannens ersättning, dock högst 5 000 kronor. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som If erbjudit, betalar If hela kostnaden.

Om det är *företagsförsäkring* och skadekostnaden av någon av parterna uppskattas till mer än 500 000 kronor ska tvist om tolkning och tillämpning av skadevärderingsreglerna på begäran av part värderingen hänskjutas till avgörande genom skiljedom enligt Stockholms Handelskammares Skiljedomsinstitutets Skiljedomsregler för Försäkringstvister.

3.2.3 Tvist om ombuds kostnadsräkning

If har rätt att påkalla prövning av skälighet av ombuds arvode och kostnader hos

- Ombudskostnadsnämnden,
- Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor eller hos
- revisorsorganisation.

22 september 2015

16 (70)

3.3 Försäkringsavtalslagen (FAL)

För denna försäkring gäller bestämmelserna i försäkringsavtalslagen (FAL) samt svensk lag i övrigt.

3.4 Premieskatt, premieavgift och andra liknande kostnader

Avtalad premie innefattar inte skatter, avgifter och liknande kostnader som den försäkrade enligt lag är skyldig att betala med anledning av detta försäkringsavtal.

3.5 När If inte åberopar ansvarsbegränsning

För *personförsäkring* gäller bestämmelserna i försäkringsavtalslagen 12 kap. 8-11 §§, istället för vad som anges nedan.

För Trafikförsäringen gäller villkoren för densamma istället för vad som anges nedan.

När If får kännedom om ett förhållande som vid försäkringsfall kan föranleda begränsning av Ifs ansvar ska If utan oskäligt dröjsmål lämna ett skriftligt meddelande om detta till försäkringstagaren och till den som annars kan göra anspråk på ersättning. Annars förlorar If rätten att åberopa förhållandet mot den som skulle ha fått meddelandet, om inte försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder.

If åberopar inte ansvarsbegränsning vid brott mot upplysningsplikten, försummelse att anmäla riskökning, framkallande av försäkringsfallet, brott mot säkerhetsföreskrifter och brott mot räddningsplikten till följd av

- a) ringa oaktsamhet,
- b) handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år, eller
- c) handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

If åberopar heller inte ansvarsbegränsning vid brott mot upplysningsplikten och försummelse att meddela riskökning, om If vid tidpunkten för försummelsen insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de oriktiga eller ofullständiga upplysningarna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för avtalets innehåll.

If åberopar heller inte ansvarsbegränsning vid framkallande av försäkringsfall om den försäkrade kan visa att varken företagsledningen eller arbetsledningen haft vetskap om eller borde ha haft vetskap om skaderisken.

3.6 Vilka som likställs med den försäkrade (identifikation)

Om det är *företagsförsäkring*

1. Vid framkallande av försäkringsfall och brott mot räddningsplikten likställs med handlande av den försäkrade, handlande av

- a) anställda i ledande ställning på företaget eller på platsen, och
- b) annan som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.

2. Vid brott mot säkerhetsföreskrifter likställs med den försäkrade annan som har haft att tillse att säkerhetsföreskriften följdes.

Om det är *konsumentförsäkring*

Med den försäkrades handlande likställs vid framkallande av försäkringsfallet, brott mot säkerhetsföreskrifter och brott mot räddningsplikten handlande av

- a) den som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen, och
- b) den försäkrades make, sambo och annan familjemedlem, när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i en sådan bostad.

Detta gäller dock inte om det finns synnerliga skäl mot detta.

Om det är *personförsäkring* är den försäkrade är skyldig att lämna upplysningar i samma utsträckning som försäkringstagaren.

4 Säkerhetsföreskrifter

4.1 Vad som menas med säkerhetsföreskrift

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda

- handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller
- kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare.

Vilka säkerhetsföreskrifterna är framgår av respektive produktvillkor.

4.2 Konsekvenser när säkerhetsföreskrift inte följts

Om den försäkrade, eller annan som har haft att tillse att föreskriften följdes, vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, kan ersättningen från försäkringen sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt.

För *konsumentförsäkring* görs nedsättning endast såvitt angår den försäkrade som inte följt säkerhetsföreskriften.

I vilken utsträckning nedsättning sker framgår av respektive produktvillkor.

1 Vem försäkringen gäller för

De försäkrade är

- försäkringstagaren,
- inteckningshavare i fast egendom eller tomträtt,
- annan ägare av försäkrad egendom enligt 4.1 om försäkringstagaren
 - enligt lag eller skriftligt avtal är skyldig att ersätta skada eller
 - i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra egendomen,
- försäkringstagarens arbetstagare och kunder för försäkrad egendom enligt 4.1 och
- annan ägare än försäkringstagaren om denne är namngiven i försäkringsbrevet.

2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under avtalstiden.

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för ersättningsbar skada som inträffar på nedanstående platser och under transport.

Eventuell avbrotts-, hyresförlust- och extrakostnadsförsäkring gäller dessutom för ersättningsbar skada till följd av egendomsskada som inträffar på plats i omedelbar närhet till *försäkringsställe*.

3.1 På försäkringsställe

Försäkringen gäller för skada som inträffar på *försäkringsställe*.

Om försäkringen omfattar flera *försäkringsställen* eller *försäkringslokaler* gäller försäkringen med ett gemensamt försäkringsbelopp för *maskiner och inventarier* samt *varor*.

3.2 På annan plats än försäkringsställe

Försäkringen gäller vid ersättningsbar skada på försäkrade *maskiner* och *inventarier*, *fastighetsinventarier*, *varor*, *kunders egendom* och *lagrad information* upp till sammanlagt 500 000 kronor vid varje egendoms-, avbrotts- och/eller extrakostnadsskada – dock inte i fordon under transport – som inträffar inom Norden på annan plats än *försäkringsställe*.

Värdet av sådan egendom ska ingå i försäkringsbeloppet för respektive egendom.

För egendom som förvaras på annan plats än *försäkringsställe* gäller försäkringen om den skadade eller stulna egendomen förvarats på sådan plats under en sammanhängande tid om högst tolv månader.

Om egendomen förvaras i bostad eller är *fastighetsinventarier* gäller inte tidsgränsen tolv månader.

Vid försäkring av *byggnad* gäller extrakostnadsförsäkringen för fastighetsförvaltningen upp till försäkringsbeloppet även på annan plats än *försäkringsställe*.

Försäkringen gäller inte för egendom som

- försäkringstagaren yrkesmässigt hyr ut eller leasar ut eller
- används, förvaras på eller i anslutning till *arbetsområde* för *entreprenadverksamhet*.

3.3 Under transport

Försäkringen gäller för egendoms-, avbrotts- och extrakostnadsskada som inträffar under transport inom Norden enligt momenten

- *Rån och överfall* och
- Annan skadehändelse, Egendom under transport till eller från *försäkringsställe*.

4 Vad som är försäkrat

4.1 Vad som ingår i försäkringen

Försäkringen gäller för det lagliga intresse som består i att värdet av försäkrad egendom inte minskar eller går förlorat.

4.1.1 Försäkrad egendom

- Egendom som ägs av försäkringstagaren eller av annan än försäkringstagaren som är namngiven i försäkringsbrevet, om egendomen anges i försäkringsbrevet med *objekttyp* och i förekommande fall försäkringsbelopp och
- egendom som ägs av annan än försäkringstagaren – utom egendom som tillhör arbetstagare eller kunder – som är *byggnad*, *fastighetsinventarier*, *maskiner och inventarier* samt *varor*, dock under förutsättning att försäkringstagaren
 - enligt lag eller i skriftligt avtal är skyldig att ersätta skada eller
 - i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra egendomen.

Värdet av sådan egendom ska ingå i försäkringsbeloppet för respektive egendom.

22 september 2015

18 (70)

4.1.1.1 Egendom med försäkringsbelopp enligt nedan

I Egendomsförsäkring Standard eller Extra ingår vid varje skada försäkringsskydd för nedan angiven egendom till där angivna belopp (förstarisk). Om försäkringen är begränsad till vissa moment, t.ex. endast brand, ingår endast det som är hänförligt till den omfattning som försäkringsavtalet har.

Om högre försäkringsbelopp avtalats, vilket i så fall anges i försäkringsbrevet, gäller detta belopp utöver nedan angivna belopp.

Arbetstagares lösöre

10 000 kronor för varje arbetstagare.

Hyrd lokal

50 000 kronor vid skadegörelse på hyrd lokal inom Norden. Vid skada på glas i fönster och dörr gäller ingen beloppsbegränsning.

Kunders egendom

100 000 kronor för samtliga kunder, dock inte *pengar, värdehandlingar och värdebevis*.

Lagrad information

100 000 kronor.

Pengar, värdehandlingar och värdebevis

- 50 000 kronor vid inbrott i låst värdevalv, värdeskåp, deponeringskåp, servicebox, kontantautomat, kassaskåp eller säkerhetsskåp enligt *Svensk Standard* eller i värdeskåp enligt Europeisk Standard LPS 1183,
- 5 000 kronor vid stöld vid förvaring på annat sätt och
- 200 000 kronor vid brand och *rån*.

Röjningskostnad

2 000 000 kronor vid skada på *lagrad information, kunders egendom* samt på försäkrade *maskiner och inventarier* samt *varor*.

4.2 Vad som inte ingår i försäkringen

Följande egendom omfattas endast om det anges i försäkringsbrevet.

- Motorfordon, traktorer, motorredskap, terrängmotorfordon, släp- och efterfordon samt fast monterad utrustning på eller i dessa fordon. Undantaget avser inte motordrivna fordon som är avsedda att föras av gående eller som är att anse som cykel enligt lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner,
- maskinfundament,
- luftfartyg, skepp, båtar och pontoner samt fast monterad utrustning på eller i dessa,
- spårbundna fordon och fast monterad utrustning på eller i dessa fordon och
- skogsmark, växande skog på skogsmark och *skogsprodukter*.

5 Försäkringens omfattning

5.1 Generella undantag

5.1.1 Atomkärnprocess

Försäkringen gäller inte för skada, vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

5.1.2 Krig eller uppror

Försäkringen gäller inte för skada, vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution eller uppror.

5.1.3 Programvara och lagrad information

Försäkringen gäller inte för skada som består i eller är en följd av förlust, förändring eller försvårad åtkomst av programvara eller *lagrad information* som är datainformation.

Försäkringen gäller dock om försäkringstagaren kan visa att kostnaden eller förlusten är en direkt följd av ersättningsbar fysisk skada på annan egendom.

5.1.4 Leverantörsåtagande

Är leverantör, entreprenör eller annan enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar If inte kostnaden härför. Undantaget tillämpas inte om leverantör, entreprenör eller annan inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta.

5.1.5 Terrorhandling

Försäkringen gäller inte för skada utanför Danmark, Estland, Finland, Lettland Litauen, Norge och Sverige vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt står i samband med en *terrorhandling*.

5.2 Brand

Observera även föreskrifterna i 8 Säkerhetsföreskrifter.

22 september 2015

19 (70)

5.2.1 Vad försäkringen omfattar

Försäkringen gäller för fysisk skada genom

- brand, varmed avses eld som kommer lös,
- explosion,
- sotutströmning som är plötslig och oförutsett,
- frätande gas som strömmar ut plötsligt och oförutsett när utströmningen orsakas av en identifierbar händelse,
- släckmedel som oförutsett strömmar ut från sprinkleranläggning eller brandsläckare eller
- luftfartyg som störtar eller föremål som faller ned från luftfartyg.

5.2.2 Vad försäkringen inte omfattar

Försäkringen gäller inte för skada genom sprängningsarbete.

5.3 Elfenomen, blixtnedslag och strömavbrott

5.3.1 Vad försäkringen omfattar

5.3.1.1 Elfenomen, blixtnedslag och strömavbrott

Försäkringen gäller för fysisk skada genom

- elfenomen som är plötsligt och oförutsett, t.ex. kortslutning, överslag, ljusbåge eller överspänning,
- blixtnedslag. Vid skada enbart på *elektrisk utrustning* betalar If ersättning endast om den försäkrade kan precisera skadetillfället och styrka att skadan orsakats av blixtnedslag eller
- strömavbrott eller strömstörning som är oförutsett.

5.3.2 Vad försäkringen inte omfattar

Försäkringen gäller inte för skada

- genom elfenomen, strömavbrott eller strömstörning på
 - egendom i kyl- eller frysenhet,
 - djur,
 - elvärmeslingor i golv i badrum eller annat våtutrymme eller
- *elektrisk utrustning* med inkommande eller utgående spänning överstigande 400 volt.

5.4 Naturskada och dammgenombrott

5.4.1 Vad försäkringen omfattar

5.4.1.1 Storm, hagel och snölast på tak

Försäkringen gäller för fysisk skada på *byggnad*, på denna fast monterad egendom samt egendom i *byggnad* genom

- storm, varmed avses vind med en hastighet om minst 21 meter per sekund,
- hagel eller
- snölast på tak som uppkommer i direkt samband med extrem nederbördsmängd eller andra extrema väderleksförhållanden under förutsättning att det på grund av väderleksförhållandena inte varit möjligt att undanröja snötrycket och att tidigare snöbelastning på taket inte påverkat skadan.

Med skada genom storm, hagel eller snölast avses att egendomen har skadats av

- vindkraften,
- föremål som vindkraften blåst omkull, ryckt loss eller brutit sönder,
- hagel,
- tyngden av snö eller
- nederbörd eller kyla som står i direkt samband med och är en oundviklig följd av en ersättningsbar skada enligt ovan.

5.4.1.2 Översvämning

Försäkringen gäller för fysisk skada genom översvämning orsakad av skyfall (minst 1 mm per minut eller 50 mm per dygn), snösmältning, stigande hav, sjö eller vattendrag som

- från markytan strömmar direkt in i *byggnad* genom dörr, ventil eller annan sådan öppning (alltså inte genom grund eller liknande) och
- inomhus tränger upp ur avloppslednings öppning eller anordning ansluten till den, t.ex. handfat, toalettstol eller golvbrunn.

5.4.1.3 Markrörelser, lavin och dammgenombrott

Försäkringen gäller för fysisk skada genom

- markrörelser (jordmassor, klippblock eller stenar som plötsligt och oförutsett kommer i rörelse och avsevärt ändrar läge) samt jordskalv med minst styrka 4 enligt Richterskalan,
- lavin eller
- genombrott av dammbyggnad avsedd för vattenverk och branddamm.

Högsta ersättning

If betalar ersättning vid varje egendoms-, avbrotts-, hyresförlust- och/eller extrakostnadsskada inom samma *försäkringsställe* upp till sammanlagt 15 000 000 kronor.

22 september 2015

20 (70)

5.4.2 Vad försäkringen inte omfattar

5.4.2.1 Storm, hagel och snölast på tak

Försäkringen gäller inte för skada

- på *byggnad*, på denna fast monterad egendom och egendom förvarad i *byggnad*, om skadans uppkomst eller omfattning beror på felaktigt byggnadsarbete, felaktig byggnadskonstruktion, ingrepp i bärande byggnadskonstruktion, eftersatt underhåll, åldersförändring, angrepp av *skadedjur*, husbock, hästmyror, övriga träskadeinsekter samt svamp eller röta,
- på *byggnad* som inte omsluts av hela och täta golv, väggar och tak samt egendom som förvaras i sådan *byggnad*,
- på revetering, puts eller skorstensbeklädnad, om inte skadan orsakats av föremål som stormen blåst omkull, ryckt loss eller brutit sönder,
- på båthus, badhytt, kallbadhus, sjöbod och i dessa förvarad egendom samt brygga till sådan *byggnad*,
- på mur, staket, vindskydd och plank,
- på plasthall, tält och växthus samt i dessa förvarad egendom, om inget annat anges i försäkringsbrevet,
- genom översvämning, sjöhöjning och isskruvning,
- genom snölast och hagel på skärmtak, soljalusier och markis samt
- genom smältande snö eller hagel.

5.4.2.2 Översvämning

Försäkringen gäller inte för skada på båthus, badhytt, kallbadhus, sjöbod och i dessa förvarad egendom samt brygga.

5.4.2.3 Markrörelser, lavin och dammgjenombrott

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas av

- enbart sättning i mark eller grund,
- gruvdrift,
- byggnads- och anläggningsarbeten t.ex. sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete, uppläggning av jord eller stenmassor,
- eller består i ytliga sprickbildningar i *byggnad* som inte påverkar *byggnadens* funktionsduglighet,
- vatten- eller vågerosion eller
- genombrott av dammbyggnad avsedd för magasinering av vatten för kraftverk. Detta gäller även om genombrottet orsakats av jordskalv.

5.5 Inbrott, stöld och skadegörelse samt rån och överfall

Observera även föreskrifterna i 8 Säkerhetsföreskrifter.

Skada på glas och skylt ersätts inte genom villkorspunkt 5.5, men kan ersättas genom villkorspunkt 5.7 Glas- och skyltskada.

5.5.1 Vad försäkringen omfattar

5.5.1.1 Inbrott i försäkringslokal

Försäkringen gäller för skada genom stöld och skadegörelse som begås av någon som olovligen

- med våld bryter sig in i eller med dyrk tar sig in i *försäkringslokal*,
- med våld bryter sig ut ur *försäkringslokal*. Detta gäller om stölden och skadegörelsen begås av någon som olovligen dröjt sig kvar i *försäkringslokal*,
- tar sig in i *försäkringslokal* med för låset avsedd nyckel eller passerkort och kod som stulits vid inbrott i
 - annan inbrottskyddad *försäkringslokal*,
 - bostad på annan plats än *försäkringsställe* eller
 - bostad på *försäkringsställe* då den som haft hand om nyckeln vistas där.

5.5.1.2 Låsändringar

Försäkringen gäller för kostnad för låsändringar i dörr, port och fönster i omslutningsyta till *försäkringslokal* på *försäkringsställe* om nyckel som förvaras hos försäkringstagaren, dennes arbetstagare eller ombud stjäls genom inbrott i

- *försäkringslokal* som uppfyller i försäkringsbrevet angivet krav på inbrottskydd,
- annan lokal än *försäkringslokal* som uppfyller kraven enligt skyddsklass 1 eller
- bostad som uppfyller kraven på inbrottskydd för bostad enligt 8 Säkerhetsföreskrifter.

Högsta ersättning

If betalar ersättning vid varje skada upp till 100 000 kronor för låsändringar i samtliga av försäkringstagarens i If försäkrade *byggnader* till följd av att nyckel stulits.

Om nyckel stulits i låst värdeskåp eller säkerhetsskåp enligt *Svensk standard* är högsta sammanlagda ersättning för låsändringar i samtliga av försäkringstagarens i If försäkrade *byggnader* vid varje skada 300 000 kronor.

5.5.1.3 Stöld utifrån genom fönster

Försäkringen gäller för skada genom stöld och skadegörelse som begås av någon som utifrån stjälar egendom genom krossat eller uppbrutet fönster utan att ta sig in i *försäkringslokal*.

22 september 2015

21 (70)

5.5.1.4 Inbrott i särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme

Försäkringen gäller för skada genom stöld och skadegörelse ur

- värdevalv, värdeskåp, deponeringsskåp, servicebox, kontantautomat, kassaskåp, säkerhetsskåp eller stöldskyddsskåp enligt *Svensk Standard* och dokumentetskåp och
 - värdeskåp enligt Europeisk Standard LPS 1183
- om någon tagit sig in i eller dröjt sig kvar i *försäkringslokal* på ett sådant sätt som beskrivs ovan och värdeförvaringsenheten
- forceras genom uppbrytning, sprängning eller annat våld,
 - bortförs,
 - öppnas med nyckel som stulits genom inbrott i
 - lokal på annan plats som uppfyller samma krav på inbrottskydd som gäller för det försäkringsställe där stölden eller skadegörelsen sker,
 - bostad på annan plats än *försäkringsställe* eller
 - bostad på *försäkringsställe* då den som haft hand om nyckeln vistas där.

5.5.1.5 Rån och överfall

Försäkringen gäller för

- egendomsskada genom *rån* eller *överfall* riktat mot försäkringstagaren eller dennes arbetstagare och
- kostnad för låsändringar i dörr, port och fönster i omslutningsyta till *försäkringslokal* på *försäkringsställe*, om nyckel tillgrips genom *rån* riktat mot försäkringstagaren, dennes arbetstagare eller ombud.

Högsta ersättning

Egendom som medförs utanför *försäkringslokal*

Försäkringen gäller för skada upp till försäkringsbeloppet – dock högst 200 000 kronor – för egendom som medförs utanför *försäkringslokal* och som består av

- *pengar, värdehandlingar och värdebevis* eller
- *stöldbegärliga varor* som är
 - föremål helt eller delvis av guld, platina, äkta pärlor eller ädelstenar eller
 - ur avsedda att bäras.

Egendomen anses som medförd om den utan uppehåll transporteras till eller från *försäkringsställe*.

Låsändringar

If betalar ersättning vid varje skada upp till 300 000 kronor för låsändringar i samtliga av försäkringstagaren i If försäkrade *byggnader* till följd av att nyckel tillgripits i samband med *rån*.

5.5.1.6 Skadegörelse och stöld utan samband med inbrott

Försäkringen gäller för skada genom att någon olovligen begår

- skadegörelse på eller stöld av
 - egendom som enligt lag hör till byggnad - dock inte nyckel eller bränsle,
 - fast monterat luftkonditioneringsaggregat, värmepump, markis, belysningsarmatur, inbrottskydd, antenn och sedel- eller kontokortsautomat på *försäkringsställe*,
 - stålcontainer med innehåll,
- stöld av
 - *maskiner och inventarier* samt *fastighetsinventarier* som förvaras i *byggnad* på *försäkringsställe* upp till 50 000 kronor vid varje skada
- skadegörelse på
 - *byggnad*,
 - hyrd lokal om försäkringstagaren enligt hyreskontrakt är skyldig att betala skadan,
 - staket/stängsel och
 - annan lös egendom som inte omnämnts ovan och som förvaras i *byggnad* på *försäkringsställe*.

5.5.2 Vad försäkringen inte omfattar

5.5.2.1 Stöldbegärliga varor

Om inget annat anges i försäkringsbrevet omfattar inbrotts- och rånförsäkringen inte *stöldbegärliga varor*.

5.5.2.2 Låsändringar

Försäkringen gäller inte för kostnad för låsändringar i flerfamiljshus till gemensamma utrymmen såsom vind, källare, garage, tvättstuga, trappuppgång, hiss, pannrum och övriga serviceutrymmen i fastigheten.

5.5.2.3 Egendom i container som förvaras utomhus

Försäkringen gäller inte för skada på

- *stöldbegärliga varor* eller
- livsmedel genom temperaturändring.

22 september 2015

22 (70)

5.5.2.4 Rån och överfall

Försäkringen gäller inte för

- förlust av *pengar, värdehandlingar och värdebevis* om den eller de som utsätts för *rån eller överfall* inte fyllt 18 år. Vid *rån eller överfall* i *försäkringslokal* gäller dock inte denna åldersgräns,
- skada om den eller de som utsätts för *rån eller överfall* medverkat till skadan eller
- kostnad för läsåändringar i flerfamiljshus till gemensamma utrymmen såsom vind, källare, garage, tvättstuga, trappuppgång, hiss, pannrum och övriga serviceutrymmen i fastigheten.

5.5.2.5 Skadegörelse

Försäkringen gäller inte för skada

- som orsakas genom klotter eller graffiti och
- genom skadegörelse av hyrestagare eller annan som har nyttjanderätt till den egendom som skadas.

5.5.2.6 Skadegörelse och stöld utan samband med inbrott

Försäkringen gäller inte för skada som består i svinn.

5.6 Vatten och maskin på byggnad och värmekulvert

Observera även föreskrifterna i 8 Säkerhetsföreskrifter.

5.6.1 Vad försäkringen omfattar

5.6.1.1 Oförutsedd utströmning

Försäkringen gäller för fysisk skada till följd av oförutsedd utströmning av

- vatten från ledningssystem med därtill anslutna anordningar samt från vattensäng och akvarium,
- vatten från badrum, duschrum eller annat våtutrymme som har golvbrunn eller andra utrymmen, t.ex. fläktrum med krav på tätskikt och som är byggt enligt de myndighetsföreskrifter och branschregler samt branschens råd och anvisningar som gällde vid byggnads- eller installationstillfället,
- olja, vattenånga eller annan vätska från ledningssystem för lokaluppvärmning med därtill anslutna anordningar,
- annan vätska från ledningssystem med därtill anslutna anordningar eller
- kylmedel eller vätska från kyl- eller frysanläggning vid strömavbrott eller fel på anläggningen.

5.6.2 Vad försäkringen inte omfattar

5.6.2.1 Oförutsedd utströmning

Försäkringen gäller inte för

- kostnad för reparation av det fel som orsakat skadan eller för skada på det ledningssystem varifrån utströmningen skett,
- kostnad för utbyte av golv- och väggbeklädnad med tillhörande tätskikt i badrum, duschrum eller andra våtutrymmen med krav på tätskikt som läckt och orsakat skadan (golv- och väggbeklädnad inkl. tätskikt anses som en enhet),
- skada via ett bristande tätskikt i badrum, duschrum och andra våtutrymmen om tätskiktet är äldre än 35 år när skadan upptäcks,
- installationsutrymmen, t.ex. fläktrum, som inte är byggt enligt de myndighetsföreskrifter som gällde vid byggnads- eller installationstillfället,
- skada genom utströmning från dräneringssystem, dagvattenledning, takränna och utvändigt stuprör samt sådant invändigt ledningssystem för regn- och smältvatten som inte uppfyller de krav som ställs på avloppsledning enligt Boverkets Byggregler (BBR),
- skada genom att regn, snösmältning eller högvatten strömmar in i byggnad ur avloppsledning,
- förlust av utströmmande vätska eller kylmedel,
- skada genom röta, svamp, rost eller annan långtidspåverkan om den försäkrade inte kan visa att utströmningen skett under den tid försäkringen gällt eller
- skada på egendom i kyl- eller frysanläggning vid strömavbrott eller fel på anläggningen.

5.7 Glas- och skyltskada

5.7.1 Vad försäkringen omfattar

Försäkringen gäller för skada genom bräckage, sönderslagning och stöld inom *försäkringsställe* av

- glas i fönster och dörr i *byggnad*,
- glas i fönster och dörr i hyrd *försäkringslokal* om försäkringstagaren enligt hyreskontrakt är skyldig att betala skadan,
- glas i inredning eller
- *skylt*.

Vid ersättningsbar glas- och skyltskada betalar If även skada på

- egendom i *försäkringslokal* som är en direkt följd av glasskadan samt återställande av skyltning eller
- målning, plastfilm, etsning, blästring och larmkomponent på glaset.

Med glas jämställs plastmaterial såsom polykarbonat, akryl eller liknande som används i stället för glas.

If betalar även för skada genom inristning av sådan art att det för försäkringstagaren skulle innebära uppenbar olägenhet att behålla glaset eller *skylten*.

Högsta ersättning

If betalar ersättning vid varje skada enligt följande.

- Glas i dörr och fönster
 - ingen beloppsbegränsning.
- Glas i inredning och *skylt*
 - upp till försäkringsbeloppet för *maskiner och inventarier* respektive *byggnad*.

22 september 2015

23 (70)

5.7.2 Vad försäkringen inte omfattar

Försäkringen gäller inte för skada

- genom sprängningsarbete och
- på växthus och i dessa förvarad egendom
- på *byggnad* som mer än tillfälligt saknar verksamhet eller hyresgäster.

5.8 Annan skadehändelse

Observera även föreskrifterna i 8 Säkerhetsföreskrifter.

5.8.1 Vad försäkringen omfattar

5.8.1.1 *Plötslig och oförutsedd fysisk skada*

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd fysisk skada på egendom som orsakas av annan skadehändelse än sådan som tidigare har nämnts i kapitel 5.

För skada som inträffar under transport gäller enbart de villkorspunkter som anges under rubriken "Egendom under transport".

5.8.1.2 *Egendom under transport*

Försäkringen gäller för oförutsedd fysisk skada på försäkrad egendom som är under transport till eller från *försäkringsställe* med försäkringstagarens egna, leasade, hyrda, lånade eller arbetstagares *fordon*.

Högsta ersättning vid egendoms-, avbrotts- och extrakostnadsskada under transport

If betalar ersättning vid varje skada upp till sammanlagt 100 000 kronor.

22 september 2015

24 (70)

5.8.2 Vad försäkringen inte omfattar

5.8.2.1 Plötslig och oförutsedd fysisk skada

Försäkringen gäller inte för skada genom

- brottslig gärning, t.ex. skadegörelse-, tillgrepps-, bedrägeri- eller försäkringsbrott eller
- att egendom kvarglöms, tappas bort eller förläggs.

Försäkringen gäller inte heller för skada som orsakas av

- vind,
- bakterier (t.ex. salmonella), virus och andra smittoämnen, svamp, röta eller annan biologisk inverkan,
- *skadedjur*, husbock, hästmyror och andra träskadeinsekter,
- hus- och sällskapsdjur,
- eller består i sättning i mark eller grundkonstruktion oberoende av orsaken till dessa skadehändelser,
- översvämning till följd av regn, snösmältning, stigande hav, sjö, älv eller vattendrag,
- trafik med motordrivet fordon för vilket trafikskadelagen (TSL) gäller resp. motsvarande lagstiftning i andra länder och där trafikskadeersättning betalas eller hade kunnat betalas eller
- *inre orsak på maskiner och inventarier, fastighetsinventarier samt lagrad information* som är datainformation.

Undantagna skadetyper

Försäkringen gäller inte för

- skada till den del som skadan består i
 - kontamination, förorening, förändring av form, konsistens, struktur, yta, färg eller lukt,
 - förgasning, förångning och kondens,
 - förslitning, förbrukning, fortgående sprickbildning, utmattning, korrosion (t.ex. rost eller frätning), kavitation, beläggning eller avsättning, såvida inte skadan uppkommer på grund av en extraordinär händelse. Med en extraordinär händelse avses en plötslig och oförutsedd händelse som ligger utom ramen för de risker som normalt är förbundna med användningen av den egendom som skadas,
- skada på ledningssystem och genom utströmning av
 - vatten, olja eller annan vätska från ledningssystem och anslutna anordningar
 - vatten från våtutrymme och
 - kylmedel eller annan vätska från kyl- eller frysanläggning vid strömavbrott eller fel på anläggningen,
- skada som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering,
- skada på *kunders egendom* vid maskinellt lyft till den del skadan avser den lyfta egendomen,
- skada på byggnads- eller montagearbeten eller skada som orsakas av sådana arbeten. Undantaget tillämpas inte om skadan uppkommer i samband med att försäkringstagaren med egen personal på *försäkringsställe* utför löpande underhållsarbete eller demontage- och montagearbeten på försäkrad egendom,
- skada vars uppkomst eller omfattning påverkas av ingrepp i bärande konstruktion,
- skada som består i att mät – och analysinstrument samt kameror fastnar eller går förlorade i ledningssystem eller under marknivå,
- förlust av vätska eller
- skada på egendom i kyl- eller frysanläggning genom temperaturändring,
- skada på putsad oventilerad träregelkonstruktion samt följdskada som uppstår på grund av sådan väggkonstruktion och
- skada orsakad av utifrån kommande fukt.

Undantagen egendom

Försäkringen omfattar inte följande egendom.

- *Varor och kunders egendom* vid skada som uppkommer i samband med produktionsprocessen,
- *förbrukningsmaterial* om skadan har samband med materialets användning och förbrukning,
- lös egendom som förvaras utomhus eller i byggnad utan hela och täta golv, väggar och tak om egendomen inte är avsedd för utomhusbruk,
- murverk, inmurning och infodring,
- djur,
- kranar och pålningsmaskiner, om inget annat anges i försäkringsbrevet eller
- på båthus, badhytt, kallbadhus, sjöbod och i dessa förvarad egendom samt brygga.

5.8.2.2 Egendom under transport

Försäkringen gäller inte för skada

- på egendom
 - vid yrkesmässig transportverksamhet,
 - som är avsedd att användas eller installeras på *arbetsområde* för *entreprenadverksamhet*,
 - som normalt finns i fordonet, t.ex. utrustning och verktyg i servicebil eller
- genom temperaturändring
- vid stöld av och skadegörelse på
 - *stöldbegärliga varor* och
 - annan egendom såvida inte stölden och skadegörelsen sker i fordon vid kortare uppehåll, t.ex. i samband med måltid, i- och urlastning eller liknande.

5.9 Maskin, maskiner och inventarier samt lagrad information

5.9.1 Vad försäkringen omfattar

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd fysisk skada genom *inre orsak* på *maskiner och inventarier* samt *lagrad information* som är datainformation.

22 september 2015

25 (70)

5.9.2 Vad försäkringen inte omfattar

Undantagna skadeorsaker och skadehändelser

Försäkringen gäller inte för skada

- till den del som skadan består i förslitning, förbrukning, fortgående sprickbildning, utmattning, korrosion (t.ex. rost eller frätning), kavitation, beläggning eller avsättning, såvida inte skadan uppkommer på grund av en extraordinär händelse. Med en extraordinär händelse avses en plötslig och oförutsedd händelse som ligger utom ramen för de risker som normalt är förbundna med användningen av den egendom som skadas,
- som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller kan avhjälpas genom normal service eller justering,
- på montagearbeten eller skada som orsakas av sådana arbeten. Undantaget tillämpas inte om skadan uppkommer i samband med att försäkringstagaren med egen personal på *försäkringsställe* utför löpande underhållsarbete eller demontage- och montagearbeten på försäkrad egendom eller genom beröring med smälta eller genom hetta, rök eller sot från smälta, som kommer ut från ugn, tackjärnsblandare, skänk eller annat förvaringskärl.

Undantagen egendom

Försäkringen omfattar inte följande egendom.

- *Förbrukningsmaterial* om skadan har samband med materialets användning och förbrukning,
- murverk, inmurning och infodring eller
- till berg- och brunnsbormaskin hörande borrhäfte, borrhång, skarvhylsa och borkrona (bormejsel).

6 Försäkringsbelopp

6.1 Försäkringstyper

6.1.1 Fullvärde

Byggnad

Fullvärdesförsäkring tillämpas för *byggnad* om detta anges i försäkringsbrevet. Försäkringen är beloppslös. Till grund för fullvärdet ligger ett kalkylbelopp för *byggnad*, vilket fastställs enligt av If tillämpad värderingsmetod.

Förlust av täckningsbidrag

Fullvärdesförsäkring tillämpas för förlust av täckningsbidrag om detta anges i försäkringsbrevet. Det innebär att försäkringen är beloppslös och skadan värderas enligt skadevärderingsreglerna i kapitel 10.

6.1.2 Helvärde

Helvärdesförsäkring tillämpas för *byggnad, maskiner och inventarier* samt *varor* om inget annat anges i försäkringsbrevet.

Med helvärde avses att försäkringsbeloppet under hela försäkringstiden ska motsvara försäkringsvärdet, vilket är värdet av försäkrad egendom enligt Försäkringsvärde.

Försäkringstagaren ansvarar för val av försäkringsbelopp.

6.1.3 Första risk

Förstarisikförsäkring tillämpas för

- *arbetstagares egendom*,
- *byggnad* om detta anges i försäkringsbrevet,
- extrakostnadsförsäkring,
- fast bekostad inredning,
- *fastighetsinventarier*,
- *kunders egendom*,
- *lagrad information*,
- skada hos leverantör, kund eller hyresvärd,
- merkostnad för byggnads/byggnadsdels kulturhistoriska eller konstnärliga värde,
- merkostnad vid myndighetskrav och för byggnad gällande normer,
- oljeskadeförsäkring, egen och annans egendom,
- *pengar, värdehandlingar och värdebevis* och
- *tomt och markanläggningar*.

6.2 Försäkringsvärde

6.2.1 Maskiner och inventarier

Försäkringsvärdet är egendomens *återanskaffningsvärde*.

22 september 2015

26 (70)

6.2.2 Varor

Varor anskaffade eller mottagna i kommission eller konsignation för försäljning

Varorna värderas till vad det kostar att ersätta dem med nya varor av samma slag. Har varornas värde minskat på grund av inkurans eller annan omständighet värderas de med hänsyn till detta.

Varor som den försäkrade tillverkat eller har under tillverkning

Varorna värderas till *tillverkningskostnaden* för att återställa varorna, dock högst till det pris för vilket de hade kunnat säljas minskat med inbesparade kostnader. Har varornas värde minskat på grund av inkurans eller annan omständighet värderas de med hänsyn till detta.

Varor sålda och färdiga för leverans

Varorna värderas – om leverans inte kan fullgöras med andra varor – till det avtalade försäljningspriset minskat med inbesparade kostnader.

6.2.3 Kunders egendom

Försäkringsvärdet är kostnaden för att återställa egendomen enligt de regler som gäller för respektive *objekttyp* om egendomen hade tillhört försäkringstagaren.

6.2.4 Lagrad information

Försäkringsvärdet är kostnaden för att återställa informationen.

6.2.5 Pengar, värdehandlingar och värdebevis

Försäkringsvärdet är värdet av pengar, kontantkort och värdebevis samt kostnaden för att återställa eller återanskaffa värdehandlingar.

6.3 Investerings- och prisändring av försäkringsbelopp

Har egendomens värde under försäkringsåret ökat genom investering eller prisökning höjs kalkyl- eller försäkringsbeloppet från försäkringsårets början enligt nedan.

Vid skada indexeras kalkyl- och försäkringsbeloppet för den skadade egendomen fram till tidpunkten för egendomens återställande.

6.3.1 Lös egendom

Maskiner och inventarier

Värdeökning genom investering och prisökning ingår upp till sammanlagt 30 % av senast uppgivet försäkringsbelopp inom varje *försäkringsställe*.

Varor

Värdeökning genom prisökning ingår upp till 10 % av senast uppgivet försäkringsbelopp inom varje *försäkringsställe*.

6.3.2 Index

Höjning av försäkringsbeloppen sker automatiskt vid årsförfallodagen och beräknas enligt tillämpligt index.

6.3.2.1 Uppgifter för förnyat försäkringsavtal

För beräkning av premien för nytt försäkringsår ska försäkringstagaren lämna uppgift om

Egendomsförsäkring lös egendom

- Återanskaffningsvärdet för maskiner och inventarier och
- det beräknade högsta värdet för varor under försäkringsåret med hänsyn till vid beräkningstillfället kända omständigheter och förhållanden.

7 Självrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en självrisk som anges i försäkringsbrevet.

Vid samtidig egendoms- och extrakostnadsskada tillämpas endast en självrisk, den högsta.

7.1 Tilläggsjälvrisk

Tilläggsjälvrisk gäller utöver avtalad självrisk för följande skadehändelser.

Annan skadehändelse

Tilläggsjälvrisken är 25 000 kronor vid skada till följd av trafik med motordrivet fordon, som inte omfattas av trafikskadelagen (TSL).

Naturskada och dammgenombrott

Tilläggsjälvrisken är 25 000 kronor vid skada till följd av

- översvämning eller
- markrörelser, jordskalv, lavin eller genombrott av dammbyggnad

Vid naturskada och dammgenombrott tillämpas vid flera skador som inträffar samtidigt en självrisk inom varje *försäkringsställe*.

8 Säkerhetsföreskrifter

8.1 Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna

Den försäkrade svarar gentemot If för att säkerhetsföreskrifterna följs av

- den försäkrades företagsledning,
- övriga anställda hos den försäkrade,
- entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade och
- annan,

som har att tillse att föreskriften följs.

Om någon som anges i föregående stycke inte följer angivna föreskrifter medför det normalt ett avdrag från skadeersättningen.

8.2 Säkerhetsföreskrifter

8.2.1 Samtliga skadehändelser

8.2.1.1 Myndighetskrav m.m.

Den försäkrade är skyldig att följa vad som

- föreskrivs i lag, förordning och föreskrift om
 - brandfarliga varor
 - explosiva varor
 - elektrisk starkströmsanläggning
- meddelas av tillverkare, leverantör av tjänst eller vara eller av besiktningsman.

8.2.1.2 Programvara och lagrad information

Förvaring av originalprogram

Original exemplar av programvara ska förvaras på sådant sätt att inte exemplaret och installerade program kan skadas eller förloras vid samma tillfälle. Detta medför att exemplaret och installerade program ska förvaras i skilda byggnader.

Förvaring av bevis på nyttjanderätt

Licensbevis eller licensetikett nummer ska förvaras på sådant sätt att inte licensen och installerade program kan skadas eller förloras vid samma tillfälle.

Rutiner för säkerhetskopiering

Säkerhetskopiera av modifierad programvara och *lagrad information* som är datainformation ska framställas dagligen under arbetsdag.

Säkerhetskopiera ska vara korrekt och funktionsduglig.

Förvaring av säkerhetskopiering

Säkerhetskopiera av modifierad programvara och *lagrad information* som är datainformation ska förvaras skild från originalet (*datorns* hårddisk) på sådant sätt att original och kopia inte kan skadas eller förloras vid samma skadetillfälle. Detta medför att original och säkerhetskopiering ska förvaras i skilda byggnader.

Säkerhetsföreskrifterna gäller även för ej färdigställda *varor* som är avsedda att ingå i tjänsteuppdrag om *varan* lagras på datamedia.

8.2.2 Brand

8.2.2.1 Revisionsbesiktning av elektrisk starkströmsanläggning

Elektrisk starkströmsanläggning ska revisionsbesiktigas i den omfattning som föreskrivs av If.

Elektrisk starkströmsanläggning är enligt gällande statliga föreskrifter varje elanläggning för sådan spänning, strömstyrka eller frekvens som kan vara farlig för personer eller egendom.

Revisionsbesiktning ska, enligt överenskommelse mellan försäkringsbolagen, handhas av Brandskyddsföreningens Elektriska Nämnd (EN) genom av nämnden auktoriserade besiktningsingenjörer.

All administration och dokumentation gällande revisionsbesiktning ska ske i ENs webbaserade objektregister EN2010.

Den första revisionsbesiktningen ska utföras inom ett år efter det att starkströmsanläggningen blivit besiktningspliktig. Därefter ska revisionsbesiktning normalt ske vart tredje kalenderår med högst 36 månader mellan besiktningarna. Annan besiktningsfrekvens än tre år kan gälla enligt lag eller föreskrivas av If.

Vid revisionsbesiktning påtalade fel och brister ska rättas till av behörig person enligt det som anges i besiktningsingenjörens besiktningsprotokoll.

Intyg om revisionsbesiktning ska utfärdas av besiktningsingenjören.

8.2.2.2 Brandsläckning och brandlarm

Brandsläckningsredskap och brandlarm ska finnas i den utsträckning som anges av kommunens brand- eller räddningschef eller av If i försäkringsbrevet.

8.2.2.3 Brännbart material som förvaras utomhus

På annan tid än under normal arbetstid eller öppethållande får inte emballage, avfall eller annat brännbart material förvaras på öppen, oläst lastkaj eller på plats utomhus, t.ex. öppen, oläst container/sopkäril inom sex meter från *byggnad* eller skärmtak.

För bostadshus gäller att emballage, avfall eller annat brännbart material inte får förvaras inom sex meter från *byggnad* eller skärmtak.

22 september 2015

28 (70)

8.2.2.4 Branddörr och annan sektionering

Branddörr, brandlucka och annan liknande sektionering ska vara stängd eller vara uppställd med anordning som stänger dörren, brandluckan eller sektioneringen vid rökutveckling.

Genomföringar och andra öppningar i brandsektionering ska vara tätade med typgodkända brandtättningsmetoder.

8.2.2.5 Batteriladdning

Vid laddning av batteri för drivning av fordon och mobila maskiner ska Arbetsmiljöverkets föreskrifter angående blybatterier AFS 1988:4 och Svensk Standard SSEN 50272-3 C 1 följas.

Permanent varselmärkning skall anordnas på golv minst 1,5 meter från batteriet/fordonets sidor. Brännbart material får ej förvaras inom det markerade området om det inte finns avskärmning med obrännbart material mellan batteriet/fordonet och det brännbara materialet.

Vid batteriladdningsplats får brännbart material ej förvaras inom 4 meter ovan batteriladdningen om utrymmet ej är avgränsat med obrännbart material mellan batteriladdningsplatsen och det brännbara materialet.

Om laddning sker i separat laddningsrum får inget brännbart material förvaras i detta rum.

8.2.2.6 Tobaksrökning

Tobaksrökning får endast ske på av försäkringstagaren särskild anvisad plats.

8.2.2.7 Förbränningsmotordrivet fordon

Med fordon avses i denna villkorspunkt samtliga fordon och motorredskap som drivs med förbränningsmotor t.ex. truck eller lastmaskin.

Fordon får inte garageras/ställas upp i produktions- eller lagerlokal eller upplag utan att If lämnat medgivande till detta.

Fordon får endast föras in och användas i lokal eller på upplag om syftet är att fullgöra eller underlätta arbete t.ex. vid lastning lossning eller bearbetning, och då endast under förutsättning att

- fyllning, tömning eller byte av bränslebehållare sker på ett betryggande sätt och på plats avskild från lokal eller upplag,
- permanenta lastnings- och lossningsplatser är försedda med brandsläckningsredskap och
- fordonet, om omgivande miljö är brand- eller explosionsfarlig, är försett med helautomatisk släckanläggning enligt SBF 127 och If lämnat skriftligt medgivande till att införa fordon i sådan miljö.

Reparation av motordrivet fordon

Arbete på fordon så som svetsning, skärning, lödning, bearbetning med snabbgående verktyg eller annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning får inte förekomma i *försäkringslokal* som inte är avsedd för sådant ändamål.

Undantag

Föreskrifterna i denna villkorspunkt gäller inte om den normala verksamheten i försäkringslokalen är reparation/service av fordon och lokalen är avsedd för sådant ändamål.

22 september 2015

29 (70)

8.2.2.8 Heta arbeten

Tillfällig arbetsplats

Säkerhetsföreskrifterna för heta arbeten gäller för tillfällig arbetsplats där heta arbeten utförs och fara för brand kan föreligga. Med heta arbeten avses svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning.

Säkerhetsregler för heta arbeten

Tillståndsansvarig

Den som avser att bedriva eller låta bedriva heta arbeten på tillfällig arbetsplats (t.ex. ägare eller brukare av fastighet eller total-/generalentreprenör) ska skriftligen utse en tillståndsansvarig, som ska bedöma om arbetena medför fara för brand.

Om fara för brand bedöms föreligga, får heta arbeten utföras endast under förutsättning att den tillståndsansvarige

- utfärdar tillstånd för arbetena på Brandskyddsföreningens blankett "Tillstånd/Kontrollista för heta arbeten" eller motsvarande, som ska vara fullständigt ifyllt och
- under arbetenas utförande förvisar sig om att nedanstående säkerhetsregler följs.

Den tillståndsansvarige får delegera sitt ansvar endast om den som utsett honom skriftligen medgett detta.

Den tillståndsansvarige får inte utföra de heta arbetena. Om tillståndsansvarig inte utsetts är den försäkrade tillståndsansvarig.

Nr 1 - Behörighet

Den som ska utföra brandfarliga heta arbeten ska ha behörighet och erfarenhet av brandskydd. Detsamma gäller den som ska vara brandvakt.

Behörighetsutbildning ska vara genomförd enligt den plan som beslutats av försäkringsbolagens och Brandskyddsföreningens utbildningskommitté för heta arbeten.

Den som är utsedd att regelbundet vara tillståndsansvarig ska ha motsvarande utbildning och erfarenhet.

Nr 2 - Brandvakt

Brandvakt ska utses och finnas på arbetsplatsen - även under arbetsrast - under den tid som de heta arbetena utförs och under den efterbevakningstid - minst en timme - eller annan tid som den tillståndsansvarige angett i blanketten "Tillstånd/Kontrollista för heta arbeten".

Brandvakten får inte lämna arbetsplatsen förrän faran för brand upphört.

Brandvakt krävs inte när den tillståndsansvarige bedömer att det är uppenbart att arbetet kan utföras med samma säkerhet utan brandvakt.

Nr 3 - Brandfarlig vara

För arbete i utrymme som innehåller eller har innehållit brandfarlig vara ska tillstånd inhämtas av den som är utsedd att vara föreståndare för hanteringen.

Nr 4 - Städning och vattning

Arbetsplatsen ska vara städad och vid behov vattnad.

Nr 5 - Brännbart material

Brännbart material på och i närheten av arbetsplatsen ska flyttas bort, skyddas genom övertäckning eller avskärmas.

Nr 6 - Dolda brännbara byggnadsdelar

Värmeledande konstruktioner och dolda brännbara byggnadsdelar ska undersökas med hänsyn till brandfaran, samt vid konstaterad brandfara, skyddas och göras åtkomliga för omedelbar släckinsats.

Nr 7 - Otätheter

Springor, hål, genomföringar och andra öppningar på och i närheten av arbetsplatsen ska vara tätade och även kontrollerade med hänsyn till brandfaran.

Nr 8 - Släckutrustning

Godkänd, fungerande och tillräcklig släckutrustning ska finnas tillgänglig för omedelbar släckinsats. Härmed avses slang med vatten eller två certifierade handbrandsläckare med minst effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg släckmedel).

Vid takläggning krävs:

Slang med vatten och två certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A 233B C (minst 2 x 6 kg pulver). Alternativt gäller tre certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34 A 233 BC (minst 3 x 6 kg pulver).

Vid taklägningsarbeten krävs alltid att brytverktyg och handstrålkastare finns på arbetsplatsen.

Nr 9 - Svetsutrustning

Svetsutrustning ska vara felfri. Acetylenflaska ska vara försedd med bakslagsskydd. Svetsbrännare ska vara försedd med backventil för bränngas och syrgas. Skyddshandske och avstängningsnyckel ska finnas.

Nr 10 - Larmning

Räddningstjänsten ska kunna larmas omedelbart. Fungerande mobiltelefon ska finnas tillgänglig om inte stationär telefon finns inom räckhåll.

Den som uppdras att larma ska känna till arbetsplatsens adress.

Nr 11 - Torkning och uppvärmning

Vid torkning eller uppvärmning genom förbränning av gas, ska lågan vara innesluten så att den inte kan orsaka antändning.

Nr 12 - Torkning av underlag och applicering av tätskikt

Vid torkning av underlag och applicering av tätskikt får material uppvärmas till högst 300° C.

Nr 13 - Smältning av asfalt

Vid smältning av asfalt ska utrustningen uppställas, hanteras och tillses enligt Brandskyddsföreningens "Säkerhetsregler för smältning av asfalt vid arbeten på tak

22 september 2015

30 (70)

och balkonger”.

8.2.2.9 Speciella anordningar

Sådana anordningar där risk för överhettning föreligger, t.ex. bastuaggregat, trinettkök och kaffebryggare, och som är placerad i gemensamt utrymme, t.ex. fikarum, ska vara försedda med timer som inte går att koppla ur.

8.2.3 Inbrott, stöld och skadegörelse samt rån och överfall

8.2.3.1 Krav på mekaniskt inbrottskydd

Asterisk (*) hänvisar till Svenska Stöldskyddsforeningens regler och normer för olika skyddsanordningar. Dessa redovisas sist i detta avsnitt.

På försäkringsställe

Vid förvaring på *försäkringsställe* gäller krav på den skyddsklass för respektive *försäkringslokal* som anges i försäkringsbrevet.

I försäkringstagarens, dennes arbetstagares eller ombuds bostad

Vid förvaring i försäkringstagarens, dennes arbetstagares eller ombuds bostad – som inte anges som *försäkringsställe* i försäkringsbrevet – gäller krav på att ytterdörr är låst och öppningsbara fönster är stängda och inifrån reglade.

På annan plats

Vid förvaring på annan plats gäller krav på skyddsklass 1.

Skyddsklass 1

Försäkringslokalens omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr och fönster) ska – såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar – i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Exempel på omslutningsyta som inte ger ett godtagbart skydd mot inbrott är

- byggnads yttervägg av plåt eller träpanel utan innerbeklädnad eller yttervägg av plast,
- innervägg av gips. Om sådan vägg vetter mot annan hyresgästs lokal och består av sammanlagt fyra lager gips anses dock väggen ge ett godtagbart skydd mot inbrott och
- dörr som endast är avsedd att användas för inomhusbruk.

Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med en godkänd låsenhet*.

Skjutdörr ska vara låst med en godkänd låsenhet* med hakande funktion.

Parskjutdörr ska vara låst med

- en godkänd låsenhet* med hakande funktion i framkanten samt
- en godkänd låsenhet* – utan krav på godkänt slutbleck – med hakande funktion i varje bakkant.

För pardörr gäller att

- den aktiva dörrhalvan ska vara låst med en godkänd låsenhet* och
- den inaktiva dörrhalvan ska vara
 - reglad upp- och nedtill med godkända kantreglar*,
 - invändigt låst med spanjolethandtag eller
 - invändigt försedd med stålbom i fyrkantör, dimension 40 x 40 x 3 mm, över hela pardörren och låst med ett godkänt hänglås i hänglåsclass 3*.

Bakkantssäkring

Utåtgående dörr ska ha en godkänd bakkantssäkring.

Dörr till container

Dörr till container ska vara låst med en godkänd låsbom*.

Hantering av nyckel och passerkort

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel lämnats kvar i låset eller passerkort i kortläsaren.

Nödutgång

Dörr i omslutningsyta som Räddningstjänsten definierat som nödutgång ska vara låst med

- en godkänd låsenhet* inkl. elektrisk upplåsningkontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion eller
- ett godkänt lås och slutbleck samt utvändigt godkänd cylinder. Låset kan invändigt ha ett nödvred. Om det finns glas – som inte är lamellglas – i eller bredvid dörren som vid sönderslagning av glaset gör det möjligt att utifrån komma åt vredet ska glaset invändigt skyddas med
 - galler, maskvidd 60 x 60 mm eller
 - polykarbonatskiva eller
 - plåt eller plywood.

Fönster

Öppningsbart fönster i omslutningsyta ska oavsett belägenhet vara stängt och invändigt reglat.

Brandventilator

Brandventilator ska vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller försedd med godkänt galler*.

Annan öppning

22 september 2015

31 (70)

Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150 x 300 mm ska vara försedd med godkänt galler*.

Svenska Stöldskyddsföreningens regler och normer för olika skyddsanordningar.

Godkänd låsenhet

En godkänd låsenhet består av

- godkänt lås, godkända cylindrar och godkänt slutbleck eller
- godkänt hänglås med godkänt hänglåsbeslag eller
- godkänd låsbom.

Godkänt mekaniskt lås

Låset ska uppfylla läsklass 3 i SS 3522. Det innebär bl.a. att låset

- från båda sidor om dörren endast ska kunna öppnas och låsas med för låset avsedd nyckel,
- ska ha hakande funktion i framkanten, om låset är monterat i en skjutdörr eller parskjutdörr och
- ska vara utfört så att inga delar som påverkar låsets inbrottskydd kan demonteras från låsets utsida. Sådana delar ska inte heller kunna demonteras från dörrens insida annat än med specialverktyg.

Godkänd elektromekanisk låsanläggning

Låsanläggningen ska vara installerad enligt Stöldskyddsföreningens regler för projektering och installation av elektromekanisk låsanläggning, SSF 210.

Godkänd låsbom

Låsbommen ska uppfylla läsklass 4 enligt SS 3522 och hänglåset klass 4 enligt Stöldskyddsföreningens norm, SSFN 014 Norm för hänglås.

Godkänt slutbleck

Slutblecket ska uppfylla läsklass 3 i SS 3522.

Godkänt hänglås för dörr, port eller lucka

- Vid utvändig montering ska hänglås och hänglåsbeslag uppfylla hänglåsklass 4 enligt Stöldskyddsföreningens norm, SSFN 014 Norm för hänglås.
- Vid invändig montering ska hänglåset uppfylla hänglåsklass 3 enligt Stöldskyddsföreningens norm SSFN 014 Norm för hänglås.

Godkänt galler

Gallret ska uppfylla klass 3 enligt Stöldskyddsföreningens norm, SSF 012 Norm för galler, eller motståndsklass 4 enligt SS-ENV 1627.

8.2.3.2 Hantering av nyckel, passerkort, kod och låskombination

Förvaring av nyckel, passerkort och kod till försäkringslokal

Nyckel, passerkort och kod till *försäkringslokal* ska – vid förvaring på *försäkringsställe* – förvaras i låst skåp eller låda. Skåp eller låda anses inte låst om nyckel kvarlämnats i eller i anslutning till låset.

Förvaring av nyckel till särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme

Nyckel till särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme får inte förvaras på samma *försäkringsställe* som förvaringsutrymmet utan ska istället förvaras i

- låst lokal på annan plats som uppfyller samma krav på inbrottskydd som gäller för det *försäkringsställe* där stölden eller skadegörelsen sker,
- låst bostad på *försäkringsställe* då den som haft hand om nyckeln vistas där eller
- låst bostad på annan plats än *försäkringsställe*.

Märkning av nyckel och passerkort

Nyckel och passerkort till *försäkringslokal* samt nyckel till särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme får inte vara märkt med namn, adress eller pinkod.

Ändring av lås, passerkort och kod

- Lås, passerkort och kod till *försäkringslokal*
 - lås till särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme och
- ska omedelbart bytas eller ändras om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel, passerkort och kod.

8.2.3.3 Rån och överfall

Hantering av pengar, värdehandlingar och värdebevis samt vissa stöldbegärliga varor utanför försäkringslokal

Om värdet av *pengar, värdehandlingar och värdebevis* överstiger 100 000 kronor gäller att egendomen ska transporteras

- i en godkänd värdetransportväska med sedelinfärgning enligt Stöldskyddsföreningens norm SSF 1045 låst med nyckel som inte får medföras av transportören eller
- gemensamt av minst två personer som båda fyllt 18 år.

Om värdet av *stöldbegärliga varor*, som helt eller delvis är av guld, platina, äkta pärlor, ädelstenar eller ur avsedda att bäras överstiger 100 000 kronor gäller att egendomen ska transporteras gemensamt av minst två personer som båda fyllt 18 år.

Märkning av nyckel, passerkort och kod till försäkringslokal samt nyckel eller låskombination till särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme

Nyckel samt passerkort och kod till *försäkringslokal* samt nyckel eller låskombination till särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme får inte vara märkt med namn, adress eller kod.

Ändring av lås, passerkort, kod eller låskombination

- Lås, passerkort och kod till *försäkringslokal* och
 - lås eller låskombination till särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme
- ska omedelbart bytas eller ändras om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel, passerkort och kod eller låskombination.

22 september 2015

32 (70)

8.2.3.4 Skadegörelse på och stöld av lös egendom

Egendomen ska hållas under uppsikt. Detta krav gäller dock inte för *maskiner och inventarier* som är fast monterat luftkonditioneringsaggregat, värmepump, markis, belyningsarmatur, inbrottskydd, antenn, sedel- eller kontokortsautomat, staket och stålcontainer.

8.2.4 Vatten

8.2.4.1 Lagring av varor i källarlokal

Varor i *källarlokal* ska vara uppallade minst 10 cm över golvet.

8.2.4.2 Dagvattenledning

Invändigt ledningssystem för regn- och smältvatten ska uppfylla de krav som ställs på avloppsledningar enligt Boverkets Byggregler (BBR).

8.2.4.3 Provnings av ledningssystem

Ledningssystem ska innan de tas i bruk provas och godkännas i vedertagen ordning.

8.2.5 Annan skadehändelse

Förvaring av egendom i fordon

Vid lastning, omlastning eller lossning ska egendomen hållas under uppsikt.

När fordonet lämnas vid annan tidpunkt än i samband med lastning, omlastning eller lossning ska

- förarhytt och läsbara utrymmen vara låsta,
- öppningsbara fönster vara stängda och
- startnyckel inte vara kvar i fordonet.

Egendom under transport i fordon

Före transportens början ska egendomen emballeras, packas, stuvas eller i övrigt iordningställas på ett för transporten säkert sätt.

8.3 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

8.3.1 Generella regler

Om säkerhetsföreskrift inte följts görs ett avdrag enligt nedan från den ersättning som annars hade betalats.

Avdraget kan ökas om särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Avdraget kan minskas eller helt tas bort om

- det kan antas att skada skulle ha inträffat även om föreskriften följts. Ersättning betalas då för den skada som kan antas skulle ha inträffat även om föreskriften följts,
- ingen av dem som anges i 8.1 varit försumlig eller
- särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Om fler än en säkerhetsföreskrift inte följts begränsas påföljden gemensamt till ett avdrag, det högsta.

8.3.2 Samtliga skadehändelser

Programvara och lagrad information som är datainformation

Avdrag görs med 100 %.

8.3.3 Brand

Revisionsbesiktning av elektrisk starkströmsanläggning

Avdrag görs med 100 %.

Övriga säkerhetsföreskrifter

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor.

22 september 2015

33 (70)

8.3.4 Inbrott, stöld och skadegörelse

8.3.4.1 Inbrott, stöld och skadegörelse

I försäkringslokal eller i bostad

Avdrag görs med 100 %

- om föreskrivet krav på mekaniskt inbrottskydd inte uppfyllts och
- vid stöld från eller skadegörelse i *försäkringslokal* om någon olovligen tagit sig in i *försäkringslokalen* med för låset avsedd nyckel eller passerkort och kod, som förvarats i lokal på samma *försäkringsställe* som inte uppfyller samma krav på inbrottskydd som den *försäkringslokal* där stölden eller skadegörelsen sker.

Förvaring av nyckel till särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme

Avdrag görs med 100 %.

Märkning av nyckel och passerkort

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor.

Ändring av lås, passerkort och kod

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor.

8.3.4.2 Rån och överfall

Hantering av pengar, värdehandlingar och värdebevis samt vissa stöldbärliga varor utanför försäkringslokal

Värdetransportväska eller två personer i sällskap

Avdrag görs med 100 % till den del skadan överstiger 100 000 kronor om inte transporten utförs

- med en godkänd värdetransportväska låst med nyckel som inte medförs av transportören eller
- gemensamt av minst två personer som båda fyllt 18 år.

Märkning av nyckel, passerkort och kod till försäkringslokal samt nyckel eller låskombination till särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor.

Ändring av lås, passerkort, kod eller låskombination

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor.

8.3.4.3 Skadegörelse på och stöld av lös egendom

Avdrag görs med 100 %.

8.3.5 Vatten

Avdrag görs med

- 100 % om säkerhetsföreskrifterna för provning av ledningssystem och kravet på utförandet av dagvattenledningar inte följts och
- 30 %, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor, om säkerhetsföreskrifterna för uppallning av varor inte följts.

8.3.6 Övriga säkerhetsföreskrifter

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor.

8.3.7 Annan skadehändelse

Förvaring av egendom i fordon

Avdrag görs med 100 %.

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

Den försäkrades skyldigheter vid skada framgår av Allmänna avtalsvillkor kap 2 Vid skada.

10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Vid skada på egendom beräknas skadebeloppet enligt nedan angivna regler.

10.1 Skadevärderingsregler

10.1.1 Maskiner och inventarier

Datorer och mobiltelefoner värderas med utgångspunkt från inköpspriset för skadat eller stulet föremål och dess ålder räknas från tidpunkten då föremålet togs i bruk som nyttillverkat.

Om föremålet enbart delvis har skadats värderas skadan till reparationskostnaden, dock högst till föremålets värde enligt nedanstående tabell.

<i>Datorns</i> /mobiltelefonens ålder i månader	Ersättning i procent av inköpspriset
< 6	100 %
> 6	80 %

22 september 2015

34 (70)

> 12	60 %
> 18	40 %
> 36	20 %
> 54	10 %

Motordrivet fordon och släpfordon

Vid skada på motordrivet fordon och släpfordon samt fast monterad utrustning på eller i dessa fordon värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till *marknadsvärdet*.

10.1.1 Maskiner och inventarier som återställs

Skadan värderas till kostnaden för att utan dröjsmål återställa föremålet på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material. Med återställande avses reparation eller anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

Föremål vars tekniska värde är mindre än 50 %

Om föremålets *tekniska värde* vid skadetillfället är mindre än 50 % av *återskaffningsvärdet* värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till det *tekniska värdet*.

Förbrukningsmaterial värderas till föremålets *tekniska värde* vid skadetillfället.

Återställande ska ske senast inom två år från skadedagen.

Den värdeminskning som föremålet efter reparation möjligen kan anses ha genomgått genom skadan beaktas inte.

Avskrivning för värdeminskning är högst 80 %.

Vissa andra föremål

Föremålet återställs

Skadan värderas vid skada på nedanstående föremål till kostnaden för att utan dröjsmål återställa föremålet på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material. Med återställande avses reparation eller anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål. Från *återskaffningsvärdet* görs avdrag för ålder och bruk enligt nedanstående tabell.

Förbrukningsmaterial värderas till föremålets *tekniska värde* vid skadetillfället.

Återställande ska ske senast två år från skadedagen.

Den värdeminskning som föremålet efter reparation möjligen kan anses ha genomgått genom skadan beaktas inte.

Föremål	Antal år utan ålders-avdrag	Avdrag per påbörjat år därefter
Lindningar till		
- transformator	12 år	3 %
- generator	12 år	4 %
- motor	8 år	5 %
Transmissionsutrustning, t.ex. växellåda	5 år	7 %
Kretskort och elektronik	5 år	10 %
Luft/luft värmepumpanläggning	2 år	15 %
Värmepump med effekt överstigande 15 kW	3 år	8 %
Övriga värmepumpar	2 år	10 %
Akkumulator	1 år	25 %
Delar till förbränningsmotor	1 år	20 %
Laserrör/laserhuvud	1 år	15 %
Duk i plasthall och tält	1 år	15 %
Kablar och linor till hiss, linbana och skidlift	1 år	10 %
Zinkkar	1 år	10 %
Sprinklerhuvud	10 år	8 %
Larm	5 år	8 %
Lås och beslag	15 år	5 %
Utbytbara verktyg t.ex. formar, knivar, krossverktyg, press- och stansverktyg	1 år	20 %

Avskrivning för värdeminskning är högst 80 %.

Om driftsförhållandena är sådana att värdeminskningen på lindningarna, delar till förbränningsmotor och ackumulator avviker från vad som är normalt kan annan bedömning ske.

22 september 2015

35 (70)

Maskiner och inventarier samt hjälpmedel som används i entreprenad- och montageverksamhet

Maskiner och inventarier samt hjälpmedel som återställs

Skadan värderas vid skada på nedanstående föremål till kostnaden för att utan dröjsmål återställa föremålet på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material. Med återställande avses reparation eller anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål. Från återanskaffningsvärdet görs avdrag för ålder och bruk enligt nedanstående tabell.

Förbrukningsmaterial värderas till föremålets tekniska värde vid skadetillfället.

Återställande ska ske senast inom två år från skadedagen.

Den värdeminskning som föremålet efter reparation möjligen kan anses ha genomgått genom skadan beaktas inte.

Föremål	Vid återställande		Om återställande inte sker
	Antal år utan ålders-avdrag 1)	Avdrag per påbörjat år därefter	Avdrag per påbörjat år 1)
Bod, container och ställningar	5 år	10 %	10 %
Handverktyg och mindre redskap	1 år	20 %	20 %
Eldrivna verktyg och maskiner	1 år	20 %	20 %
Motordrivna maskiner t.ex. kompressor, byggtork och hiss	1 år	10 %	10 %
Duk i plasthall och tält	1 år	15 %	15 %
Övriga föremål	5 år	10 %	10 %

1) Från den tidpunkt då föremålet togs i bruk som nyttillverkat.

Avskrivning för värdeminskning är högst 80 %.

Maskiner och inventarier samt hjälpmedel som inte återställs

Skadan värderas till föremålets återanskaffningsvärde med avdrag för i ovannämnda tabells angivna procentsats, dock högst till vad det skulle ha kostat att utan dröjsmål återställa föremålet.

Avdrag på grund av ökad avkastningsförmåga

I det fall avkastningsförmågan hos återställt skadat föremål kan ökas genom tilläggsinvestering som bekostas av försäkringstagaren och som är ekonomiskt mer fördelaktig än vad som varit fallet om skada ej inträffat, reduceras skadeersättningen med värdet av den vinstökning som kan beräknas uppkomma. I dessa fall avses både nominell kapacitetsökning och produktionskostnadsbesparingar utgöra vinstökning.

Nämnda vinstökning tillfaller försäkringstagaren endast i samma proportion som tilläggsinvesteringen står i förhållande till nödvändig kostnad för att uppnå samma avkastningsförmåga än vad som varit fallet om skada ej inträffat.

I det fall avkastningsförmågan hos skadat föremål ökas på grund av att dess återställande inte kan ske genom inköp av likvärdigt föremål, reduceras skadeersättningen med värdet av den verkliga vinst som kan beräknas uppkomma genom den ökade avkastningen.

Utökad avkastningsförmåga ska beaktas under en tid av två år från det att återställandet fullbordades. Enbart vinstökning/verklig vinst som kan beräknas överstiga 1 000 000 kronor beaktas.

10.1.1.2 Maskiner och inventarier som inte återställs

Återställs inte skadat föremål värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till skillnaden mellan marknadsvärdet omedelbart före och efter skadan.

10.1.1.3 Fast bekostad inredning

Skadan värderas enligt de regler som gäller för maskiner och inventarier. Vid skada på byggnadsdelar i byggnad som ägs av annan än försäkringstagaren som denne enligt hyreskontrakt är skyldig att betala värderas skadan enligt de försäkringsvillkor som skulle ha varit tillämpliga om fastighetsägaren tecknat en fastighetsförsäkring hos If.

10.1.2 Varor

Skadan värderas till varornas värde enligt nedan med avdrag för eventuellt restvärde.

22 september 2015

36 (70)

10.1.2.1 Varor som den försäkrade tillverkat eller har under tillverkning

Skadan värderas till *tillverkningskostnaden* för att utan dröjsmål återställa varorna. Med återställande avses reparation eller återanskaffning av *varor* av samma slag.

Om varorna inte återställs inom två år värderas de till *tillverkningskostnaden* vid skadetillfället, dock högst till det pris för vilket de hade kunnat säljas minskat med inbesparade kostnader.

10.1.2.2 Varor anskaffade eller mottagna i kommission eller konsignation för försäljning

Skadan värderas till vad det kostar att utan dröjsmål återställa *varorna*. Med återställande avses reparation eller återanskaffning av *varor* av samma slag.

Har *varornas* värde minskat på grund av inkurans eller annan omständighet värderas de med hänsyn till detta.

10.1.2.3 Varor sålda och färdiga för leverans

Skadan värderas – om leverans inte kan fullgöras med andra *varor* – till det avtalade försäljningspriset för *varorna* minskat med inbesparade kostnader.

10.1.3 Lagrad information

Skadan värderas till skäliga kostnader för att återställa informationen inom två år från skadedagen.

Värdehandlingar och värdebevis

Skadan värderas till kostnader som inom två år från skadedagen läggs ned för att återställa eller återanskaffa egendomen.

Arbetstagares lösöre

Skadan värderas enligt skadevärderingsreglerna i Ifs hemförsäkringsvillkor som skulle ha varit tillämpliga om ägaren tecknat en hemförsäkring på egendomen i If.

Kunders egendom

Skadan värderas enligt de försäkringsvillkor som skulle ha varit tillämpliga om ägaren tecknat en försäkring på egendomen i If.

10.2 Skadeersättningsregler

10.2.1 Egendoms-, avbrotts- och extrakostnadsförsäkring

If betalar

- skada värderad enligt 10.1 Skadevärderingsregler, dock högst med i förekommande fall försäkringsbelopp samt investerings- och indexändringar av försäkringsbelopp,
- röjningskostnad vid egendomsskada,
- räddningskostnad,
- dröjsmålsränta.

med avdrag för

- självrisk och karens,
- eventuell underförsäkring,
- påföljd när
 - upplysningsplikten eftersatts och
 - säkerhetsföreskrift inte följts enligt 8 Säkerhetsföreskrifter.

Högsta ersättning vid terrorhandling

För samtliga inom Danmark, Estland, Finland, Lettland, Litauen, Norge och Sverige uppkomna skador eller kostnader, vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt står i samband med en *terrorhandling* i dessa länder (terrorskador), är Ifs totala ersättningsskyldighet gentemot samtliga försäkringstagare och övriga försäkrade i If gemensamt begränsad till EUR 50 000 000 (kumulskadegränsen).

Överstiger värdet av samtliga ersättningsbara terrorskador (totalskadevärdet) kumulskadegränsen betalas genom denna försäkring ersättning endast för så stor del av skadan som svarar mot förhållandet mellan kumulskadegränsen och totalskadevärdet.

Vid tillämpningen av kumulskadegränsen betraktas samtliga *terrorhandlingar* som företagits inom en period av 48 timmar som en och samma terrorhandling begången vid tidpunkten för den första *terrorhandlingen*. Vid beräkning av kumulskadegränsen tillämpas de valutakurser som gällde dagen innan *terrorhandlingen* begicks.

10.2.2 Egendomsförsäkring

10.2.2.1 Röjningskostnad

If betalar kostnad för nödvändig rivning, röjning, borttransport, destruktion och deponering av försäkrad egendom efter sådan skada som omfattas av försäkringen under förutsättning att kostnaden uppkommer inom ett år från skadetillfället.

Vid *förstariskförsäkring* begränsas den sammanlagda ersättningen för röjningskostnad och egendomsskada till försäkringsbeloppet.

22 september 2015

37 (70)

10.2.2.2 Merkostnader

If betalar inte merkostnader som beror på forceringsåtgärder, t.ex. reparation på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inget annat anges i försäkringsbrevet.

10.2.2.3 Underförsäkring

Fullvärdesförsäkring

Om uppgifterna i värderingsunderlaget för *byggnad* inte överensstämmer med förhållandena vid skadetillfället och för låg premie betalats föreligger underförsäkring.

Ersättning betalas då endast för så stor del av skadan som svarar mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats.

Helvärdesförsäkring

Om försäkringsbeloppet vid skadetillfället understiger försäkringsvärdet för aktuell *objekttyp* föreligger underförsäkring. If betalar då ersättning endast för så stor del av skadan som försäkringsbeloppet utgör av försäkringsvärdet, dock högst med försäkringsbeloppet.

Förstariskförsäkring

If betalar ersättning enligt gällande skadeersättningsregler upp till försäkringsbeloppet utan att underförsäkring åberopas.

Garanti mot underförsäkring

Vid skada på *byggnad*, *maskiner och inventarier* samt *varor* betalar If ersättning upp till försäkringsbeloppet utan tillämpning av bestämmelser om underförsäkring.

Detta gäller under förutsättning att försäkringsbeloppet vid försäkringsårets början för

- *byggnad* motsvarar *återanskaffningsvärdet*,
- *maskiner och inventarier* motsvarar *återanskaffningsvärdet och*
- *varor* motsvarar det beräknade – med hänsyn till vid beräkningstillfället kända omständigheter och förhållanden – högsta värdet under försäkringsåret.

Om försäkringsbeloppet ändras under försäkringsåret gäller garantin mot underförsäkring från tidpunkten för ändringen.

Vid fullvärdesförsäkring av *byggnad* gäller garantin under förutsättning att uppgifterna i värderingsunderlaget är riktiga.

Räddningskostnad vid underförsäkring

Vid underförsäkring betalar If räddningskostnader i samma proportion som egendomsskadan.

10.2.2.4 Skadeersättningsregler i övrigt

If har rätt att i stället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahålla annan likvärdig egendom.

If är inte skyldigt att ta hand om skadad egendom men har rätt att efter att ha lämnat ersättning för den skadade egendomen helt eller delvis överta äganderätten till denna.

Kommer egendom för vilken If betalt ersättning till rätta ska egendomen snarast ställas till Ifs förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar erhållen ersättning.

Om återställande sker efter det att ersättning betalats för den skadade egendomens *marknadsvärde* minskas skadeersättningen med den ränta som belöper sig på marknadsvärdeersättningen under tiden fram till dess att återställande sker. Ränta beräknas enligt Riksbankens referensränta.

1 Vem försäkringen gäller för

De försäkrade är

- försäkringstagaren,
- annan ägare av försäkrad egendom enligt 4.1 om försäkringstagaren i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra egendomen eller
- annan ägare än försäkringstagaren om denne är namngiven i försäkringsbrevet.

2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under avtalstiden.

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller dels för egendomsskada, dels för avbrotts- och extrakostnadsskada till följd av egendomsskada, som inträffar inom Norden om inget annat geografiskt område anges i försäkringsbrevet.

4 Vad som är försäkrat

4.1 Vad som ingår i försäkringen

Försäkringen gäller för det lagliga intresse som består i att värdet av försäkrad egendom inte minskar eller går förlorat.

4.1.1 Försäkrad egendom

Egendom som anges i försäkringsbrevet och som ägs av

- försäkringstagaren eller
- annan än försäkringstagaren om denne är namngiven i försäkringsbrevet, eller som försäkringstagaren i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra.

4.1.2 Annan försäkrad egendom med beloppbegränsning

Vid varje skada omfattar försäkringen även *lagrad information* som är datainformation upp till 100 000 kronor.

5 Försäkringens omfattning

5.1 Allrisk - Vad försäkringen omfattar

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd fysisk skada.

5.1.1 Avbrotts- och extrakostnadsförsäkring

Avbrotts- och extrakostnadsförsäkringen gäller endast om försäkringstagaren tecknat sådan försäkring på *försäkringsställe* i If.

5.2 Allrisk - Vad försäkringen inte omfattar

5.2.1 Generella undantag

5.2.1.1 Atomkärnprocess

Försäkringen gäller inte för skada, vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

5.2.1.2 Krig eller uppror

Försäkringen gäller inte för skada, vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution eller uppror.

5.2.1.3 Programvara och lagrad information

Försäkringen gäller inte för skada som består i eller är en följd av förlust, förändring eller försvårad åtkomst av programvara eller *lagrad information* som är datainformation.

Försäkringen gäller dock om försäkringstagaren kan visa att kostnaden eller förlusten är en direkt följd av ersättningsbar fysisk skada på annan egendom.

5.2.1.4 Leverantörsåtagande

Är leverantör, entreprenör eller annan enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar If inte kostnaden härför. Undantaget tillämpas inte om leverantör, entreprenör eller annan inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta.

5.2.1.5 Terrorhandling

Försäkringen gäller inte för skada utanför Danmark, Estland, Finland, Lettland Litauen, Norge och Sverige vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt står i samband med en *terrorhandling*.

22 september 2015

39 (70)

5.2.2 Allmänna undantag

Försäkringen gäller inte för skada

- till den del som skadan består i förslitning, förbrukning, fortgående sprickbildning, utmattning, korrosion (t.ex. rost eller frätning), kavitation, beläggning eller avsättning, såvida inte skadan uppkommer på grund av en extraordinär händelse. Med en extraordinär händelse avses en plötslig och oförutsedd händelse som ligger utom ramen för de risker som normalt är förbundna med användningen av den egendom som skadas
- som består i att mät – och analysinstrument samt kameror fastnar eller går förlorade i ledningssystem eller under marknivå,
- som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller kan avhjälpas genom normal service eller justering,
- genom annat brott än *rån*, stöld och skadegörelse,
- som består i svinn,
- på egendom som kvarglöms, tappas bort eller förläggs även om den senare stjäls eller
- på egendom utanför *försäkringsställe* som yrkesmässigt hyrs ut eller leasas ut.

6 Försäkringsbelopp

6.1 Försäkringstyp och försäkringsvärde

Helvärde

Helvärdesförsäkring tillämpas för försäkrad egendom om inget annat anges i försäkringsbrevet. Med helvärde avses att försäkringsbeloppet under hela försäkringstiden ska motsvara egendomens *återanskaffningsvärde*.

Förstariskförsäkring

Förstariskförsäkring tillämpas för *lagrad information*.

Försäkringstagaren ansvarar för val av försäkringsbelopp.

6.2 Prisändring av försäkringsbelopp

Om egendomens värde under försäkringsåret ökat genom prisökning höjs försäkringsbeloppet från försäkringsårets början upp till 10 % av senast uppgivet försäkringsbelopp.

Vid skada indexeras försäkringsbeloppet för egendomen fram till tidpunkten för dess återställande.

6.3 Index av försäkringsbelopp

Höjning av försäkringsbeloppet för helvärdesförsäkrad egendom sker automatiskt vid årsförfallodagen och beräknas enligt index för maskinerier (verkstadsvaror).

6.4 Uppgifter för förnyat försäkringsavtal

För beräkning av premien för nytt försäkringsår ska försäkringstagaren lämna uppgift om *återanskaffningsvärdet* för helvärdesförsäkrad egendom.

7 Självrisk

Självrisken anges i försäkringsbrevet. Vid samtidig egendoms- och extrakostnadsskada tillämpas endast en självrisk.

7.1 Karens

Karenstiden vid *avbrott* är ett dygn.

8 Säkerhetsföreskrifter

8.1 Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna

Den försäkrade svarar gentemot If för att säkerhetsföreskrifterna följs av

- den försäkrades företagsledning,
- övriga anställda hos den försäkrade,
- entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade och
- annan,

som har att tillse att föreskriften följs.

Om någon som anges i föregående stycke inte följer angivna föreskrifter medför det normalt ett avdrag från skadeersättningen.

22 september 2015

40 (70)

8.2 Säkerhetsföreskrifter

8.2.1 Samtliga skadehändelser

8.2.1.1 Programvara och lagrad information

Förvaring av originalprogram

Original exemplar av programvara ska förvaras på sådant sätt att inte exemplaret och installerade program kan skadas eller förloras vid samma tillfälle. Detta medför att exemplaret och installerade program ska förvaras i skilda byggnader.

Förvaring av bevis på nyttjanderätt

Licensbevis eller licensetikett nummer ska förvaras på sådant sätt att inte licensen och installerade program kan skadas eller förloras vid samma tillfälle.

Rutiner för säkerhetskopiering

Säkerhetskopiera av modifierad programvara och *lagrad information* som är datainformation ska framställas dagligen under arbetsdag. Säkerhetskopiera ska vara korrekt och funktionsduglig.

Förvaring av säkerhetskopiering

Säkerhetskopiera av modifierad programvara och *lagrad information* som är datainformation ska förvaras skild från originalet (*datorns* hårddisk) på sådant sätt att original och kopia inte kan skadas eller förloras vid samma skadetillfälle. Detta medför att original och säkerhetskopiering ska förvaras i skilda byggnader. Säkerhetsföreskrifterna gäller även för ej färdigställda *varor* som är avsedda att ingå i tjänsteuppdrag om *varan* lagras på datamedia.

8.2.2 Skadegörelse och stöld

Skadegörelse och stöld

Egendomen ska tas om hand och övervakas med normal aktsamhet. Detta innebär bl.a. att den försäkrade ska vara uppmärksam på risken för skadegörelse och stöld samt ha den tillsyn över egendomen som förhållandena kräver för att skada ska förhindras.

Förvaring av egendom i fordon

När *fordonet* lämnas vid annan tidpunkt än i samband med lastning, omlastning eller lossning ska

- förarhytt och läsbara utrymmen vara låsta,
- öppningsbara fönster vara stängda och
- startnyckel inte vara kvar i *fordonet*.

Egendom under transport i fordon

Före transportens början ska egendomen emballeras, packas, stuvas eller i övrigt iordningställas på ett för transporten säkert sätt.

8.3 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

8.3.1 Generella regler

Om säkerhetsföreskrift inte följts görs ett avdrag enligt nedan från den ersättning som annars hade betalats.

Avdraget kan ökas om särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Avdraget kan minskas eller helt tas bort om

- det kan antas att skada skulle ha inträffat även om föreskriften följts. Ersättning betalas då för den skada som kan antas skulle ha inträffat även om föreskriften följts,
- ingen av dem som anges i 8.1 varit försumlig eller
- särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Om fler än en säkerhetsföreskrift inte följts begränsas påföljden gemensamt till ett avdrag, det högsta.

8.3.2 Lagrad information som är datainformation

Programvara och lagrad information som är datainformation

Avdrag görs med 100 %.

8.3.3 Övriga säkerhetsföreskrifter

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor.

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

Den försäkrades skyldigheter vid skada framgår av Allmänna avtalsvillkor kap 2 Vid skada.

22 september 2015

41 (70)

10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler

10.1 Skadevärderingsregler

10.1.1 Maskiner och inventarier som återställs

Skadan värderas till kostnaden för att utan dröjsmål återställa föremålet på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material. Med återställande avses reparation eller anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

Föremål vars tekniska värde är mindre än 50 %

Om föremålets *tekniska värde* vid skadetillfället är mindre än 50 % av *återskaffningsvärdet* värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till det *tekniska värdet*.

Förbrukningsmaterial värderas till föremålets *tekniska värde* vid skadetillfället.

Återställande ska ske senast inom två år från skadedagen.

Den värdeminskning som föremålet efter reparation möjligen kan anses ha genomgått genom skadan beaktas inte.

Avskrivning för värdeminskning är högst 80 %.

Datorer och mobiltelefoner värderas med utgångspunkt från inköpspriset för skadat eller stulet föremål och dess ålder räknas från tidpunkten då föremålet togs i bruk som nyttillverkat.

Om föremålet enbart delvis har skadats värderas skadan till reparationskostnaden, dock högst till föremålets värde enligt nedanstående tabell.

<i>Datorns/mobiltelefonens</i> ålder i månader	Ersättning i procent av inköpspriset
< 6	100 %
> 6	80 %
> 12	60 %
> 18	40 %
> 36	20 %
> 54	10 %

10.1.2 Lagrad information

Skadan värderas till skäliga kostnader för att återställa informationen inom två år från skadedagen.

10.1.3 Maskiner och inventarier som inte återställs

Återställs inte skadat föremål värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till skillnaden mellan *marknadsvärdet* omedelbart före och efter skadan.

10.2 Skadersättningsregler

10.2.1 Egendoms-, avbrotts- och extrakostnadsförsäkring

If betalar

- skada värderad enligt 10.1 Skadevärderingsregler, dock högst med i förekommande fall försäkringsbelopp samt investerings- och indexändringar av försäkringsbelopp,
- röjningskostnad vid egendomsskada,
- räddningskostnad,
- dröjsmålsränta.

med avdrag för

- självrisk och karens,
- eventuell underförsäkring,
- påföljd när
 - upplysningsplikten eftersatts och
 - säkerhetsföreskrift inte följts enligt 8 Säkerhetsföreskrifter.

10.2.2 Högsta ersättning

Högsta ersättning vid terrorhandling

För samtliga inom Danmark, Estland, Finland, Lettland, Litauen, Norge och Sverige uppkomna skador eller kostnader, vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt står i samband med en *terrorhandling* i dessa länder (terrorskador), är Ifs totala ersättningskyldighet gentemot samtliga försäkringstagare och övriga försäkrade i If gemensamt begränsad till EUR 50 000 000 (kumulskadegränsen).

Överstiger värdet av samtliga ersättningsbara terrorskador (totalskadevärdet) kumulskadegränsen betalas genom denna försäkring ersättning endast för så stor del av skadan som svarar mot förhållandet mellan kumulskadegränsen och totalskadevärdet.

Vid tillämpningen av kumulskadegränsen betraktas samtliga *terrorhandlingar* som företagits inom en period av 48 timmar som en och samma terrorhandling begången vid tidpunkten för den första *terrorhandlingen*. Vid beräkning av kumulskadegränsen tillämpas de valutakurser som gällde dagen innan *terrorhandlingen* begicks.

22 september 2015

42 (70)

10.2.3 Underförsäkring

Helvärdesförsäkring

Om försäkringsbeloppet vid skadetillfället understiger försäkringsvärdet för aktuell *objekttyp* föreligger underförsäkring. If betalar då ersättning endast för så stor del av skadan som försäkringsbeloppet utgör av försäkringsvärdet, dock högst med försäkringsbeloppet.

Förstariskförsäkring

If betalar ersättning enligt gällande skadeersättningsregler upp till försäkringsbeloppet utan att underförsäkring åberopas.

10.2.3.1 Garanti mot underförsäkring

Vid skada på försäkrad egendom betalar If ersättning upp till försäkringsbeloppet utan tillämpning av bestämmelser om underförsäkring.

Detta gäller under förutsättning att försäkringsbeloppet för egendomen vid försäkringsårets början motsvarar *återanskaffningsvärdet*.

Om försäkringsbeloppet ändras under försäkringsåret gäller garantin mot underförsäkring från tidpunkten för ändringen.

10.2.4 Skadeersättningsregler i övrigt

If har rätt att i stället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahålla annan likvärdig egendom.

If är inte skyldigt att ta hand om skadad egendom men har rätt att efter att ha lämnat ersättning för den skadade egendomen helt eller delvis överta äganderätten till denna.

Kommer egendom för vilken If betalt ersättning till rätta ska egendomen snarast ställas till Ifs förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar erhållen ersättning.

Om återställande sker efter det att ersättning betalats för den skadade egendomens *marknadsvärde* minskas skadeersättningen med den ränta som belöper sig på marknadsvärdeersättningen under tiden fram till dess att återställande sker. Ränta beräknas enligt Riksbankens referensränta.

1 Vem försäkringen gäller för

1.1 Försäkrad

De försäkrade är:

- Försäkringstagaren.

1.1.1 Anställd

Försäkringen gäller även för anställda hos försäkrad för skador som orsakats i tjänsten.

Som anställd anses:

- Fysisk person som utför arbetsuppgifter i försäkrads ordinarie verksamhet om ersättning för dennes arbete utgår från försäkrad.
- Studerande som praktiserar hos försäkrad.
- Styrelseledamot, dock endast i samband med utövande av tjänst eller annat ideellt uppdrag hos försäkrad.
- Fysisk person som tillfälligt tillhandahålls försäkrad av arbetsförmedling eller liknande förmedling för att utföra arbetsuppgifter som normalt utförs av anställda.

2 När försäkringen gäller

2.1 Inträffande (skada som inträffar under avtalstiden)

För omfattningar där försäkringen enligt försäkringsbrevet gäller vid "Inträffande", gäller försäkringen för skadeståndskrav avseende skada som inträffar under avtalstiden.

Skadeärendet hänförs till den försäkring som var i kraft när skadan först inträffade.

Om skador i en *serieskada* inträffat under flera avtalstider skall de anses inträffade den avtalstid när den första skadan inträffade.

En *serieskada* omfattas endast om den första skadan i en *serieskada* inträffade under avtalstiden för detta avtal.

2.2 Särskilda bestämmelser

2.2.1 Miljöskada

Vid miljöskada gäller försäkringen för skada som upptäcks under avtalstiden.

Anmärkning: Endast kostnad som är hänförlig till den del av skadan som upptäcks under försäkringstiden ersätts.

Skadeärendet hänförs till den försäkring som var i kraft när skadan först upptäcktes.

Om skador i en *serieskada* upptäckts under flera avtalstider skall de anses upptäckta den avtalstid när den första skadan upptäcktes.

En *serieskada* omfattas endast om den första skadan i en *serieskada* upptäcktes under avtalstiden för detta avtal.

3 Var försäkringen gäller

3.1 Verksamhetsansvar

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet.

3.1.1 Resor i tjänsten, konferenser och mässor

Försäkringen gäller i hela världen för skada som inträffar vid försäljnings- och inköpsresor samt vid deltagande i konferenser och mässor.

4 Vad som är försäkrat

Denna försäkring gäller för sådana skadeståndskrav som

- överstiger självriskens och
- grundas på allmänna skadeståndsrättsliga regler och
- även i övrigt omfattas av försäkringen.

4.1 Försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller avseende

- verksamhetsansvar och *avlämnade arbeten* för verksamhet som anges i försäkringsbrevet.

4.1.1 Fastighetsansvar

4.1.1.1 Fastighet som används i den försäkrade verksamheten

Försäkring gäller för den försäkrade såsom ägare, brukare eller tomträttsinnehavare av fastighet, där verksamheten bedrivs.

Försäkringen gäller även för byggnads- och anläggningsarbeten som utförs på sådan fastighet som anges i första stycket.

22 september 2015

44 (70)

4.1.1.2 Fastighet som inte används i den försäkrade verksamheten

Försäkringen gäller också för skadeståndskrav som framställs mot den försäkrade i egenskap av fastighetsägare eller på annat sätt ansvarig för byggnad eller fastighet som inte används i den försäkrade verksamheten, men som särskilt nämns i försäkringsbrevet.

4.1.2 Uthyrning av personal inom den försäkrade verksamheten

Försäkringen gäller även för uthyrning av försäkrads personal under förutsättning att den sker inom den försäkrade verksamhet som anges i försäkringsbrevet.

4.2 Åtagande

För skadeståndskrav som är försäkrade åtar sig If att för den försäkrade

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- företräda försäkrad vid rättegång eller skiljemannaförfarande och betala rättegångs- eller skiljemannakostnader som försäkrad inte kan få av motpart eller av annan
- betala det skadestånd som överstiger självriskan och som försäkrad är skyldig att betala.

5 Försäkringens omfattning

5.1 Allmänt om vad försäkringen omfattar

För villkor avseende omfattning och utökad omfattning som anges i 5.1.1-5.1.3 se 5.3 Särskilda omfattningsbestämmelser.

5.1.1 Person- och sakskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada

- enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler
- enligt försäkrade avtal som anges i 5.1.4

samt för sådan förmögenhetsskada som är en direkt följd av enligt detta villkor ersättningsbar person- eller sakskada.

5.1.1.1 Omfattning

- Verksamhetsansvar.
- Produktansvar.
- Nyckelförlust.
- Tillfälligt lånad eller annars nyttjad egendom.
- Lyft, transport eller lagring utan åtagande.

5.1.1.2 Utökad omfattning

- Hyrd lokal.
- Omhändertagen egendom - serviceverksamhet.

5.1.2 Ren förmögenhetsskada

Försäkringen omfattar även skadeståndsskyldighet för *ren förmögenhetsskada* enligt 5.1.2.1 - 5.1.2.2.

5.1.2.1 Omfattning

- Miljöskada.
- Byggherreansvar.

5.1.3 Annan omfattning

Försäkringen omfattar även:

- Skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada vid personuppgiftsansvar, se 5.3.1 Personuppgiftsansvar.

5.1.4 Försäkrade avtal

- Allmänna bestämmelser som är utfärdade av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde.
- Sedvanligt kontrakt med strömleverantör där den försäkrade övertagit ansvar enligt ellagen.
- Sedvanligt nyttjanderättsavtal med fastighetsägare avseende övertaget fastighetsägaransvar.
- Sedvanligt kontrakt med järnvägsförvaltning för skada genom rullande materiel, överskriden lastprofil, trafik på stickspår eller begagnande av obevakad järnvägsövergång.
- Avtal om personaluthyrning där den försäkrade åtagit sig att ansvara för skada orsakad av uthyrd personal.

Se undantag 5.2.7 Särskilt åtagande nedan.

5.2 Allmänt om vad försäkringen inte omfattar

5.2.1 Skada som drabbar försäkrad

Försäkringen gäller inte för skada som drabbar försäkrad.

22 september 2015

45 (70)

5.2.2 Gemensamma ekonomiska intressen

Försäkringen gäller inte för skadeståndskrav mellan de försäkrade. Försäkringen gäller heller inte för skadeståndskrav mellan den försäkrade och den försäkrades moder- eller dotterbolag, eller skadeståndskrav mellan den försäkrade och ett företag eller en verksamhet

- i samma koncern
- där ägarrelationen mellan den försäkrade och den skadeståndskrävande är 50 % eller mer
- där den försäkrade ensam eller tillsammans med medförsäkrad, eller aktieägare i dessa, eller aktieägares nära anhörig har mer än 50 % ägande eller betydande inflytande.

5.2.3 Krav mellan de försäkrade

Försäkringen gäller inte för skadeståndskrav mellan de försäkrade.

5.2.4 Utfästelse, garanti eller marknadsföring

Försäkringen gäller inte för skada i den mån den försäkrade är ansvarig för skadan enbart på grund av uttrycklig eller underförstådd utfästelse, garanti eller marknadsföring.

5.2.5 Försening

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med försening av något slag på den försäkrades sida.

5.2.6 Böter, vite, straffskadestånd

Försäkringen omfattar inte böter, vite, straffavgift, sanktionsavgift eller straffskadestånd (punitive damages) såvida det inte är fråga om sådan skadeståndsskyldighet som bortsett från benämningen böter, vite, straffavgift, sanktionsavgift eller straffskadestånd omfattas av denna försäkring.

5.2.7 Särskilt åtagande

Försäkringen gäller inte för skada som försäkrad eller någon för vilken han svarar genom särskilt avtal åtagit sig att ersätta utöver gällande skadeståndsrätt eller försäkrat avtal.

5.2.8 Berusning eller drogpåverkan

Försäkringen gäller inte för skada orsakad under självorsakad berusning eller annan drogpåverkan. Detta undantag gäller dock endast om försäkrads arbetsledning eller företagsledning hade kännedom om berusningen.

5.2.9 Kända fel

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av levererad produkt eller avslutat arbete om den försäkrade eller dennes arbetsledning känt till, eller bort känna till, felet eller bristen innan skadan uppkom och underlätit att vidta rimliga åtgärder för att förhindra den.

5.2.10 Bristfälliga undersökningar

Försäkringen gäller inte om den försäkrade eller dennes arbetsledning inte lätit utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa levererad produkts eller avslutat arbetes lämplighet för avsett ändamål och detta medfört att defekt i produkten inte upptäckts.

5.2.11 Miljöskada

Försäkringen gäller inte för skada genom

- förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjö eller annat vattenområde, grundvatten, luft samt mark
- ändring av grundvattennivån
- buller, skakning, värme, lukt eller ljus
- fukt eller kondens
- översvämning i samband med nederbörd
- annan liknande störning

såvida inte skadan beror på

- att fel - dock ej fel i planering eller konstruktion eller val av arbetsmetod - tillfälligt begås vid användning av eller arbete på byggnad, anläggning eller anordning och skada därigenom uppkommer plötsligt och oförutsett
- att fel plötsligt och oförutsett uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.

Undantaget avser inte:

- Byggherreansvar.
- Produktansvar.

5.2.12 Levererad produkt eller avlämnat arbete

5.2.12.1 Skada på levererad produkt eller avlämnat arbete

Försäkringen gäller inte för skada på *produkt* som den försäkrade levererat eller för felaktigt utfört arbete.

Försäkringen gäller dock för skada på *produkt* som den försäkrade tidigare levererat eller tidigare avlämnat arbete om skadan

- inträffar till följd av att den försäkrade fullgör annat avtal än det tidigare leveransavtalet eller
- utför underhålls- eller servicearbete efter garantitidens utgång.

22 september 2015

46 (70)

5.2.12.2 Kostnader vid fel i produkt eller avlämnat arbete

Försäkringen omfattar inte kostnader för någon av följande åtgärder som avser eller har anknytning till levererade produkter eller avslutade arbeten:

- Att spåra produkt som har satts på marknaden.
- Information med anledning av fel, defekt eller säkerhetsbrist.
- Reklamation eller undersökning.
- Återtagande eller borttagande.
- Omleverans eller utbyte.
- Prisavdrag, täckningsköp eller hävning.
- Reparation, ändring eller justering.
- Deponering eller destruktion.

5.2.13 Farliga produkter, ingredienser och komponenter

5.2.13.1 Läkemedel

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av produkt i dess egenskap av *läkemedel*.

5.2.13.2 Tobak

Försäkringen gäller inte för personskada orsakad av skadebringande egenskaper hos tobak, tobaksprodukter, nikotinpreparat, e-cigarett, vätska till e-cigarett och liknande eller ersättningsprodukter för dessa.

5.2.13.3 Atomkärnprocess

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

5.2.13.4 Asbest, Formaldehyd, PCB

Försäkringen gäller inte för personskada orsakad av

- asbest
- formaldehyd
- polyklorerade bifenyl (PCB).

5.2.13.5 Blodprodukter m.m.

Försäkringen gäller inte för skada som, direkt eller indirekt, orsakats av AIDS, HIV eller andra sjukdomar relaterade till produkter eller preparat från människoblod, serum eller andra kroppsvätskor. Försäkringen gäller inte heller för skada som är en direkt eller indirekt följd av det nyssnämnda.

5.2.14 Annan försäkring

5.2.14.1 Arbetsskada

Försäkringen gäller inte för *arbetsskada* som drabbar försäkrads egna anställda.

För *arbetsskada* som drabbar annan än försäkrads egna anställda, gäller försäkringen inte till den del ersättning kan lämnas genom annan försäkring. Försäkringen gäller dock vid regress mot försäkrad.

5.2.14.2 Patientskada

Försäkringen gäller inte för patientskada, oavsett om denna uppkommit i kliniskt försök eller i annan verksamhet. Detta undantag tillämpas dock inte i den mån lagenlig regressrätt föreligger mot den försäkrade.

5.2.15 Skada genom motorfordon, fartyg, spårbundna fordon, luftfartyg

5.2.15.1 Motorfordon

Försäkringen gäller inte för skada som

- omfattas av trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lagstiftning
- inträffar till följd av trafik med motorfordon när det används inom inhägnat tävlingsområde.

5.2.15.2 Fartyg

Försäkringen gäller inte för sakskada till följd av kollision orsakad genom skepp eller båt eller av deras bogserade föremål när den försäkrade eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare av dessa farkoster.

5.2.15.3 Spårbundna fordon

Försäkringen gäller inte för skada genom spårbundna fordon när den försäkrade eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare av dessa fordon.

Undantaget avser inte sådan trafik som omfattas av 5.1.4 Försäkrat avtal, 4 punkten.

Anmärkning: Särskild ansvarsförsäkring för spårbunden trafik kan tecknas.

22 september 2015

47 (70)

5.2.15.4 Luftfartyg m.m.

Försäkringen gäller inte för skada genom luftfartyg, svävare eller hydrokopter när den försäkrade eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare av dessa farkoster.

5.2.16 Rådgivande verksamhet

Försäkringen gäller inte för skada till följd av fel eller försummelse i samband med *konsultuppdrag*.

5.3 Särskilda omfattningsbestämmelser

5.3.1 Personuppgiftsansvar

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade i egenskap av registeransvarig kan bli skyldig att betala enligt 48 § personuppgiftslagen (1998:204).

Försäkringsbelopp

För denna omfattning gäller ett begränsat försäkringsbelopp som anges i 6.2 Begränsat försäkringsbelopp.

5.3.2 Byggherreansvar

Försäkringen gäller inte för skada som omfattas av miljöbalken (1998:808) eller andra grannelagsrättsliga regler som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av byggherre vid mark-, byggnads-, anläggnings- eller installationsarbeten.

Försäkringen gäller dock med ett begränsat skydd enligt 5.3.2.1.

5.3.2.1 Fastighet som används i den försäkrade verksamheten

Försäkringen gäller för den försäkrade i egenskap av byggherre för fastighet enligt 4.1.1.1 och där den årliga investeringskostnaden är högst 2 000 000 kronor.

Försäkringen gäller inte för övertaget byggherreansvar.

Försäkringsbelopp

För denna omfattning gäller ett begränsat försäkringsbelopp som anges i 6.2 Begränsat försäkringsbelopp.

5.3.3 Produktansvar

Försäkringen gäller för skada genom *levererad produkt*.

5.3.4 Ingrediens- och komponentsskada

Försäkringen omfattar inte skadeståndsskyldighet för sakskada eller *ren förmögenhetsskada* som beror på att egendom

- med vilken *levererad produkt* förenats (genom exempelvis sammanfogning, sammansmältning, blandning, pressning, applicering, ytbehandling eller emballering)
- som - efter bearbetning eller förädling eller annan användning av *levererad produkt* - helt eller till en del består av denna produkt
- som är djur eller växter, efter förbrukning av *levererad produkt*
- som är informationsbärare (såsom trycksaker eller datamedia) efter överföring av information från *levererad produkt*

skadas eller försämras, blir dyrare att bearbeta eller framställa, minskar i värde eller - helt eller delvis - inte kan användas för sitt avsedda ändamål.

Anmärkning: Tilläggsförsäkring kan tecknas.

5.3.5 Nyckelförlust

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga kostnader för ändring eller, om så erfordras, byte av lås i fastigheter i samband med att omhändertagen nyckel förkommit.

Undantag

Ersättning betalas dock inte

- om nyckeln var märkt med namn eller adress i klartext
- vid stöld ur olåst fordon
- kostnader för ändring eller byte av lås när en anställd inte lämnat tillbaka nyckel vid anställningens upphörande.

Vid nyckelförlust ska polisanmälan ske och kopia lämnas till If.

Försäkringsbelopp

För denna omfattning gäller ett begränsat försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, se även 6.2 Begränsat försäkringsbelopp.

22 september 2015

48 (70)

5.3.6 Hyrd, leasad, lånad eller annars nyttjad egendom

5.3.6.1 Utökad skydd för tillfälligt lånad eller nyttjad egendom

Försäkringen gäller för skada på egendom som den försäkrade eller för hans räkning annan person tillfälligt lånat eller annars nyttjat.

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som den försäkrade eller för hans räkning annan person hyrt eller leasad.

Försäkringen gäller inte för skada på motordrivna fordon, luftfartyg, skepp eller båtar som den försäkrade eller någon som denne ansvarar för har omhändertagit, lånat eller annars nyttjat.

Försäkringsbelopp

För denna omfattning gäller ett begränsat försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, se även 6.2 Begränsat försäkringsbelopp.

5.3.6.2 Utökad skydd för hyrd lokal

Försäkringen gäller för skada på lokal eller byggnad, även byggnad på ofri grund, som försäkringstagaren disponerar genom hyresavtal, samt tillhör till sådan byggnad enligt Jordabalken 2 kap. 1-2 §§, om

- skadan orsakats genom brand eller vatten och
- den försäkrade stadigvarande hyr lokalen eller byggnaden för sin verksamhet.

Undantag

Försäkringen gäller inte för tillbehör enligt Jordabalken 2 kap. 3 § eller annan av den försäkrade eller för hans räkning hyrd eller leasad lös egendom.

Försäkringsbelopp

För denna omfattning gäller ett begränsat försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, se även 6.2 Begränsat försäkringsbelopp.

5.3.7 Lyft, transport och lagring utan åtagande

Försäkringen gäller för tillfälligt lyft eller tillfällig transport eller lagring.

Försäkringen gäller dock inte för egendom som den försäkrade enligt avtal ska lyfta, transportera eller lagra.

Försäkringsbelopp

För denna omfattning gäller ett begränsat försäkringsbelopp som anges i 6.2 Begränsat försäkringsbelopp.

5.3.8 Omhändertagen egendom

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som den försäkrade eller för hans räkning annan person åtagit sig uppföra, tillverka, installera, montera, bearbeta, reparera, försälja, förmedla, transportera, förvara, kontrollera, besiktiga, tillse eller liknande.

Med skada på egendom avses även kostnader som uppkommer på grund av att egendom måste undersökas, repareras eller bytas ut och att ingrepp därvid måste ske i annan egendom.

Försäkringen gäller dock för omhändertagen egendom enligt utökad omfattning som anges under 5.3.9 för:

- Omhändertagen egendom - serviceverksamhet.

Omhändertagen egendom i övrigt

Omfattning för:

- Nyckelförlust, se 5.3.5.
- Hyrd, leasad, lånad eller annars nyttjad egendom, se 5.3.6.
- Lyft, transport och lagring utan åtagande, se 5.3.7.

22 september 2015

49 (70)

5.3.9 Särskilda omfattningsbestämmelser för viss försäkrad verksamhet

5.3.9.1 Omhändertagen egendom - serviceverksamhet

Försäkringen gäller för skada på egendom som försäkrad har omhändertagit för serviceåtagande.

Anmärkning: Omfattar försäkrad verksamhet som innebär reparations-, underhålls- eller installationsarbeten.

Omhändertagen egendom i övrigt

Omfattning för:

- Nyckelförlust, se 5.3.5.
- Hyrd, leasad, lånad eller annars nyttjad egendom, se 5.3.6.
- Lyft, transport och lagring utan åtagande, se 5.3.7.

Undantag

Denna omfattning gäller inte för

- *entreprenadverksamhet*
- motordrivna fordon, luftfartyg, skepp eller båtar som den försäkrade eller någon som denne ansvarar för har omhändertagit.

Försäkringen gäller inte för egendom som den försäkrade enligt avtal ska transportera, förvara eller lyfta.

Försäkringen gäller inte heller för följande verksamheter

- transportverksamhet
- stuveriverksamhet
- spedition
- lagring och magasinering.

Anmärkning: Särskild transportansvarsförsäkring kan tecknas.

Försäkringsbelopp

För denna omfattning gäller ett begränsat försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, se även 6.2 Begränsat försäkringsbelopp.

6 Försäkringsbelopp

6.1 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anges i försäkringsbrevet och är den högsta sammanlagda ersättning som If betalar för skadestånd, inklusive ränta, utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljemanna och räddningskostnader.

Anmärkning: Med utrednings- och förhandlingskostnader avses kostnad för arbete som utförs av annan än Ifs personal.

De försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet är gemensamma för hela försäkringen. I samma skada kan endast ett försäkringsbelopp utnyttjas - det högsta som är tillämpligt för den aktuella skadan.

6.2 Begränsat försäkringsbelopp

För följande omfattningar gäller ett begränsat försäkringsbelopp.

Personuppgiftsansvar

Ifs ersättningsskyldighet för skada enligt 5.3.1 är begränsat till 5 000 000 kronor vid varje skada och till 10 000 000 kronor för samtliga skador som inträffat under samma avtalstid.

Byggherreansvar

Ifs ersättningsskyldighet för

- personskada är begränsat till 10 000 000 kr per skadehändelse och avtalstid
- sakskada och *ren förmögenhetsskada* är begränsat till 5 000 000 kr per skadehändelse och avtalstid.

Lyft, transport eller lagring utan åtagande

Ifs ersättningsskyldighet för skada enligt 5.3.7 är begränsat till 500 000 kronor per skadehändelse och avtalstid.

För följande omfattningar gäller ett begränsat försäkringsbelopp som framgår av försäkringsbrevet

- Nyckelförlust.
- Tillfälligt lånad eller annars nyttjad egendom.
- Omhändertagen egendom - serviceverksamhet.

6.3 Serieskada

För skador som betraktas som en *serieskada* är ersättningen begränsad till ett försäkringsbelopp.

22 september 2015

50 (70)

7 Självrisk

7.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skada dras från de sammanlagda kostnaderna för skadestånd inklusive ränta, utredning, förhandling, rättegång, skiljemannaförfarande och räddningsåtgärd en självrisk.

Självrisken anges i försäkringsbrevet.

För vissa skadehändelser gäller dock en förhöjd självrisk. Se mer om detta nedan under 7.2.1 Förhöjd självrisk samt i försäkringsbrevet.

7.2 Särskild självrisk

7.2.1 Förhöjd självrisk

Avtal kan träffas om annan självrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet. Den förhöjda självrisken tillämpas dock alltid om den är högre.

7.2.1.1 Heta arbeten

Självrisken är 30 % av skadebeloppet, dock lägst 40 000 kronor och högst 400 000 kronor vid sakskada genom brand eller explosion som uppkommit till följd av heta arbeten. Med heta arbeten avses svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning.

7.2.1.2 Sprutmålning

Självrisken är 10 % av skadebeloppet, dock lägst 20 000 kronor och högst 200 000 kronor vid sakskada genom sprutmålning.

7.2.1.3 Sprängning

Självrisken är 10 % av skadebeloppet, dock lägst 20 000 kronor och högst 200 000 kronor vid sakskada genom sprängning.

7.2.1.4 Markarbeten

Självrisken är 10 % av skadebeloppet, dock lägst grundsjälvrisken för verksamhetsansvar och högst 200 000 kronor vid sakskada genom

- pålning
- spontning eller
- vid skada på ledningar och kablar i marken genom grävnings-, schaktnings- eller återfyllningsarbete.

7.3 Serieskada

För skador som betraktas som en *serieskada* tillämpas endast en självrisk.

8 Säkerhetsföreskrifter

Om den försäkrade inte följt säkerhetsföreskrifterna nedan och det kan antas vara till men för If, är If berättigat till skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats.

8.1 Dokumentation

Dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, bruksanvisningar, avtal, garantier och liknande handlingar ska förvaras på sådant sätt att de på Ifs begäran kan uppvisas vid inträffad skada.

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

9.1 Räddningsplikt

Då skada som kan förväntas föranleda skadeståndskrav inträffat eller kan befaras komma att inträffa är försäkrad skyldig att efter förmåga verka för att begränsa eller avvärja skadan.

Den försäkrade ska vidare om någon annan är ersättningsskyldig, vidta nödvändiga åtgärder för att bevara Ifs rätt mot denne.

Om försäkrad uppsåtligt eller av grov vårdslöshet inte iakttagit sin räddningsplikt enligt ovan, och om det kan antas ha varit till skada för If, är If gentemot försäkrad berättigat till skäligt avdrag från den ersättning som annars skulle betalats, eller till fullständig befrielse från sina åtaganden.

22 september 2015

51 (70)

9.2 Anmälan om skada

Den försäkrade ska snarast möjligt skriftligen underrätta If om

- skadeståndskrav som har framställts mot försäkrad
- sin kännedom om att någon avser att framföra skadeståndskrav mot försäkrad
- handling som försäkrad inser eller har skälig anledning anta kan komma att leda till skadeståndskrav.

Krav som härrör från underrättelse enligt ovan ska anses framställt under den avtalstid då underrättelsen gjordes.

Om försäkrad försummar sina skyldigheter enligt ovan, och i den mån försummelsen inneburit skada för If, äger If rätt till avdrag på ersättningen eller till fullständig befrielse från sina åtaganden.

9.3 Utredning m.m.

Det åligger försäkrad att biträda If i utredningen av skadan och därvid lämna de upplysningar om skadan som If begär. Försäkrad är även skyldig att utan ersättning verkställa de utredningar, analyser och undersökningar, som kan genomföras inom försäkrads verksamhet och som är av betydelse för skadans bedömning och försäkrads ansvarighet.

Om försäkrad försummar sina skyldigheter enligt ovan, och i den mån försummelsen inneburit skada för If, äger If rätt till avdrag på ersättning eller till fullständig befrielse från sina åtaganden.

9.4 Förlikning

Om If så begär är den försäkrade skyldig att medverka till en förlikning med den skadelidande.

Kommer en förlikning inte till stånd på grund av den försäkrades bristande medverkan upphör Ifs åtaganden. Det åligger If i sådant fall att skriftligen upplysa den försäkrade om tidpunkten för upphörandet.

9.5 Medgivande m.m.

Den försäkrade har inte rätt att utan Ifs tillåtelse medge skadeståndsskyldighet, godkänna ersättningskrav eller utbetala ersättning.

Iakttar den försäkrade inte av If lämnade föreskrifter i skadeärendet är If – om inte kravet uppenbart var lagligen grundat – fritt från sina åtaganden.

9.6 Oriktiga uppgifter i samband med skada

Om försäkrad uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt uppgger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning är If gentemot försäkrad berättigat till skäligt avdrag från den ersättning som annars borde ha betalats eller till fullständig befrielse från sina åtaganden.

Avdrag eller befrielse enligt ovan gäller inte i förhållande till annan försäkrad än den som lämnat oriktiga uppgifter.

9.7 Rättegång m.m.

Har försäkrad i sak som kan beröra försäkringen kallats till förhör inför polismyndighet eller annan myndighet eller har han i sådan sak instämts till domstol, ska han omedelbart underrätta If om detta. If äger rätt att utse rättegångsombud samt lämna denne för rättegången erforderliga anvisningar och instruktioner.

Försäkrad är även skyldig att utan ersättning tillse att i erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal.

Om försäkrad försummar sina skyldigheter enligt ovan, och i den mån försummelsen inneburit skada för If, äger If rätt till avdrag på ersättning eller till fullständig befrielse från sina åtaganden.

Försäkrad är skyldig att aktivt medverka i rättegång eller annat rättsligt förfarande.

Om ansvar har sin grund i dom som grundas på den försäkrades passivitet eller utevaro från rättens sammanträde eller parts underlåtelse att avge svar (tredskodom) äger If rätt till fullständig befrielse från sina åtaganden, om det inte är uppenbart att domslutet skulle ha blivit detsamma efter en materiell prövning.

10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler

10.1 Räddningskostnader

Avseende räddningskostnader se allmänna avtalsbestämmelser 2.2.4 Räddningskostnader.

Ersättning lämnas dock inte för kostnad för sanering av egen egendom eller på fastighet som ägs, hyrs eller annars nyttjas av den försäkrade.

Ersättning lämnas inte heller för att avvärja befarad skada på grund av defekt hos produkt som den försäkrade levererat.

10.2 Räntebestämmelser

Ersättning lämnas inte för räntekostnader som uppkommit på grund av den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som enligt detta villkor ankommer på honom.

22 september 2015

52 (70)

10.3 Särskilda skadevärderingsregler

10.3.1 Motorsfordonsverkstad

Vid reparation av skada som försäkrad orsakat, som omfattas av ansvarsförsäkringen och som försäkrad reparerar, ersätter If den försäkrade med ett schablonbelopp på 500 kr exkl. moms per timme.

1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren
- anställda hos försäkrad för skador som orsakats i tjänsten.

Vid *skattemål* gäller försäkringen endast för försäkrade företag.

I rättsskyddsskada som gäller försäkrad i dennes egenskap av ägare eller nyttjare av fastighet, gäller försäkringen endast om den försäkrade verksamheten huvudsakligen bedrivs eller har bedrivits i fastigheten.

2 När försäkringen gäller

Huvudregel

Försäkringen gäller för rättsskyddsskador som inträffar under avtalstiden, under förutsättning att de omständigheter av betydelse som ligger till grund för rättsskyddsskadan har inträffat sedan försäkringen trädde i kraft med den aktuella omfattningen.

Händelser innan försäkringen trädde i kraft

Om rättsskyddsskada som gäller

- *tvistemål*
- *miljöbrottmål*
- *arbetsmiljöbrottmål*

inträffar under avtalstiden, men de omständigheter av betydelse som ligger till grund för rättsskyddsskadan har inträffat innan det att försäkringen trädde i kraft med den aktuella omfattningen, gäller försäkringen ändå, om den försäkrade

- haft rättsskyddsförsäkring som skulle ha omfattat skadan hos If eller annat försäkringsbolag under en sammanhängande tid av minst två år och
- visar att han vid tecknandet av försäkringen, eller utökningen till den aktuella omfattningen, inte kände till eller borde ha känt till att en tvist skulle kunna uppkomma.

Den omfattning som försäkringen hade vid tiden för de omständigheter av betydelse som ligger till grund för rättsskyddsskadan tillämpas.

Om försäkringen inte längre är gällande

Om försäkringen inte längre är gällande när rättsskyddsskadan inträffar av den anledningen

- att försäkringsbehovet upphört eller
 - att försäkrad när rättsskyddsskadan inträffar bedriver annan verksamhet som har gällande rättsskyddsförsäkring i If
- gäller försäkringen ändå, om de omständigheter av betydelse som ligger till grund för rättsskyddsskadan har inträffat när försäkringen var i kraft med relevant omfattning och det därefter inte har gått längre tid än tio år.

Vid *skattemål* gäller försäkringen inte om ansökan om rättsskydd ges in till If mer än två år efter det att försäkringen

- upphört att gälla eller
- förnyats utan utökat skydd för *skattemål*.

Den omfattning som försäkringen hade vid tiden för de omständigheter av betydelse som ligger till grund för rättsskyddsskadan tillämpas.

Om försäkringen har sagts upp av If

Om försäkringen har sagts upp av If på grund av

- dröjsmål med premiebetalning som inte är av ringa betydelse
 - att den försäkrade väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot If
 - att ett i villkoren angivet förhållande av betydelse för risken har ändrats på ett sätt som If inte kan antas ha tagit i beräkning
- gäller försäkringen endast för rättsskyddsskada som skriftligen anmälts till If före den dag försäkringen upphörde att gälla.

Rättsskyddsskada anses inträffa,

- vid *tvistemål*, när tvist uppkommer, dvs. när någon helt eller delvis avvisar ett krav.
- vid *skattemål*, när *skattemålet* anhängiggjorts vid allmän förvaltningsdomstol.
- vid *miljöbrottmål* och vid *arbetsmiljöbrottmål*, när den försäkrade delges misstanke om brott.

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för tvist

- med motpart som har hemvist inom Norden
- som avser fastighet belägen inom Norden.

Vid *skattemål* gäller försäkringen endast inom Sverige.

Vid *miljöbrottmål* och vid *arbetsmiljöbrottmål* gäller försäkringen för gärning som begåtts i Sverige.

4 Vad som är försäkrat

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga ombuds- och rättegångskostnader i

- *tvistemål*
- *skattemål*
- *miljöbrottmål*
- *arbetsmiljöbrottmål*

som har direkt samband med den i försäkringsbrevet angivna försäkrade verksamheten och som försäkrad inte kan få betald av:

- staten
- motparten
- sitt ombud, t.ex. genom avtal om självriskeeliminering eller liknande som innebär att ombudet, helt eller delvis, svarar för kostnaden eller avstår arvode motsvarande försäkrads självrisk.

För närmare beskrivning av vilka

- typer av rättsskyddsskador försäkringen gäller för, se 5. Försäkringens omfattning.
- kostnader som ersätts, se 10. Skadevärderings- och skadeersättningsregler.

5 Försäkringens omfattning

5.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller i tvist som kan prövas som

- tvistemål i allmän domstol (tingsrätt, hovrätt och Högsta domstolen)
- mål och fastighetsmål i mark- och miljödomstol
- tvistemål i statens VA-nämnd och motsvarande domstolar i Norden.

Försäkringen gäller även om tvisten avgörs genom skiljeförfarande.

Är tvisten sådan att den först måste prövas av annan instans, t.ex. arrende- eller hyresnämnd, gäller försäkringen först efter sådan prövning.

Skattemål

Försäkringen gäller i *skattemål* i allmän förvaltningsdomstol (förvaltningsrätt, kammarrätt och Högsta förvaltningsdomstolen). Med *skattemål* avses mål om höjd taxering, debitering eller uppbörd avseende kommunal eller statlig inkomstskatt, fastighetsskatt, skogsvårdsavgift, moms, socialavgifter eller löneavgift.

Miljöbrottmål

Försäkringen gäller för försvar av den försäkrade när denne misstänkts eller åtalats för brott mot den yttre miljön.

Arbetsmiljöbrottmål

Försäkringen gäller för försvar av den försäkrade när denne misstänkts eller åtalats för brott mot arbetsmiljön.

5.2 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för följande typer av rättsskyddsskador.

- Mål av art som prövas eller kan prövas av marknadsdomstol eller mål i annan domstol som rör avgift, vite eller skadestånd enligt marknadsföringslagen eller konkurrenslagen
- Ansökningsmål enligt 21 kap. 1 § miljöbalken.
- Ärenden som behandlas i Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter, Europeiska gemenskapernas domstol eller gemenskapernas domstol av första graden.
- Ärende där den försäkrade inte kan anses ha ett befogat intresse att få sin sak prövad.
- Rättsskyddsskada som har uppkommit efter beslut om konkurs. Vid rättsskyddsskada som uppkommit dessförinnan övertas rätten till försäkringen vid tidpunkten för beslutet av konkursboet och får därefter inte överlåtas.

Vid *tvistemål* gäller försäkringen inte för

- fordran eller anspråk som överlåtits på den försäkrade.
- patenträttsliga tvister.
- tvist enligt plan- och bygglagen
- skadeståndskrav mot försäkrad om trafik- eller ansvarsförsäkring som försäkrad kan teckna i If täcker eller skulle kunna täcka ett sådant krav, oavsett om den försäkrade har sådan försäkring eller inte och oavsett om sådan försäkrings försäkringsbelopp är tillräckliga.
- tvist som gäller försäkrad i egenskap av ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon och där tvisten kan eller skulle kunnat omfattas av en motorförsäkring.
- tvist som avser borgensåtagande av försäkrad eller huruvida ett borgensåtagande föreligger.
- tvist som har samband med ett anställningsförhållande, om huruvida ett anställningsförhållande föreligger eller tvist som uppkommer sedan anställningen upphört.
- tvist mellan försäkrat handelsbolag eller kommanditbolag och delägare eller tidigare delägare i sådant bolag, liksom tvist mellan delägare.
- tvist som rör ansvar för nuvarande eller tidigare verkställande direktör eller styrelseledamot i försäkrat bolag och dotterbolag.
- tvist som rör personligt betalningsansvar enligt aktiebolagslagen om talan om sådant ansvar väcks mer än 3 år från uppkomsten av den förpliktelse som ansvaret avser.

22 september 2015

55 (70)

- tvist som rör personligt betalningsansvar enligt aktiebolagslagen om talan avser ursprunglig fordran som understiger 50 000 kronor.
- tvist som omfattas av reglerna om handläggning av s.k. småmål enligt 1 kap 3d§ rättegångsbalken.
- anspråk mot försäkrad på grund av gärning som föranlett misstanke om, eller åtal för, brott som kräver uppsåt för straffbarhet.
- tvist mellan parter som omfattas av försäkringen.
- tvist mellan parter som ingår i samma koncern.

Vid *skattemål* gäller försäkringen inte

- för ärende som avser skönstaxering eller skönsbeskattning eller annars har sin grund i att försäkringstagaren av Skatteverket antas ha lämnat medvetet oriktiga eller ofullständiga uppgifter.
- i den del de rör privata levnadskostnader.
- för ärende som avser påförd skatt med belopp lägre än 15 000 kronor.
- för *skattemål* som avser förhandsbesked.

Vid *miljöbrottmål* eller *arbetsmiljöbrottmål* gäller försäkringen inte för

- ärende där den försäkrade misstänks eller åtalas för uppsåtlig gärning.

Försäkringen gäller inte om försäkrad genom avtal har försvårat eller förhindrat Ifs möjlighet att kräva tillbaka ersättning av den som gentemot försäkrad är ersättningskyldig, såvida det inte är uppenbart att Ifs möjligheter till återkrav inte har påverkats.

I juridisk uppdragsverksamhet (till exempel när försäkrad företräder klient såsom ombud i tvistemål eller brottmål eller där försäkrad yrkesmässigt biträder klient med juridisk rådgivning rörande innehåll och tillämpning av lagar och rättssystem, skatteregler, statliga- eller kommunala förordningar samt utformning av avtal) gäller försäkringen inte för rättsskyddsskada

- som avser tvist med klient
- som har samband med uppdrag för klients räkning
- som rör nuvarande eller tidigare delägare eller anställd.

6 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anges i försäkringsbrevet och är den högsta ersättning som utbetalas i rättsskyddsskadan. För delar av försäkringen kan begränsade försäkringsbelopp förekomma, se försäkringsbrevet.

Om försäkringen gäller med ett högre försäkringsbelopp när rättsskyddsskadan inträffar än det försäkringsbelopp som gällde när de omständigheter av betydelse som ligger till grund för rättsskyddsskadan inträffade, gäller det lägre beloppet.

Endast ett försäkringsbelopp gäller

- om flera försäkrade i samma försäkring står på samma sida.
- vid kumulerade (sammanslagna) tvistemål samt vid grupp-talan, om flera försäkrade står på samma sida. Med försäkrad avses i detta sammanhang alla som har rättsskydd i If.
- för flera rättsskyddsskador som grundar sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter.
- för flera skattemål som i huvudsak grundar sig på likartade händelser eller omständigheter.
- flera skattemål som i huvudsak grundar sig på likartade händelser eller omständigheter.

De försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet är gemensamma för hela försäkringen. I samma skada kan endast ett försäkringsbelopp utnyttjas - det högsta som är tillämpligt för den aktuella skadan.

7 Självrisk

Tvistemål och skattemål

Vid rättsskyddsskada tillämpas en självrisk som utgörs av ett grundbelopp plus en procentuell andel av de ersättningsbara kostnaderna som överstiger grundbeloppet. Vilket grundbelopp och vilken procentuell andel som gäller för försäkringen framgår av försäkringsbrevet.

Vid *skattemål* tillämpas endast en självrisk om flera mål i huvudsak grundar sig på likartade händelser eller omständigheter.

Miljöbrottmål och arbetsmiljöbrottmål

Vid rättsskyddsskada tillämpas en självrisk som beräknas i procent av de ersättningsbara kostnaderna, dock minst ett lägsta belopp. Vilken procentsats och vilket lägsta belopp som gäller för försäkringen framgår av försäkringsbrevet.

Vid *miljöbrottmål* och *arbetsmiljöbrottmål* tillämpas endast en självrisk om åtal har väckts mot

- någon för flera brott som grundar sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter.
- flera för att ha tagit del i samma brott och åtalen handläggs i en rättegång.

8 Säkerhetsföreskrifter

För denna försäkring gäller inga särskilda säkerhetsföreskrifter.

22 september 2015

56 (70)

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

För att försäkringen ska gälla måste ombud anlitas.

Vid *miljöbrottmål* eller *arbetsmiljöbrottmål* ska den försäkrade i första hand hos rätten begära att offentlig försvarare förordnas om förutsättning finns.

Om det i rättsskyddsskadan är flera parter på samma sida med likartade intressen, har If rätt att kräva att dessa använder samma juridiska och sakkunniga bistånd.

Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till den försäkrades verksamhetsort och ärendets natur samt

- vara medlem av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat, eller
- i *skattemål* – vara auktoriserad eller godkänd revisor, eller jurist anställd hos sådan revisor, eller
- vara godkänd i Försäkringsförbundets Prövningsförfarande beträffande Ombuds Lämplighet, POL.

I tvist som handläggs utanför Sverige måste försäkringstagaren anlita ombud som If godkänner.

10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler

10.1 Skadevärderingsregler

I den mån kostnaderna är nödvändiga och skäliga och inte kan utfås av motpart, kan ersättning lämnas för

- ombudets arvode och kostnader, under förutsättning att vidtagna åtgärder väl specificerats på så sätt att nödvändigheten och skäligheten kan bedömas. Av specifikationen ska framgå
 - vilken åtgärd som har vidtagits
 - datum och tidsåtgång för åtgärden
 - vem som har utfört arbetet (advokat, bitr. jurist, etc.)
 - debiterad timkostnad för varje åtgärd
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande. Kostnader för sakkunniga ersätts enbart om kostnaderna på förhand godkänts av If.
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala till motpart eller staten, eller som den försäkrade vid förlikning under rättegång åtagit sig att betala till motpart, om det är uppenbart att den försäkrade skulle dömts att betala högre rättegångskostnader
- kostnad för medling enligt 42 kap. 17 § rättegångsbalken.

Ombud som är advokat eller biträdande jurist hos advokat är skyldig att låta Ombudskostnadsnämnden pröva skäligheten av arvode och kostnader samt godta nämndens bedömning. Vid prövning av annat ombuds kostnadsräkning ska Ombudskostnadsnämndens praxis ligga till grund för bedömningen av skäligheten av arvode och kostnader.

Ersättning lämnas inte för

- försäkrads eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehälle eller andra egna kostnader.
- merkostnader som uppstår genom att försäkrad anlitar flera ombud eller byter ombud.
- merkostnader som kan uppkomma genom att den försäkrade gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt varit försumlig.
- ersättning till skiljemän eller administrativa kostnader i skiljeförfarande.
- verkställighet av dom, beslut eller avtal.
- motsvarande del av försäkrads ombudskostnad till den del de ersätts eller skulle kunnat ersättas av motpart vid förlikning eller av statsverket.
- räntekostnader som uppkommer på grund av försäkrads dröjsmål med rättsskyddsansökan.
- konkursgäldenärs egna kostnader, ombudskostnader eller andra kostnader efter tidpunkten för beslut om konkurs.
- kostnader som försäkrad kan få ersätta av sitt ombud, t.ex. genom självrisikeliminering eller liknande som innebär att ombudet, helt eller delvis, svarar för kostnaden eller avstår arvode motsvarande försäkrads självrisk.

Speciellt om kostnader i tvistemål

Vid tvist med motpart utanför Sverige betalas ersättning i svensk valuta och i Sverige.

Speciellt om kostnader i skattemål

I *skattemål* ersätter If endast kostnader som uppstår i samband med eller efter det att målet anhängiggörs i allmän förvaltningsdomstol.

10.2 Skadeersättningsregler

Förskottsutbetalning

Utbetalning av ersättning innan tvisten är avslutad (á conto) kan ske efter särskild prövning av If.

Anmärkning

Vid en sådan prövning kan till exempel hänsyn tas till att

- tvistemålet är avgjort i lägre instans och överklagas
- tvisten är mycket långdragen
- utläggen är stora i förhållande till den försäkrades betalningsförmåga.

Återkrav

Om If betalat ersättning övertar If den försäkrades rätt att kräva ersättning av motpart, staten eller annan.

1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för de personer eller för de grupper av personer som anges i försäkringsbrevet om de är bosatta och folkbokförda i Sverige.

För de personer eller de grupper av personer som inte är bosatta och folkbokförda i Sverige lämnas endast ersättning för kostnader som ersätts eller skulle kunna ersättas om personen hade varit bosatt och folkbokförd i Sverige.

För den som inte är bosatt och folkbokförd i Sverige lämnas ingen ersättning för ekonomisk invaliditet eller dödsfall.

2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för olycksfallsskada som inträffar under ansvarstiden om Ifs ansvar föreligger enligt försäkringsvillkoren och försäkringsbrevet.

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i Norden.

Följande moment gäller även vid vistelse utanför Norden som är avsedd att vara högst i ett år:

- medicinsk invaliditet
- ekonomisk invaliditet
- dödsfall

4 Vad som är försäkrat

Personer är försäkrade i denna försäkring, se punkt 1.

5 Försäkringens omfattning

5.1 Vad som omfattas

Försäkringen gäller för skada orsakad av olycksfall. Med olycksfall menas enligt dessa försäkringsvillkor en kroppsskada som du ofrivilligt råkar ut för genom en plötslig, yttre, ofrivillig händelse, d.v.s. genom ett enstaka utifrån kommande våld mot kroppen.

Kroppsskada som uppkommer genom förfrysning, värmeslag eller solsting samt borreliainfektion och TBE till följd av fästingbett jämställs med olycksfall och anses ha inträffat den dag skadan visar sig. Vridvåld mot knä samt hälseneruptur betraktas också som olycksfall.

Med olycksfall menas enligt dessa försäkringsvillkor inte kroppsskada orsakad av

- Överansträngning, sträckning eller annan vridning än mot knä
- Ensidig rörelse eller förslitning
- Åldersförändring eller sjuklig förändring, handikapp
- smitta eller förgiftning genom bakterie, virus, parasit (med undantag av smitta till följd av fästingbett) eller annat smittämne
- smitta eller förgiftning genom intagande av mat eller dryck
- Användning av medicinska preparat eller ingrepp, behandling eller undersökning som inte orsakats av olycksfall som omfattas av denna försäkring

Med olycksfall menas inte heller skada som godkänts av patientförsäkringen, som behandlings eller läkemedelsskada. Inskränkningar framgår av avsnittet Begränsningar, Undantag och Restriktioner samt vad som nämns under respektive omfattning.

5.2 Läke-, rese- och tandbehandlingskostnader

5.2.1 Läkekostnader

5.2.1.1 Vad som ersätts

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäligen kostnader för läkarvård, sjukhusvård, behandling, receptbelagd medicin och hjälpmedel som läkare föreskrivit för skadans läkning. Ersättning lämnas även för läkarintyg som If begärt.

Ersättning lämnas också för nödvändiga och skäligen kostnader för behandling av legitimerad sjukgymnast eller behandling av annan legitimerad vårdgivare.

Vid sjukhusvård utgår ersättning endast om den försäkrade haft en kostnad för sjukhusvistelsen. Nivån på ersättningen motsvarar gällande patientavgifter.

I de nordiska länderna ersätts offentligt finansierad sjukvård.

Försäkringen ersätter kostnader som uppstår i offentlig vård upp till högkostnadsskyddet.

5.2.1.2 Vad som inte ersätts

Kostnader som uppkommer efter att en eventuell medicinsk invaliditet fastställts

22 september 2015

58 (70)

5.2.2 Resekostnader

5.2.2.1 Vad som ersätts

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga resekostnader i samband med vård och behandling inom den offentliga vården som läkare föreskrivit för skadans läkning.

Måste särskilt transportmedel anlitas för att den försäkrade ska kunna utföra sitt ordinarie yrkesarbete, skolutbildning eller arbetsmarknadsutbildning, lämnas ersättning för merkostnader för resor mellan fast bostad och arbetsplatsen eller utbildningsanstalten. Merkostnader för resor mellan fast bostad och ordinarie arbetsplats ersätts under den akuta läkningstiden. Behovet måste styrkas av läkare.

5.2.2.2 Ersättningstid

Kostnader som uppkommer efter att en eventuell medicinsk invaliditet fastställts

5.2.3 Tandbehandlingskostnader

5.2.3.1 Vad som ersätts

Ersättning lämnas för nödvändig och skälig behandling av tandskada vid olycksfall. Skada eller förlust på fast protes ersätts enligt samma regler som förlust eller skada på naturliga tänder. Detsamma gäller för löstagbar protes som när skadan inträffade var på plats i munnen.

Ersättning lämnas för den försäkrades egna kostnader om behandlingen i sin helhet omfattas av och är ersättningsbar från försäkringskassan genom den allmänna tandvårdsförsäkringen. Detsamma gäller för implantatbehandling.

Ersättning lämnas för en permanent behandling.

Behandling och kostnader ska godkännas av If i förväg. Nödvändig akutbehandling ersätts dock utan att If först lämnat godkännande.

5.2.3.2 Ersättningstid

Ersättning lämnas för behandling inom fem år från skadetillfället. För barn förlängs dock *ersättningstiden* så att behandlingen ersätts om den genomförs före fyllda 25 år.

5.2.3.3 Vad som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte tandbehandlingskostnader till följd av tugg- eller bitskada.

5.3 Kristerapi

5.3.1 Vad som ersätts

Försäkringen tillhandahåller kristerapi hos legitimerad psykolog för försäkrad som får en akut psykisk kris, som lett till eller hotar att leda till allvarlig funktionsnedsättning, och som förorsakats av allvarlig traumatisk händelse.

Den händelse som utlöst akut psykisk kris skall vara näraliggande i tid och ha direkt samband med krissymtomen. Som skadetillfälle räknas den händelse som utlöst krisen. Den tid kristerapin tillhandahålls är begränsad till max 12 månader efter skadetillfället. Hänsyn tas till händelsens näraliggande samband med funktionsnedsättningen.

Ifs krisjour avgör vad som bedöms vara en akut psykisk kris och bedömer vilken omfattning av behandlingsinsats som är nödvändig för att behandla tillståndet. Försäkringen tillhandahåller dessutom kristerapi för nära anhöriga vid den försäkrades dödsfall.

All krisbehandling skall ske i Sverige.

Ersättning kan också lämnas för den försäkrades nödvändiga och skäliga kostnader för resor i samband med kristerapi i Sverige. Försäkringen gäller utan självrisk.

5.4 Merkostnader

5.4.1 Vad som ersätts

Om olycksfallet leder till behandling av läkare eller tandläkare lämnar If ersättning för:

- kläder och normalt burna tillhörigheter som skadas i samband med olycksfallet. Med personliga tillhörigheter menas tillhörigheter som en person normalt bär med sig. Ersättning lämnas i enlighet med Skadeståndslagen (1972:207).
- Oundvikliga merkostnader som uppstått under den akuta läkningstiden

Här är några exempel på saker som räknas som normalt burna personliga tillhörigheter:

- Armbandsklocka
- Glasögon
- Vigselring
- Mobiltelefon

Den försäkrade ska spara skadade kläder och personliga tillhörigheter och skicka in dessa till If tillsammans med kvitton. Ersättning ges antingen för reparationskostnaden eller för nuvarande *marknadsvärdet* omedelbart före skadan på kläderna eller tillhörigheterna.

Det åligger den försäkrade att styrka sitt innehav enligt ovan. Om den försäkrade inte gör detta betalar If inte någon ersättning.

22 september 2015

59 (70)

5.4.2 Vad som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte

- merkostnader som du drabbas av i näringsverksamhet
- standardhöjning
- kostnader som uppkommer efter att en eventuell medicinsk invaliditet fastställts

Exempel på saker som inte räknas som normalt burna personliga tillhörigheter:

- Verktyg
- Kamera
- PC/Laptop/Surfplatta eller liknande

5.5 Rehabilitering och hjälpmedel

5.5.1 Rehabilitering

5.5.1.1 Vad som ersätts

Om olycksfallet leder till behandling av läkare eller tandläkare lämnar If ersättning för

- vård och behandling som behandlande läkare remitterat dig till
- arbetsprövning, arbetsträning och omskolning

Ersättning för rehabilitering uppgår maximalt till två tredjedelar av försäkringsbeloppet. Kostnad ersätts bara om den uppkommit inom offentlig vård eller hos vårdgivare förtecknad av Försäkringskassan eller hos vårdgivare som har avtal med sjukvårdshuvudman eller motsvarande i annat nordiskt land. Behandling och arvode ska i förväg godkännas av If.

5.5.1.2 Vad som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte

- standardhöjning
- om behovet av rehabilitering uppstått genom olycksfall i arbetet

5.5.2 Hjälpmedel

5.5.2.1 Vad som ersätts

Om olycksfallet leder till behandling av läkare eller tandläkare kan If lämna ersättning för

- hjälpmedel i bostaden eller i bilen som är medicinskt motiverade för lindring av ett invaliditetstillstånd eller som kan öka rörelseförmågan
- förändringar av engångskaraktär i ordinarie bostad

Ersättning för hjälpmedel och förändringar i bostaden uppgår maximalt till en tredjedel av försäkringsbeloppet. Kostnad ersätts bara om den uppkommit inom offentlig vård eller hos vårdgivare förtecknad av Försäkringskassan eller hos vårdgivare som har avtal med sjukvårdshuvudman eller motsvarande i annat nordiskt land. Behandling och arvode ska i förväg godkännas av If.

5.5.2.2 Vad som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte

- standardhöjning

22 september 2015

60 (70)

5.6 Medicinsk invaliditet på grund av olycksfall

5.6.1 Vad som ersätts

Om olycksfallet leder till medicinsk invaliditet, lämnas ersättning i enlighet med reglerna i detta kapitel, och enligt de försäkringsbelopp som står i försäkringsbrevet.

Försäkringen betalar invaliditetsersättning vid olycksfall som inom tre år leder till mätbar medicinsk invaliditet.

Med medicinsk invaliditet avses, av olycksfallet orsakad och, för framtiden bestående fysisk funktionsnedsättning. Funktionsnedsättningen ska objektivt kunna fastställas. Som medicinsk invaliditet räknas också bestående värk och förlust av sinnesfunktion eller inre organ. Klart framträdande ärr och annan kosmetisk defekt till följd av olycksfall som krävt läkarbehandling ersätts också. Vid bestämning av vad som är klart framträdande ärr används den definition som tillämpas av Trafikskadenämnden. Ersättning lämnas med högst 20 % av försäkringsbeloppet för ärr.

Invaliditetsgraden bestäms på grundval av den ekonomiska invaliditeten, om sådan föreligger, annars på grundval av den medicinska invaliditeten. Bedömningen ska dock ske på grundval av den medicinska invaliditeten om detta leder till högre invaliditetsgrad.

Rätt till medicinsk invaliditetsersättning inträder tidigast ett år efter olycksfallet. Om den medicinska invaliditetsgraden inte kan fastställas efter ett år så inträder rätten till medicinsk invaliditetsersättning först vid den tidpunkt då den medicinska invaliditetsersättningen kan fastställas. Om behandlingen är helt avslutad och den medicinska invaliditetsgraden definitivt kan fastställas redan innan ett år har förflutit inträder rätten till ersättning vid den tidpunkten.

Fastställande av den definitiva invaliditetsgraden ska om möjligt ske inom tre år från olycksfallet, men kan uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet är nödvändigt.

Utbetalning för medicinsk invaliditet grundar sig på det försäkringsbelopp som gäller den dag olycksfallet inträffar. Ersättning betalas ut i förhållande till dels invaliditetsgraden dels åldern vid skadetillfället. Om den försäkrade vid skadetillfället fyllt 46 år, reduceras ersättningen med 2,5 procentenheter för varje år åldern överstiger 45 år dock längst till och med 75 års ålder.

Om du samtidigt har rätt till ersättning för ekonomisk invaliditet betalas endast den högsta av ersättningarna.

Den medicinska invaliditetsgraden bestäms enligt tabellverket "Gradering av medicinsk invaliditet 2004" utgivet av Sveriges Försäkringsförbund. Om funktionsförmågan redan tidigare var nedsatt frånräknas den tidigare medicinska invaliditetsgraden. Bestämning av den medicinska invaliditetsgraden sker oberoende av i vilken grad den försäkrades arbetsförmåga har nedsatts.

5.6.2 Vad som inte ersätts

Försäkringen betalar inte invaliditetsersättning för

- följd av olycksfall som förvärrats beroende på sjukdom, sjuklig förändring eller handikapp som du hade när olycksfallet inträffade eller som tillstött senare
- olycksfall om du avlider innan rätt till invaliditetsersättning har inträtt
- mer än 100 % invaliditet för ett och samma olycksfall.
- nedsättning av arbetsförmågan som uppkommit senare än tre år efter olycksfallet

5.7 Dödsfall

5.7.1 Vad som ersätts

Rätt till ersättning föreligger om den försäkrade avlider på grund av olycksfallet inom tre år från skadetillfället. Om det avtalade beloppet uppgår till högst 45 000 kr utbetalas beloppet till dödsboet.

När det avtalade beloppet är högre än 45 000 kr gäller följande förmånstagarförordnande om inte annat anmälts till If

1. make/maka/sambo
2. barn.

Förmånstagar enligt 1 kan helt eller delvis avstå sin rätt till förmån för förmånstagar enligt 2. Om make, maka, sambo och barn saknas, utbetalas beloppet till den försäkrades arvingar. Om den försäkrade önskar annan förmånstagar ska detta anmälas på särskild blankett som If tillhandahåller.

För dödsfallsersättning är If Livförsäkring AB försäkringsgivare om försäkringsbeloppet överstiger 80.000 kronor. För aktuellt försäkringsbelopp, se försäkringsbrevet.

För dödsfallsersättning är If Livförsäkring AB försäkringsgivare om försäkringsbeloppet överstiger 80.000 kronor. För aktuellt försäkringsbelopp, se försäkringsbrevet.

5.8 Överfall

Överfallstillägget gäller endast inom Norden.

5.8.1 Vad som ersätts

Försäkringen gäller för det skadestånd för personskada som de försäkrade enligt 5 kap. skadeståndslagen har rätt till om de utsätts för uppsåtligt våld eller hot om våld. Gärningen ska utgöra brott som innefattar personskada eller sådan kränkning av den personliga integriteten som berättigar till ersättning.

Den försäkrade ska visa att han är berättigad till skadestånd och att gärningsmannen är okänd eller inte kan betala skadestånd. Förarledder skadan åtal ska den försäkrade på Ifs begäran föra skadeståndstalan. If står för kostnaderna.

22 september 2015

61 (70)

5.8.2 Vad som inte ersätts

Ersättning betalas inte för skada som

- de försäkrade tillfogar varandra
- uppstår då den försäkrade utan skälig anledning utsätter sig för risken att skadas
- uppstår i samband med att den försäkrade utför eller medverkar till uppsåtlig brottslig gärning.

5.9 Begränsningar, undantag och restriktioner

Restriktionerna och undantagen kan sammanfattas enligt följande:

- Enligt vad som sägs nedan i denna punkt
- Enligt vad som sägs under respektive omfattning.

5.9.1 Begränsningar

Kostnader som ersätts eller skulle kunna ersättas från annat håll, enligt författning, avtal, förordning, försäkring eller konvention ersätts inte. EU/Norden-medborgare som är bosatt eller stationerad inom EU/Norden skall vara inskriven i något av de lokala allmänna försäkringssystemen inom EU/Norden, annars ersätts endast de kostnader som skulle ha ersatts om den försäkrade hade varit inskriven i lokalt allmänt försäkringssystem inom EU/Norden.

För försäkrad som omfattas av lagen om arbetsskadeförsäkring (LAF) eller av trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) och skadan kan ersättas av LAF eller av TFA gäller försäkringen endast för invaliditet och dödsfall.

Dock gäller inte begränsningen för

- Överfall

5.9.2 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- kostnader för privat sjukvård i Norden

5.9.3 Restriktioner

5.9.3.1 Giltighet i krigszoner och andra farliga områden

Försäkringsskydden gäller inte när den försäkrade deltar i krig eller väpnad konflikt eller vid tjänstgöring i internationella uppdrag inom fredsbevarande verksamhet eller därmed förknippade uppdrag. Denna begränsning gäller inte dödsfallsskydd då den försäkrade tjänstgör i internationella uppdrag inom fredsbevarande verksamhet eller därmed förknippade uppdrag.

Ersättning betalas inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplopp. Detta undantag från ersättningskyldighet tillämpas inte utanför Sverige inom de första 30 dagarna efter det att de väpnade händelserna startat, undantaget storskaligt krig, om den försäkrade har inlett sin resa innan dessa händelser tog sin början, och inte själv deltagit i ovan nämnda händelser.

Detta undantag kan tas bort med ett tilläggsavtal. När undantaget har tagits bort anges detta i försäkringsbrevet. Beträffande gällande förteckning över krigszoner och andra farliga områden, se vår hemsida (www.if.se) eller kontakta oss

5.9.3.2 Giltighet vid atomkärnprocess

Med undantag för momentet 'Katastrof, krig och oroligheter' betalas inte ersättning för skada, vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

5.9.3.3 Deltagande i idrott på elitnivå

Försäkringen gäller inte för skada som inträffar under deltagande i sport- eller idrottstävling eller träning på en nivå som inte är att räknas som motion eller fritidssysselsättning i normal omfattning och intensitet.

Exempel på sport och idrott som inte omfattas av försäkringen:

- deltagande i sport och idrott om du får ersättning eller sponsring med ett belopp som överstiger 45 000 kr per år
- utövande av elitidrott (mästerskapsnivå, nationellt eller internationellt) och den träningsverksamhet som erfordras för detta. Med mästerskapsnivå avses division två eller högre
- deltagande i träning eller tävling vid idrottsgymnasium, folkhögskola, högskola eller motsvarande.

5.9.3.4 Farliga aktiviteter

Försäkringen gäller inte för skada som inträffar genom eller på grund av:

Äventyrssporter, deltagande i aktivitet av "äventyrskaraktär" eller liknande som utförs utan överinseende av auktoriserad guide.

22 september 2015

62 (70)

6 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppen anges i försäkringsbrevet.

7 Självrisk

Självrisker anges i försäkringsbrevet.

8 Säkerhetsföreskrifter

Det finns inga speciella säkerhetsföreskrifter för denna försäkring, annat än de som anges i sektionen Säkerhetsföreskrifter i Allmänna avtalsvillkor.

9 Den försäkrades skyldigheter vid skada

Den försäkrade är skyldig att ordna så att If får ta del av journaler från sjukhus och läkare och de upplysningar och intyg som If begär för sin utredning av skadefallet. Om den försäkrade inte medverkar till att If får begärda handlingar och detta leder till men för If, har If rätt att göra skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha lämnats.

If är berättigad att genom läkare eller på annat sätt låta undersöka den försäkrades tillstånd eller annan särskild omständighet av betydelse för bedömning av ersättningskyldigheten. Den försäkrade ska medverka till läkarundersökning hos en av If utsedd läkare.

Om den försäkrade motsätter sig ovanstående och det medför skada för If, kan den ersättning som annars skulle ha betalats sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Denna regel tillämpas inte om oaktsamheten är ringa.

10 Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Det finns inga speciella skadevärderings- och skadeersättningsregler för denna försäkring, annat än de som anges i Allmänna avtalsvillkor.

Försäkringsnummer SP1004368.1.2

22 september 2015

63 (70)

Ansvarsförsäkring

Försäkring som täcker den försäkrades skadeståndsskyldighet.

Arbetsmiljörättmål

Misstanke om, eller åtal för, brott mot arbetsmiljön.

Arbetsområde

Det område som står till försäkrad entreprenörs disposition för utförande av avtalat åtagande. Till arbetsområde räknas inte ordinarie försäkringsställe.

Arbetskada

Arbetsolycksfall, olycksfall på väg till och från arbetet samt arbetsjukdom.

Arbetsstagares lösöre

Personligt lösöre som kan försäkras enligt Ifs hemförsäkringsvillkor.

Avbrottsförsäkring vid egendomsskada

Försäkring som betalar ersättning för förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag efter sakskada samt för vissa av skadan föranledda räddningskostnader.

Avlämnade arbeten

Arbetsprestation som är slutförd eller arbetsmoment som är slutfört, oavsett om arbetet i till exempel entreprenadrättslig mening är avlämnat eller ej.

Brottslig handling

En handling som enligt tillämplig nationell lagstiftning utgör ett brott och för vilket brott gärningsmannen dömts genom en lagakraftvunnen dom eller – om gärningsmannen inte dömts – den utredning som den försäkrade har presenterat är sådan att det är ställt utom allt rimligt tvivel att brott begåtts av gärningsmannen.

Byggherre

Den ägare eller brukare av fastighet för vars räkning entreprenad utförs.

Byggnad

Byggnad och sådan egendom som hör till byggnad enl. 2 kap. 2 § Jordabalken och som lyder: "Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd, om det är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel.

I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt angår

- bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling,
- butikslokal: hylla, disk och skyltfönsteranordning,
- samlingslokal: estrad och sittplatsanordning,
- ekonomibygnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning,
- fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri,

Reservdel och dubblett till föremål som avses i första eller andra stycket, hör inte till byggnaden".

Till byggnad räknas även

- sopsugningsanläggning,
- oljetank och bränsle inom fastigheten avsedda för försäkrad byggnads uppvärmning,
- ledningar och utrustning för data-, tele- och TV-kommunikation för boendes gemensamma bruk.

Till byggnad räknas inte sådana delar av byggnadsgrund eller grundmur under källargolvets dräneringslager som gränsar mot jord eller vatten, t.ex. plintar, pålar eller liknande, även om en sådan konstruktion är integrerad i byggnadskonstruktionen,

Dator

Med dator (även server) avses här utrustning för databehandling, som enligt i förhand fastställt program kan utföra omfattande beräkningar, med tillhörande in- och utenheter, t.ex. bildskärm, tangentbord, mus, skrivare, cd-läsare, scanner, modem, datavideoprojektor (pc-kanon) och surfplattor.

Som dator räknas inte digitala telefonväxlar, digitala intercomanläggningar, fotosättnings- och bildbehandlingsutrustningar samt dator för styr- och reglerändamål

22 september 2015

64 (70)

Egendomsförsäkring

Sammanfattande benämning på sådant försäkringsskydd inom företagsförsäkring som avser egendom.

Elektrisk utrustning

Elektrisk eller elektronisk enhet, kabel eller elektrisk ledning.

Entreprenadverksamhet

- Byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten avsedda för byggnads stadigvarande bruk
- Montage av mekanisk eller elektrisk utrustning som inte är avsedd för byggnads stadigvarande bruk.

Ersättningstid

För personförsäkring menas:

Den längsta tid under vilken ersättning kan lämnas för ett och samma skadefall.

Europa

EU-länderna, Norge, Schweiz, Island, Liechtenstein, Makedonien och Turkiet.

Fastighetsinventarier

- Egendom avsedd för fastighetens skötsel och förvaltning.
- byggnadsmaterial som fastighetsägaren anskaffat för fastighetens underhåll och som är upplagt inom fastigheten. Som byggnadsmaterial betraktas även sådan egendom som utgjort byggnadsmaterial till den fasta egendomen, men som har tagits loss från denna,
- stålcontainer och
- maskiner och inventarier som fastighetsägaren anskaffat till lägenhets- eller lokalinnehavarnas gemensamma bruk, även om äganderätten överlåtits till en av lägenhets- eller lokalinnehavarna bildad förening.

Fordon

Bil och släpfordon som är täckta med överbyggnad av trä, plåt eller annat hårt material och låsbara dörrar.

Förbrukningsmaterial

Föremål som med vissa intervaller regelmässigt byts ut t.ex. smörjmedel, linor, packningar, filter, remmar och transportband.

Företagsförsäkring

Individuell skadeförsäkring som avser näringsverksamhet eller offentlig verksamhet och annan individuell skadeförsäkring som inte är *konsumentförsäkring*.

Förmögenhetsbrottsskada

Försäkring som täcker den försäkrades förlust vid en förmögenhetsbrottsskada.

Förstarisk

Med förstarisk avses att försäkringsbeloppet fastställs oberoende av egendomens värde.

Försäkrad

Se Allmänna avtalsvillkor 1.1.3.

Försäkrad verksamhet

Den verksamhet, eller de verksamheter, som anges i försäkringsbrevet och som bedrivs inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet.

Försäkringslokal

Sammanhängande utrymmen i en byggnad som den försäkrade använder för sin verksamhet.

Med försäkringslokal avses även stålcontainer som förvaras utomhus.

Försäkringsställe

Sådan plats som anges i försäkringsbrevet med gatuadress, kvartersnummer eller fastighetsbeteckning där försäkrad egendom förvaras.

22 september 2015

65 (70)

Försäkringstagare

Se Allmänna avtalsvillkor 1.1.2.

Hjälpmedel

Egendom som inte är av förbrukningskaraktär och som erfordras för utförande av avtalat åtagande. Till hjälpmedel räknas inte verkstadsutrustning eller cistern som permanent förvaras på stadigvarande försäkringsställe.

Hyrd lokal

Lokal eller byggnad (även byggnad på ofri grund) som försäkringstagaren disponerar genom hyresavtal, samt tillbehör till sådan byggnad enligt Jordabalken 2 kap. 1-2§§. I begreppet hyrd lokal ingår inte tillbehör enligt Jordabalken 2 kap. 3§ eller annan av den försäkrade hyrd lös egendom.

Inre orsak

Med inre orsak avses skada på byggnad, maskiner och inventarier samt datainformation till följd av

- elfenomen på elektrisk utrustning med inkommande och utgående spänning över 400 V,
- mekaniskt haveri som uppkommer i den skadade egendomen,
- fel eller försummelse av maskinoperatör eller annan driftsansvarig,
- maskinell bearbetning eller framställning av varor och
- oförutsett avbrott i leverans av media, t.ex. el, gas, vatten, värme eller kyla samt datainformation.

Konsultuppdrag

Givande av råd eller instruktion, utförande eller upprättande av undersökning, mätning, beräkning, ritning, arbetsinstruktion, rapport, besiktning, värdering, programmering, inspektion, arbetsledning eller annat liknande uppdrag.

Konsumentförsäkring

Individuell skadeförsäkring som en fysisk person eller ett dödsbo tecknar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.

Kunders egendom

Kunder tillhörig egendom som mottagits av försäkringstagaren för reparation, förvaring, bearbetning eller dylikt och som har direkt samband med den försäkrade verksamheten. I värdet av egendomen ingår även de eventuella kostnader som försäkringstagaren lagt ned på denna egendom.

Källarlocal

Lokal vars golv helt eller delvis är beläget minst en meter under intilliggande marknivå. I byggnad med flera under varandra liggande källarvåningar gäller bestämmelsen endast för den lägst belägna våningen.

Lagrad information

1. Datainformation

- Information som lagrats på hårddisk eller datamedia, t.ex. band, cd, dvd, diskett eller usb-minne.

2. Ritningar och arkivalier

- Originalritningar och andra originalhandlingar, t.ex. manuskript, bokföringsböcker, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm och tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande.

22 september 2015

66 (70)

Larmklass 2

Inbrottslarmanläggningen ska – om inget annat avtalats med If – ha följande omfattning

Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara skyddad med magnetkontakt.

Fönster*

Alternativ 1 - skalskydd

- Öppningsbart fönster ska vara skyddat med magnetkontakt och glasdetektor(er),
- Fönster som inte är öppningsbart ska vara skyddat med glasdetektor(er).

Alternativ 2 - indraget skalskydd

Fönster – dock inte fönster i dörr, port och lucka i omslutningsyta, som ska skyddas enligt alternativ 1 – ska vara skyddat med ett indraget skalskydd genom rörelse- eller linjedetektorer. Detektorerna ska vara monterade på sådant sätt i försäkringslokalen att området omedelbart innanför fönstren skyddas av inbrottslarmet.

Inre skydd (volymskydd)

Som komplement till skalskyddet gäller att rörelsedetektorer ska finnas i lämpligt antal beroende på försäkringslokalens yta och byggnadskonstruktion.

*Avser fönster vars nedre kant är belägen lägre än 4 m över markplan eller på annat sätt är lättåtkomligt (t.ex. från balkong, tak eller stega).

Larmklass 3

Larmklass 3

Inbrottslarmanläggningen ska – om inget annat avtalats med If – ha följande omfattning

Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara skyddad med magnetkontakt.

Fönster* - skalskydd

- Öppningsbart fönster ska vara skyddat med magnetkontakt och glasdetektor(er),
- Fönster som inte är öppningsbart ska vara skyddat med glasdetektor(er).

Inre skydd – volymskydd

Volymskyddet ska omfatta samtliga utrymmen i objektet med undantag för WC, dusch eller fönsterlösa utrymmen mindre än 4 m².

För allmänna utrymmen gäller att funktion för att detektera övertäckning ska vara inkopplad.

*Avser fönster vars nedre kant är belägen lägre än 4 m över markplan eller på annat sätt är lättåtkomligt (t.ex. från balkong, tak eller stega).

Levererad produkt

Egendom som försäkrad eller annan för dennes räkning har eller påstås ha sålt, levererat, avlämnat eller satt i omlopp på annat sätt.

Marinförsäkring

Med Marinförsäkring avses Sjö- och annan transportförsäkring inom

- Transport
- Transportansvar
- Fartyg
- Fiskodling

Marknadsvärde

Det sannolika priset på egendomen som kan erhållas vid en normal försäljning i den allmänna handeln. Kan detta värde inte fastställas är marknadsvärdet återanskaffningsvärdet med avdrag för värdeminskning genom ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet på grund av nya produkter och ny teknik eller annan omständighet.

Maskiner och inventarier

Egendom som inte tillhör annan objekttyp och som inte anskaffats eller tillverkats för försäljning eller är särskilt undantagen i villkoren.

Till denna objekttyp räknas sålunda bl.a.

- förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel,
- reservdelar till egna maskiner, verktyg och redskap,
- utrustning för butik, kontor, laboratorium eller lagerlokal,
- trycksaker såsom kataloger och reklamtryck,
- modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster, såväl aktuella som inaktuella
- emballage av inventariekaraktär,
- egendom anskaffad för uthyrning eller leasing,
- programvara samt datamedia.

22 september 2015

67 (70)

Miljöbrottmål

Misstanke om, eller åtal för, brott mot den yttre miljön.

Motorförsäkring

Försäkring som avser att helt eller delvis betala ersättning för något av följande.

Trafik- och Bilansvar

Person- och sakskada i följd av trafik med fordonet enligt Trafikskadelagen. Det innebär bl.a. att person- och sakskada i följd av att fordonet används som arbetsredskap inte omfattas liksom inte heller sådant som transporteras med det.

Kasko - fordonet

Skada på eller förlust av fordonet och annan utrustning som är försäkrad genom motorförsäkringen.

Avbrott och Hyrbil

Kostnad för att fordonet inte kan användas för att det skadats, förlorats eller råkat ut för annat driftstopp.

Räddning och Bärgning

Kostnad för transport av fordon, förare och passagerare.

Rättsskydd

Kostnad för tvist i följd av ägandet eller brukandet av fordonet.

I villkoren för motorfordonsförsäkring förekommer åtaganden utöver vad som ovan definieras som motorfordonsförsäkring, t.ex. Rånförsäkring. De räknas då ändå som en del av motorfordonsförsäkringen.

Nära anhörig

Make, sambo, registrerad partner, barn, barnbarn, barnbarnsbarn, föräldrar, far- och morföräldrar, gammelfar- och gammelmorföräldrar, syskon, halvsyskon, syskon till make, sambo eller registrerad partner, föräldrar till make, sambo eller registrerad partner, barns make, sambo eller registrerad partner och person som har vårdnad om anhörig till en person omnämnd ovan (inom den försäkrades familj).

Objekttyper

Beteckning för försäkrade föremål.

Objekttyper är

- arbetstagares lösöre,
- av försäkringstagaren fast bekostad inredning i hyrd försäkringslokal,
- byggnad,
- cistern och/eller innehåll,
- fastighetsinventarier,
- kunders egendom,
- lagrad information,
- maskiner och inventarier,
- pengar, värdehandlingar och värdebevis,
- tomt och markanläggningar,
- varor.

Omsättning

Nettoomsättning enligt bokföringslagens definition, dvs. intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet med avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen. Företag som avses i 2 kap. 2 § första stycket och 3 § (exempelvis ideella föreningar, samfällighetsföreningar och stiftelser) ska räkna in bidrag, gåvor, medlemsavgifter och andra liknande intäkter i omsättningen.

Patientskada

Skador som ersätts av, eller skulle kunna ersättas av, patientskadeförsäkring eller motsvarande försäkring utomlands och som regleras enligt Patientskadelagen (1996:799) eller motsvarande utländsk lag.

Pengar, värdehandlingar och värdebevis

- Kontanter, lottsedlar och gällande frimärken,
- värdehandlingar som är obligationer, kuponger, växlar, checkar eller försäljningsnotor och
- andra fordrings- och värdebevis, t.ex. telefon- och parkeringskort, färd- och inträdesbiljetter samt månads- och årskort. Som värdebevis räknas inte bank- eller kreditkort.

Personförsäkring

Liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring.

22 september 2015

68 (70)

Prisbasbelopp

Det prisbasbelopp som fastställs enligt lagen om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade. Vid beräkning av självrisk uttryckt i basbelopp avrundas självrisken nedåt till närmaste 100-tal kronor. Andra belopp uttryckta i basbelopp avrundas uppåt till närmaste 100-tal kronor.

Produkt

Vara eller annan egendom, inklusive sådan egendom som avlämnas enligt ett entreprenadavtal.

Ren förmögenhetsskada

Ekonomisk skada som inte har samband med person- eller sakskada.

Rån

Våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara inklusive lindrigare våld om våldet och tillgreppet omedelbart uppfattats av den som utsätts för våldet, att denne gjort vad som rimligen kan begäras för att hindra eller minska skadan och att händelsen kan styrkas genom tillförlitlig utredning.

Rättsskyddsförsäkring

Försäkring som ersätter den försäkrades kostnader för juridiskt ombud vid tvist.

Sambo

Två personer, av samma eller av olika kön, som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll.

Serieskada

Med serieskada avses skador

- som uppkommit av samma eller liknande orsaker såvida inte de individuella orsakerna verkar oberoende av varandra
- som orsakas av samma handling, underlåtenhet att handla eller skadebringande omständighet.

Sjö- och annan transportförsäkring

Med sjöförsäkring avses skadeförsäkring mot fara på sjön. Omfattar försäkringen också annan fara än sjöfara som har samband med sjötransporten skall den i sin helhet anses som sjöförsäkring. Även försäkring som rör fartyg som är under byggnad, på slip eller upplagt samt varor ombord på sådant fartyg skall anses vara sjöförsäkring.

Med annan transportförsäkring avses skadeförsäkring som avser fara under eller i samband med transport och som inte är sjöförsäkring.

Skadedjur

Pälsänger, fläskänger, mjölbagge, plattbagge, kackerlacka, vägglus, silverfisk och brödbagge samt mässingsbagge, vanlig tjuvbagge, australisk tjuvbagge, mjölor, husor, fruktmott, kakaomott, dammlus, mal, myra, fågelkvalster, loppa, lus, tusenfoting, mögelbagge, fruktbagge, gråsugga, soldyrkare, hussyrsa, tvestjärt, geting, råtta och mus.

Skattemål

Mål om höjd taxering, debitering eller uppbörd avseende kommunal eller statlig inkomstskatt, fastighetsskatt, skogsvårdsavgift, moms, socialavgifter eller löneavgift.

Skylt

Till skylt räknas tillhörande armatur och stativ. Som skylt räknas inte reklambaljong eller skylt av väv.

22 september 2015

69 (70)

Stöldbegärliga varor

Varor som anges i grupperna 1 – 6

Grupp 1

- Föremål helt eller delvis av guld och platina, äkta pärlor och ädelstenar,
- ur avsedda att bäras t.ex. fick- och armbandsur.

Grupp 2

- Föremål helt eller delvis av silver.

Grupp 3

- Antikviteter, konstverk och äkta mattor (handknutna orientaliska).

Grupp 4

- Kamera och kameraobjektiv,
- apparat/utrustning för ljud- eller bildåtergivning,
- mobiltelefon,
- dator och bildskärm.

Grupp 5

- Päls och pälsverk.

Grupp 6

- Tobak.

Svensk Standard

- Värdevalv och värdeskåp enligt SIS 837501, SS 3000, SS 3150 och SS-EN 1143-1,
- servicebox och deponeringsskåp enligt SS-EN 1143-2,
- kontantautomat enligt SS 3495 eller SS-EN 1143-1,
- säkerhetsskåp och stöldskyddsskåp enligt SS 3492,
- kassaskåp enligt SS 3493.

Tekniskt värde

Återanskaffningskostnaden vid tidpunkten för skadan med avdrag för ålder, slitage, omodernitet eller minskad användbarhet på grund av nya produkter och ny teknik.

Terrorhandling

En skadebringande brottslig handling riktad mot allmänheten – t.ex. en våldshandling eller en farlig spridning av biologiska eller kemiska substanser – som framstår att vara utförd i syfte att utöva inflytande på politiska, religiösa eller andra ideologiska organ eller att injaga skräck.

Tillverkningskostnad

Kostnader för direkt material, materialomkostnader, direkt arbetslön, tillverkningsomkostnader och administrationsomkostnader.

Ett skäligt vinstpåslag kan inkluderas eller fasta tillverkningskostnader exkluderas om särskild notering härom finns införd i försäkringsbrevet.

Trafikförsäkring

Person- och sakskada i följd av trafik med fordonet enligt Trafikskadelagen. Det innebär bl.a. att person- och sakskada i följd av att fordonet används som arbetsredskap inte omfattas liksom inte heller det försäkrade fordonet eller sådant som transporteras med det. Vad som sagts om Trafikförsäkring gäller även omfattning för Bilansvarsförsäkring om det ingår i försäkringsomfattningen för fordonet.

Tvistemål

Ärenden som registreras som tvistemål och - när ärendet prövas av svensk domstol - handläggs enligt rättegångsbalken (1996:271 3§).

22 september 2015

70 (70)

Varor

- Råvaror,
- produkter i arbete,
- hel- eller halvfabrikat,
- varuprover,
- varor anskaffade eller mottagna i kommission eller konsignation för försäljning och
- emballage och annan lös egendom, som är avsedd att ingå i varan eller dess förpackning och att åtfölja varan eller säljas tillsammans med denna.

Emballage av inventarietyp, som är avsett för upprepad sändning och som anskaffats för uthyrning eller leasing hänförs till objekttypen maskiner och inventarier.

Med varor avses även ej färdigställd egendom – pågående arbeten under utförande – som är avsedd att ingå i tjänsteuppdrag, t.ex. reklammaterial, arkitektmodeller, revisionsmaterial m.m. Färdigställd egendom av detta slag tillhör objekttypen lagrad information.

Värmekulvert

Ledningssystem i mark för distribution av värme och varmvatten. I ledningssystemet ingår rörledning, värmeisolering och skyddshölje.

Återanskaffningsvärde – byggnad

Den kostnad som skulle ha uppkommit, om byggnaden färdigställdes som ny vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att byggnaden ska kunna tas i bruk, dock inte kostnader för byggnadsgrund eller grundmur under källargolvets dräneringslager som gränsar mot jord eller vatten, t.ex. plintar, pålar eller liknande.

Återanskaffningsvärde – maskiner och inventarier samt hjälpmedel

Den kostnad som skulle ha uppkommit om ett föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag anskaffas som nyttillverkat vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att föremålet ska kunna tas i bruk.

Äventyrsaktiviteter

Sporter och aktiviteter med en tydligt förhöjd risk för allvarig kroppsskada eller dödsfall och vars syfte till del är att utmana eller bemästra risken, t.ex. klättring, sportdykning, fallskärmshoppning, skärmflygning, friåkning (offpist), forspaddling, motorsport, kampsport eller liknande.

Överfall

Skada genom våld på person utan att tillgrepp samtidigt förekommer.